大方广佛华严经

（八十卷：第四十九卷至第五十二卷）

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《大方广佛华严经》电子书，是根据《乾隆大藏经》大乘华严部，第 0084 部，唐于阗国三藏沙门实叉难陀译《大方广佛华严经》（80 卷）影印本校正注音的。读诵仪轨取自福建莆田广化寺《大方广佛华严经》印本，华严字母根据柏林禅寺《华严字母》印本校正，标点符号及注音仅供参考。

为了便于读诵，本电子书按顺序每四卷合为一册，共二十册。若每天读一册，可二十天读完。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇一八年四月

更多免费电子佛经下载敬请关注：http://www.renhuicaotang.com/

目 录

起诵仪 ..... - 1 -
香赞 ..... - 1 -
开经偈 ..... - 1 -
大方广佛华严经卷第四十九 ..... - 2 -
普贤行品第三十六 ..... - 2 -
补阙真言 ..... - 23 -
举赞 ..... - 23 -
举字母赞 ..... - 23 -
华严字母 ..... - 24 -
回向偈 ..... - 25 -
大方广佛华严经卷第五十 ..... - 26 -
如来出现品第三十七之一 ..... - 26 -
补阙真言 ..... - 55 -
举赞 ..... - 55 -
举字母赞 ..... - 55 -
华严字母 ..... - 56 -
回向偈 ..... - 57 -
大方广佛华严经卷第五十一 ..... - 58 -
如来出现品第三十七之二 ..... - 58 -
补阙真言 ..... - 84 -
举赞 ..... - 84 -
举字母赞 ..... - 84 -
华严字母 ..... - 85 -
回向偈 ..... - 86 -
大方广佛华严经卷第五十二 ..... - 87 -
如来出现品第三十七之三 ..... - 87 -
补阙真言 ..... - 112 -
举赞 ..... - 112 -
举字母赞 ..... - 112 -
华严字母 ..... - 113 -
回向偈 ..... - 114 -

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇.法界蒙薰.诸佛海会悉遥闻.随处结

xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquánshēn
祥云.诚意方殷.诸佛现全身.

ná móxiāngyún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

ná móběn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wú shàngshènshēnwēimiào fǎ bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持 愿解如来真实义

ná mó dà fāngguǎng fó huāyánjīng
南无大方广佛华严经（合掌三称）

ná móhuāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

ná móběn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì sì shí jiǔ

大方广佛华严经卷第四十九

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

普贤行品第三十六

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà fù gàozhū pú sà dà zhòng

尔时，普贤菩萨摩诃萨复告诸菩萨大众

yán

言：

fó zǐ rú xiàngsuǒyǎn cǐ dàn suí zhòngshēnggēn qì suǒ

“佛子！如向所演，此但随众生根器所

yí lüè shuō rú lái shǎo fēn jìng jiè hé yǐ gù zhū fó shì zūn wèi

宜，略说如来少分境界。何以故？诸佛世尊，为

zhū zhòngshēng wú zhì zuò è jì wǒ wǒ suǒ zhí zhuó yú shēn

诸众生，无智作恶，计我、我所，执著于身，

diāndǎo yí huò xié jiàn fēn bié yǔ zhū jié fù héng gòngxiāngyìng suí

颠倒疑惑，邪见分别，与诸结缚恒共相应，随

shēng sǐ liú yuǎn rú lái dào gù chūxīng yú shì fó zǐ wǒ bú jiàn

生死流远如来道故，出兴于世。佛子！我不见

yī fǎ wéi dà guò shī rú zhū pú sà yú tā pú sà qǐ chēn xīn zhě hé

一法为大过失，如诸菩萨于他菩萨起瞋心者。何

yǐ gù fó zǐ ruò zhū pú sà yú yú pú sà qǐ chēn huì xīn jí

以故？佛子！若诸菩萨于余菩萨起瞋恚心，即

chéng jiù bǎi wànzhàngmén gù hé děng wéi bǎi wànzhàng suǒ wèi

成就百万障门故。何等为百万障？所谓：

bú jiàn pú tí zhàng bù wénzhèng fǎ zhàng shēng bú jìng shì jiè zhàng

不见菩提障；不闻正法障；生不净世界障；

shēngzhū è qù zhàng shēngzhū nànchùzhàng duōzhū jí bìngzhàng

生诸恶趣障；生诸难处障；多诸疾病障；

duō bèi bàng huǐ zhàng shēngwándùnzhū qù zhàng huài shī zhèngniàn

多被谤毁障；生顽钝诸趣障；坏失正念

zhàng quēshǎo zhì huì zhàng yǎnzhàng ěr zhàng bí zhàng shé

障；阙少智慧障；眼障；耳障；鼻障；舌

zhàng shēnzhàng yì zhàng è zhī shí zhàng è bàndǎngzhàng
障；身障；意障；恶知识障；恶伴党障；

yào xí xiǎoshèngzhàng yào jìn fányōngzhàng bú xìn yào dà wēi dé rén
乐习小乘障；乐近凡庸障；不信乐大威德人

zhàng yào yǔ lí zhèngjiàn rén tóngzhùzhàng shēngwàidào jiā zhàng
障；乐与离正见人同住障；生外道家障；

zhù mó jìng jiè zhàng lí fó zhèngjiàozhàng bú jiànshànyǒuzhàng shàn
住魔境界障；离佛正教障；不见善友障；善

gēn liú nànzhàng zēng bú shàn fǎ zhàng dé xià liè chùzhàng shēng
根留难障；增不善法障；得下劣处障；生

biān dì zhàng shēng è rén jiā zhàng shēng è shénzhōngzhàng shēng
边地障；生恶人家障；生恶神中障；生

è lóng è yè chā è qián tà pó è ā xiū luó è jiā lóu luó
恶龙、恶夜叉、恶乾闼婆、恶阿修罗、恶迦楼罗、

è jǐn nà luó è móhóu luó qié è luó chàzhōngzhàng bú yào fó
恶紧那罗、恶摩睺罗伽、恶罗刹中障；不乐佛

fǎ zhàng xí tóngméng fǎ zhàng yàozhuóxiǎoshèngzhàng bú yào dà
法障；习童蒙法障；乐著小乘障；不乐大

shèngzhàng xìngduōjīng bù zhàng xīn chángyōunǎozhàng ài zhuóshēng
乘障；性多惊怖障；心常忧恼障；爱著生

sǐ zhàng bù zhuān fó fǎ zhàng bù xǐ jiànwén fó zì zài shéntōng
死障；不专佛法障；不喜见闻佛自在神通

zhàng bù dé pú sà zhūgēnzhàng bù xíng pú sà jìngxíngzhàng tuì
障；不得菩萨诸根障；不行菩萨净行障；退

qiè pú sà shēn xīn zhàng bù shēng pú sà dà yuànzhàng bù fā yī qiè
怯菩萨深心障；不生菩萨大愿障；不发一切

zhì xīn zhàng yú pú sà xíng xiè dàizhàng bù néngjìng zhì zhū yè zhàng
智心障；于菩萨行懈怠障；不能净治诸业障；

bù néngshè qǔ dà fú zhàng zhì lì bù néngmíng lì zhàng duàn yú
不能摄取大福障；智力不能明利障；断于

guǎng dà zhì huì zhàng bú hù chí pú sà zhūxíngzhàng yào fěi bàng yī
广大智慧障；不护持菩萨诸行障；乐诽谤一

qiè zhì yǔ zhàng yuǎn lí zhū fó pú tí zhàng yàozhùzhòngmó jìng jiè
切智语障；远离诸佛菩提障；乐住众魔境界

zhàng bù zhuān xiū fó jìng jiè zhàng bù jué dìng fā pú sà hóng shì
障；不专修佛境界障；不决定发菩萨弘誓

zhàng bú yào yǔ pú sà tóngzhùzhàng bù qiú pú sà shàngēnzhàng
障；不乐与菩萨同住障；不求菩萨善根障；

xìngduōjiàn yí zhàng xīn cháng yú àn zhàng bù néngxíng pú sà píng
性多见疑 障；心 常 愚闇 障；不能行菩萨平

děng shī gù qǐ bù shězhàng bù néng chí rú lái jiè gù qǐ pò jiè
等施故，起不舍 障；不能持如来戒故，起破戒

zhàng bù néng rù kān rěn mén gù qǐ yú chī nǎo hài chēn huì zhàng
障；不能入堪忍门故，起愚痴 恼害、瞋恚 障；

bù néngxíng pú sà dà jīng jìn gù qǐ xiè dàigòuzhàng bù néng dé zhū
不能行菩萨大精进故，起懈怠垢 障；不能得诸

sān mèi gù qǐ sǎnluànzhàng bù xiū zhì bō rě bō luó mì gù qǐ
三昧故，起散乱 障；不修治般若波罗蜜故，起

è huì zhàng yú chù fēi chùzhōng wú shànqiǎozhàng yú dù zhòng
恶慧 障；于处、非处 中 无善巧 障；于度 众

shēngzhōng wú fāngbiànzhàng yú pú sà zhì huì zhōng bù néngguānchá
生 中无方便 障；于菩萨智慧 中不能 观察

zhàng yú pú sà chū lí fǎ zhōng bù néngliǎo zhī zhàng bù chéng jiù
障；于菩萨出离法 中不能了知 障；不 成 就

pú sà shí zhǒngguǎng dà yǎn gù yǎn rú shēngmángzhàng ěr bù wén
菩萨十 种 广 大眼故，眼如 生 盲 障；耳不闻

wú ài fǎ gù kǒu rú yǎ yángzhàng bú jù xiànghǎo gù bí gēn pò
无碍法故，口如哑 羊 障；不具 相 好故，鼻根破

huàizhàng bù néngbiànliǎozhòngshēng yǔ yán gù chéng jiù shégēnzhàng
坏 障；不能辨了 众 生 语言故，成 就舌根 障；

qīngjiànzhòngshēng gù chéng jiù shēngēnzhàng xīn duōkuángluàn gù
轻贱 众 生 故，成 就身根 障；心多 狂 乱故，

chéng jiù yì gēnzhàng bù chí sānzhǒng lǜ yí gù chéng jiù shēn yè
成 就意根 障；不持三 种 律仪故，成 就身业

zhàng héng qǐ sì zhǒngguò shī gù chéng jiù yǔ yè zhàng duōshēng
障；恒起四 种 过失故，成 就语业 障；多 生

tān chēn xié jiàn gù chéng jiù yì yè zhàng zéi xīn qiú fǎ zhàng
贪、瞋、邪见故，成 就意业 障；贼心求法 障；

duàn jué pú sà jìng jiè zhàng yú pú sà yǒngměng fǎ zhōng xīn shēng tuì
断 绝菩萨境界 障；于菩萨勇 猛 法 中心 生 退

qiè zhàng yú pú sà chū lí dàozhōng xīn shēng lǎn duòzhàng yú pú sà
怯 障；于菩萨出离道 中心 生 懒惰 障；于菩萨

zhì huì guāngmíngménzhōng xīn shēng zhǐ xī zhàng yú pú sà niàn lì
智慧 光 明门 中心 生 止息 障；于菩萨念力

zhōng xīn shēng liè ruò zhàng yú rú lái jiào fǎ zhōng bù néng zhù chí zhàng
中心 生 劣弱 障；于如来教法 中不能 住持 障；

yú pú sà lí shēngdào bù néng qīn jìn zhàng yú pú sà wú shī huàidào
于菩萨离生道不能亲近障；于菩萨无失坏道

bù néng xiū xí zhàng suí shùn èr shèngzhèng wèizhàng yuǎn lí sān shì
不能修习障；随顺二乘正位障；远离三世

zhū fó pú sà zhǒngxìngzhàng
诸佛菩萨种性障。

fó zǐ ruò pú sà yú zhū pú sà qǐ yī chēn xīn zé chéng
“佛子！若菩萨于诸菩萨起一瞋心，则成

jiù rú shì děng bǎi wànzhàngmén hé yǐ gù fó zǐ wǒ bú jiàn
就如是等百万障门。何以故？佛子！我不见

yǒu yī fǎ wéi dà guò è rú zhū pú sà yú yú pú sà qǐ chēn xīn zhě
有一法为大过恶，如诸菩萨于余菩萨起瞋心者。

shì gù zhū pú sà mó hē sà yù jí mǎn zú zhū pú sà xíng yīng qín xiū
是故，诸菩萨摩诃萨欲疾满足诸菩萨行，应勤修

shí zhǒng fǎ hé děngwéi shí suǒ wèi xīn bú qì shě yī qiè zhòng
十种法。何等为十？所谓：心不弃舍一切众

shēng yú zhū pú sà shēng rú lái xiǎng yǒng bù fěi bàng yī qiè fó fǎ
生，于诸菩萨生如来想，永不诽谤一切佛法，

zhī zhū guó tǔ wú yǒuqióng jìn yú pú sà xíngshēnshēng xìn yào bù shě
知诸国土无有穷尽，于菩萨行深生信乐，不舍

píngděng xū kōng fǎ jiè pú tí zhī xīn guānchá pú tí rù rú lái lì
平等虚空法界菩提之心，观察菩提入如来力，

jīng qín xiū xí wú ài biàn cái jiàohuàzhòngshēng wú yǒu pí yàn zhù yī
精勤修习无碍辩才，教化众生无有疲厌，住一

qiè shì jiè xīn wú suǒzhuó shì wéi shí
切世界心无所著。是为十。

fó zǐ pú sà mó hē sà ān zhù cǐ shí fǎ yǐ zé néng
“佛子！菩萨摩诃萨安住此十法已，则能

jù zú shí zhǒngqīngjìng hé děngwéi shí suǒ wèi tōng dá shènshēn
具足十种清净。何等为十？所谓：通达甚深

fǎ qīngjìng qīn jìn shàn zhī shí qīngjìng hù chí zhū fó fǎ qīngjìng liǎo
法清净，亲近善知识清净，护持诸佛法清净，了

dá xū kōng jiè qīngjìng shēn rù fǎ jiè qīngjìng guānchá wú biān xīn qīng
达虚空界清净，深入法界清净，观察无边心清

jìng yǔ yī qiè pú sà tóngshàngēnqīngjìng bù zhuózhū jié qīngjìng
净，与一切菩萨同善根清净，不著诸劫清净，

guānchásān shì qīngjìng xiū xíng yī qiè zhū fó fǎ qīngjìng shì wéi
观察三世清净，修行一切诸佛法清净。是为

shí
十。

fó zǐ pú sà mó hē sà zhù cǐ shí fǎ yǐ zé jù zú shí
“佛子！菩萨摩诃萨住此十法已，则具足十

zhǒngguǎng dà zhì hé děngwéi shí suǒ wèi zhī yī qiè zhòngshēng
种 广 大智。何 等 为十？所谓：知一切 众 生

xīn xíng zhì zhī yī qiè zhòngshēng yè bào zhì zhī yī qiè fó fǎ zhì
心行智，知一切 众 生 业报智，知一切佛法智，

zhī yī qiè fó fǎ shēn mì lǐ qù zhì zhī yī qiè tuó luó ní mén zhì zhī
知一切佛法深密理趣智，知一切陀罗尼门智，知

yī qiè wén zì biàn cái zhì zhī yī qiè zhòngshēng yǔ yán yīn shēng
一切文字辩才智，知一切 众 生 语言、音 声 、

cí biànshànqiǎo zhì yú yī qiè shì jiè zhōng pǔ xiàn qí shēn zhì yú yī
辞辩 善 巧智，于一切世界 中 普现其身智，于一

qiè zhòng huì zhōng pǔ xiànyǐngxiàng zhì yú yī qiè shòushēngchùzhōng jù
切 众 会 中 普现影 像 智，于一切受 生 处 中 具

yī qiè zhì zhì shì wéi shí
一切智智。是为十。

fó zǐ pú sà mó hē sà zhù cǐ shí zhì yǐ zé dé rù shí
“佛子！菩萨摩诃萨住此十智已，则得入十

zhǒng pǔ rù hé děngwéi shí suǒ wèi yī qiè shì jiè rù yī máodào
种 普入。何 等 为十？所谓：一切世界入一毛 道，

yī máodào rù yī qiè shì jiè yī qiè zhòngshēngshēn rù yī shēn yī
一毛 道入一切世界；一切 众 生 身入一身，一

shēn rù yī qiè zhòngshēngshēn bù kě shuō jié rù yī niàn yī niàn rù
身入一切 众 生 身；不可说劫入一念，一念入

bù kě shuō jié yī qiè fó fǎ rù yī fǎ yī fǎ rù yī qiè fó fǎ
不可说劫；一切佛法入一法，一法入一切佛法；

bù kě shuōchù rù yī chù yī chù rù bù kě shuōchù bù kě shuōgēn
不可说处入一处，一处入不可说处；不可说根

rù yī gēn yī gēn rù bù kě shuōgēn yī qiè gēn rù fēi gēn fēi gēn
入一根，一根入不可说根；一切根入非根，非根

rù yī qiè gēn yī qiè xiǎng rù yī xiǎng yī xiǎng rù yī qiè xiǎng yī
入一切根；一切 想 入一 想，一 想 入一切 想；一

qiè yán yīn rù yī yán yīn yī yán yīn rù yī qiè yán yīn yī qiè sān shì
切言音入一言音，一言音入一切言音；一切三世

rù yī shì yī shì rù yī qiè sān shì shì wéi shí
入一世，一世入一切三世。是为十。

fó zǐ pú sà mó hē sà rú shì guānchá yǐ zé zhù shí
“佛子！菩萨摩诃萨如是观察已，则住十

zhǒngshèngmiào xīn hé děngwéi shí suǒ wèi zhù yī qiè shì jiè yǔ
种 胜 妙心。何等为十？所谓：住一切世界语

yán fēi yǔ yánshèngmiào xīn zhù yī qiè zhòngshēngxiǎngniàn wú suǒ yī
言、非语言 胜 妙心，住一切 众 生 想 念无所依

zhǐ shèngmiào xīn zhù jiū jìng xū kōng jiè shèngmiào xīn zhù wú biān fǎ
止 胜 妙心，住究竟虚空界 胜 妙心，住无边法

jiè shèngmiào xīn zhù yī qiè shēn mì fó fǎ shèngmiào xīn zhù shènshēn
界 胜 妙心，住一切深密佛法 胜 妙心，住甚 深

wú chā bié fǎ shèngmiào xīn zhù chúmiè yī qiè yí huòshèngmiào xīn
无差别法 胜 妙心，住除灭一切疑惑 胜 妙心，

zhù yī qiè shì píngděng wú chā bié shèngmiào xīn zhù sān shì zhū fó píng
住一切世平 等无差别 胜 妙心，住三世诸佛平

děngshèngmiào xīn zhù yī qiè zhū fó lì wú liàngshèngmiào xīn shì wéi
等 胜 妙心，住一切诸佛力无量 胜 妙心。是为

shí
十。

fó zǐ pú sà mó hē sà zhù cǐ shí zhǒngshèngmiào xīn yǐ
“佛子！菩萨摩诃萨住此十 种 胜 妙心已，

zé dé shí zhǒng fó fǎ shànqiǎo zhì hé děngwéi shí suǒ wèi liǎo dá
则得十 种 佛法善 巧智。何 等为十？所谓：了达

shènshēn fó fǎ shànqiǎo zhì chūshēngguǎng dà fó fǎ shànqiǎo zhì
甚 深佛法善 巧智，出 生 广 大佛法善 巧智，

xuānshuōzhǒngzhǒng fó fǎ shànqiǎo zhì zhèng rù píngděng fó fǎ shàn
宣 说 种 种 佛法善 巧智， 证 入平 等佛法善

qiǎo zhì míngliǎochā bié fó fǎ shànqiǎo zhì wù jiě wú chā bié fó fǎ
巧 智，明了差别佛法善 巧智，悟解无差别佛法

shànqiǎo zhì shēn rù zhuāngyán fó fǎ shànqiǎo zhì yī fāngbiàn rù fó
善 巧智，深入 庄 严佛法善 巧智，一方 便入佛

fǎ shànqiǎo zhì wú liàngfāngbiàn rù fó fǎ shànqiǎo zhì zhī wú biān
法善 巧智，无量方 便入佛法善 巧智，知无边

fó fǎ wú chā bié shànqiǎo zhì yǐ zì xīn zì lì yú yī qiè fó fǎ bú
佛法无差别善 巧智，以自心自力于一切佛法不

tuì zhuǎnshànqiǎo zhì shì wéi shí
退 转 善 巧智。是为十。

fó zǐ pú sà mó hē sà wén cǐ fǎ yǐ xiányīng fā xīn
“佛子！菩萨摩诃萨闻此法已，咸应发心，

gōng jìng shòu chí hé yǐ gù pú sà mó hē sà chí cǐ fǎ zhě shǎo
恭敬受持。何以故？菩萨摩诃萨持此法者，少

zuò gōng lì jí dé ā nòuduō luó sān miǎo sān pú tí jiē dé jù zú
作功力，疾得阿耨多罗三藐三菩提，皆得具足

yī qiè fó fǎ xī yǔ sān shì zhū fó fǎ děng
一切佛法，悉与三世诸佛法等。”

ěr shí fó shén lì gù fǎ rú shì gù shí fāng gè yǒu shí bù
尔时，佛神力故，法如是故，十方各有十不

kě shuō bǎi qiān yì nà yóu tā fó chà wēi chén shù shì jiè liù zhǒng zhèn
可说百千亿那由他佛刹微尘数世界六种震

dòng yù chū guò zhū tiān yī qiè huā yún xiāng yún mò xiāng yún yī
动，雨出过诸天一切华云、香云、末香云、衣

gài chuáng fān mó ní bǎo děng jí yǐ yī qiè zhuāng yán jù yún yù
盖、幢幡、摩尼宝等及以一切庄严具云，雨

zhòng jì yuè yún yù zhū pú sà yún yù bù kě shuō rú lái sè xiàng yún
众妓乐云，雨诸菩萨云，雨不可说如来色相云，

yù bù kě shuō zàn tàn rú lái shàn zāi yún yù rú lái yīn shēng chōng mǎn
雨不可说赞叹如来善哉云，雨如来音声充满

yī qiè fǎ jiè yún yù bù kě shuō zhuāng yán shì jiè yún yù bù kě shuō
一切法界云，雨不可说庄严世界云，雨不可说

zēng zhǎng pú tí yún yù bù kě shuō guāng míng zhào yào yún yù bù kě
增长菩提云，雨不可说光明照耀云，雨不可

shuō shén lì shuō fǎ yún rú cǐ shì jiè sì tiān xià pú tí shù xià pú tí
说神力说法云。如此世界四天下菩提树下菩提

chǎng pú sà gōng diàn zhōng jiàn yú rú lái chéng děng zhèng jué yǎn shuō
场菩萨宫殿中，见于如来成等正觉演说

cǐ fǎ shí fāng yī qiè zhū shì jiè zhōng xī yì rú shì
此法，十方一切诸世界中悉亦如是。

ěr shí fó shén lì gù fǎ rú shì gù shí fāng gè guò shí bù
尔时，佛神力故，法如是故，十方各过十不

kě shuō fó chà wēi chén shù shì jiè wài yǒu shí fó chà wēi chén shù pú sà
可说佛刹微尘数世界外，有十佛刹微尘数菩萨

mó hē sà lái yì cǐ tǔ chōng mǎn shí fāng zuò rú shì yán shàn
摩诃萨来诣此土，充满十方，作如是言：“善

zāi shàn zāi fó zǐ nǎi néng shuō cǐ zhū fó rú lái zuì dà shì yuàn
哉善哉！佛子！乃能说此诸佛如来最大誓愿

shòu jì shēn fǎ fó zǐ wǒ děng yī qiè tóng míng pǔ xián gè cóng
授记深法。佛子！我等一切同名普贤，各从

pǔ shèng shì jiè pǔ chuáng zì zài rú lái suǒ lái yì cǐ tǔ xī yǐ fó
普胜世界普幢自在如来所来诣此土，悉以佛

shén lì gù yú yī qiè chùyǎnshuō cǐ fǎ rú cǐ zhòng huì rú shì
神力故，于一切处演说此法；如此众会，如是

suǒshuō yī qiè píngděng wú yǒuzēngjiǎn wǒ děng jiē chéng fó wēishén
所说，一切平等无有增减。我等皆承佛威神

lì lái cǐ dàochǎngwèi rǔ zuòzhèng rú cǐ dàochǎng wǒ děng shí
力，来此道场为汝作证。如此道场，我等十

fó chàwēichénshù pú sà ér lái zuòzhèng shí fāng yī qiè zhū shì jiè
佛刹微尘数菩萨而来作证，十方一切诸世界

zhōng xī yì rú shì
中悉亦如是。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà yǐ fó shén lì zì shàngēn lì
尔时，普贤菩萨摩诃萨以佛神力、自善根力，

guānchá shí fāng jì yú fǎ jiè yù kāi shì pú sà xíng yù xuānshuō rú
观察十方洎于法界，欲开示菩萨行，欲宣说如

lái pú tí jiè yù shuō dà yuàn jiè yù shuō yī qiè shì jiè jié shù
来菩提界，欲说大愿界，欲说一切世界劫数，

yù míngzhū fó suí shí chūxiàn yù shuō rú lái suí gēnshúzhòngshēngchū
欲明诸佛随时出现，欲说如来随根熟众生出

xiànlìng qí gòngyǎng yù míng rú lái chū shì gōng bù tángjuān yù míng
现令其供养，欲明如来出世功不唐捐，欲明

suǒzhòngshàngēn bì huòguǒbào yù míng dà wēi dé pú sà wèi yī qiè
所种善根必获果报，欲明大威德菩萨为一切

zhòngshēngxiànxíngshuō fǎ lìng qí kāi wù ér shuōsòngyán
众生现形说法令其开悟，而说颂言：

rǔ děng yīng huān xǐ shě lí yú zhū gài
汝等应欢喜舍离于诸盖

yī xīn gōng jìng tīng pú sà zhū yuàn xíng
一心恭敬听菩萨诸愿行

wǎng xī zhū pú sà zuì shèng rén shī zǐ
往昔诸菩萨最胜人师子

rú bǐ suǒ xiū xíng wǒ dāng cì dì shuō
如彼所修行我当次第说

yì shuō zhū jié shù shì jiè bìng zhū yè
亦说诸劫数世界并诸业

jí yǐ wú děng zūn yú bǐ ér chū xīng
及以无等尊于彼而出兴

rú shì guò qù fó dà yuàn chū yú shì
如 是 过 去 佛 大 愿 出 于 世

yún hé wèi zhòng shēng miè chú zhū kǔ nǎo
云 何 为 众 生 灭 除 诸 苦 恼

yī qiè lùn shī zǐ suǒ xíng xiāng xù mǎn
一 切 论 师 子 所 行 相 续 满

dé fó píng děng fǎ yī qiè zhì jìng jiè
得 佛 平 等 法 一 切 智 境 界

jiàn yú guò qù shì yī qiè rén shī zǐ
见 于 过 去 世 一 切 人 师 子

fàng dà guāng míng wǎng pǔ zhào shí fāng jiè
放 大 光 明 网 普 照 十 方 界

sī wéi fā shì yuàn wǒ dāng zuò shì dēng
思 惟 发 是 愿 我 当 作 世 灯

jù zú fó gōng dé shí lì yī qiè zhì
具 足 佛 功 德 十 力 一 切 智

yī qiè zhū zhòng shēng tān huì chī chì rán
一 切 诸 众 生 贪 恚 痴 炽 然

wǒ dāng xī jiù tuō lìng miè è dào kǔ
我 当 悉 救 脱 令 灭 恶 道 苦

fā rú shì shì yuàn jiān gù bú tuì zhuǎn
发 如 是 誓 愿 坚 固 不 退 转

jù xiū pú sà xíng huò shí wú ài lì
具 修 菩 萨 行 获 十 无 碍 力

rú shì shì yuàn yǐ xiū xíng wú tuì qiè
如 是 誓 愿 已 修 行 无 退 怯

suǒ zuò jiē bù xū shuō míng lùn shī zǐ
所 作 皆 不 虚 说 名 论 师 子

yú yī xián jié zhōng qiān fó chū yú shì
于 一 贤 劫 中 千 佛 出 于 世

bǐ suǒ yǒu pǔ yǎn wǒ dāng cì dì shuō
彼 所 有 普 眼 我 当 次 第 说

rú yī xián jié zhōng wú liàng jié yì rán
如 一 贤 劫 中 无 量 劫 亦 然

bǐ wèi lái fó xíng wǒ dāng fēn bié shuō
彼 未 来 佛 行 我 当 分 别 说

rú yī fó chà zhǒng wú liàng chà yì rán
如 一 佛 刹 种 无 量 刹 亦 然

wèi lái shí lì zūn zhū xíng wǒ jīn shuō
未来十力尊 诸行我今说
zhū fó cì xīng shì suí yuàn suí míng hào
诸佛次兴世 随愿随名号
suí bǐ suǒ dé jì suí qí suǒ shòu mìng
随彼所得记 随其所寿命
suí suǒ xiū zhèng fǎ zhuān qiú wú ài dào
随所修正法 专求无碍道
suí suǒ huà zhòng shēng zhèng fǎ zhù yú shì
随所化众生 正法住于世
suí suǒ jìng fó chà zhòng shēng jí fǎ lún
随所净佛刹 众生及法轮
yǎn shuō shí fēi shí cì dì jìng qún shēng
演说时非时 次第净群生
suí zhū zhòng shēng yè suǒ xíng jí xìn jiě
随诸众生业 所行及信解
shàng zhōng xià bù tóng huà bǐ lìng xiū xí
上中下不同 化彼令修习
rù yú rú shì zhì xiū qí zuì shèng xíng
入于如是智 修其最胜行
cháng zuò pǔ xián yè guǎng dù zhū zhòng shēng
常作普贤业 广度诸众生
shēn yè wú zhàng ài yǔ yè xī qīng jìng
身业无障碍 语业悉清净
yì xíng yì rú shì sān shì mí bù rán
意行亦如是 三世靡不然
pú sà rú shì xíng jiū jìng pǔ xián dào
菩萨如是行 究竟普贤道
chū shēng jìng zhì rì pǔ zhào yú fǎ jiè
出生净智日 普照于法界
wèi lái shì zhū jié guó tǔ bù kě shuō
未来世诸劫 国土不可说
yī niàn xī liǎo zhī yú bǐ wú fēn bié
一念悉了知 于彼无分别
xíng zhě néng qù rù rú shì zuì shèng dì
行者能趣入 如是最胜地
cǐ zhū pú sà fǎ wǒ dāng shuō shǎo fēn
此诸菩萨法 我当说少分

zhì huì wú biān jì tōng dá fó jìng jiè
智慧无边际 通达佛境界

yī qiè jiē shàn rù suǒ xíng bú tuì zhuǎn
一切皆善入 所行不退转

jù zú pǔ xián huì chéng mǎn pǔ xián yuàn
具足普贤慧 成满普贤愿

rù yú wú děng zhì wǒ dāng shuō bǐ xíng
入于无等智 我当说彼行

yú yī wēi chén zhōng xī jiàn zhū shì jiè
于一微尘中 悉见诸世界

zhòng shēng ruò wén zhě mí luàn xīn fā kuáng
众生若闻者 迷乱心发狂

rú yú yī wēi chén yī qiè chén yì rán
如于一微尘 一切尘亦然

shì jiè xī rù zhōng rú shì bù sī yì
世界悉入中 如是不思议

yī yī chén zhōng yǒu shí fāng sān shì fǎ
一一尘中有 十方三世法

qù chà jiē wú liàng xī néng fēn bié zhī
趣刹皆无量 悉能分别知

yī yī chén zhōng yǒu wú liàng zhǒng fó chà
一一尘中有 无量种佛刹

zhǒng zhǒng jiē wú liàng yú yī mǐ bù zhī
种种皆无量 于一靡不知

fǎ jiè zhōng suǒ yǒu zhǒng zhǒng zhū yì xiàng
法界中所有 种种诸异相

qù lèi gè chā bié xī néng fēn bié zhī
趣类各差别 悉能分别知

shēn rù wēi xì zhì fēn bié zhū shì jiè
深入微细智 分别诸世界

yī qiè jié chéng huài xī néng míng liǎo shuō
一切劫成坏 悉能明了说

zhī zhū jié xiū duǎn sān shì jí yī niàn
知诸劫修短 三世即一念

zhòng xíng tóng bù tóng xī néng fēn bié zhī
众行同不同 悉能分别知

shēn rù zhū shì jiè guǎng dà fēi guǎng dà
深入诸世界 广大非广大

yī shēn wú liàng chà　yī chà wú liàng shēn
一身无量刹　一刹无量身

shí fāng zhōng suǒ yǒu　yì lèi zhū shì jiè
十方中所有　异类诸世界

guǎng dà wú liàng xiàng　yī qiè xī néng zhī
广大无量相　一切悉能知

yī qiè sān shì zhōng　wú liàng zhū guó tǔ
一切三世中　无量诸国土

jù zú shèn shēn zhì　xī liǎo bǐ chéng bài
具足甚深智　悉了彼成败

shí fāng zhū shì jiè　yǒu chéng huò yǒu huài
十方诸世界　有成或有坏

rú shì bù kě shuō　xián dé xī shēn liǎo
如是不可说　贤德悉深了

huò yǒu zhū guó tǔ　zhǒng zhǒng dì yán shì
或有诸国土　种种地严饰

zhū qù yì fù rán　sī yóu yè qīng jìng
诸趣亦复然　斯由业清净

huò yǒu zhū shì jiè　wú liàng zhǒng zá rǎn
或有诸世界　无量种杂染

sī yóu zhòng shēng gǎn　yī qiè rú qí xíng
斯由众生感　一切如其行

wú liàng wú biān chà　liǎo zhī jí yī chà
无量无边刹　了知即一刹

rú shì rù zhū chà　qí shù bù kě zhī
如是入诸刹　其数不可知

yī qiè zhū shì jiè　xī rù yī chà zhōng
一切诸世界　悉入一刹中

shì jiè bù wéi yī　yì fù wú zá luàn
世界不为一　亦复无杂乱

shì jiè yǒu yǎng fù　huò gāo huò fù xià
世界有仰覆　或高或复下

jiē shì zhòng shēng xiǎng　xī néng fēn bié zhī
皆是众生想　悉能分别知

guǎng bó zhū shì jiè　wú liàng wú yǒu biān
广博诸世界　无量无有边

zhī zhǒng zhǒng shì yī　zhī yī shì zhǒng zhǒng
知种种是一　知一是种种

pǔ xián zhū fó zǐ néng yǐ pǔ xián zhì
普 贤 诸 佛 子 能 以 普 贤 智

liǎo zhī zhū chà shù qí shù wú biān jì
了 知 诸 刹 数 其 数 无 边 际

zhī zhū shì jiè huà chà huà zhòng shēng huà
知 诸 世 界 化 刹 化 众 生 化

fǎ huà zhū fó huà yī qiè jiē jiū jìng
法 化 诸 佛 化 一 切 皆 究 竟

yī qiè zhū shì jiè wēi xì guǎng dà chà
一 切 诸 世 界 微 细 广 大 刹

zhǒngzhǒng yì zhuāngyán jiē yóu yè suǒ qǐ
种 种 异 庄 严 皆 由 业 所 起

wú liàng zhū fó zǐ shàn xué rù fǎ jiè
无 量 诸 佛 子 善 学 入 法 界

shén tōng lì zì zài pǔ biàn yú shí fāng
神 通 力 自 在 普 遍 于 十 方

zhòng shēng shù děng jié shuō bǐ shì jiè míng
众 生 数 等 劫 说 彼 世 界 名

yì bù néng lìng jìn wéi chú fó kāi shì
亦 不 能 令 尽 唯 除 佛 开 示

shì jiè jí rú lái zhǒng zhǒng zhū míng hào
世 界 及 如 来 种 种 诸 名 号

jīng yú wú liàng jié shuō zhī bù kě jìn
经 于 无 量 劫 说 之 不 可 尽

hé kuàng zuì shèng zhì sān shì zhū fó fǎ
何 况 最 胜 智 三 世 诸 佛 法

cóng yú fǎ jiè shēng chōngmǎn rú lái dì
从 于 法 界 生 充 满 如 来 地！

qīng jìng wú ài niàn wú biān wú ài huì
清 净 无 碍 念 无 边 无 碍 慧

fēn bié shuō fǎ jiè dé zhì yú bǐ àn
分 别 说 法 界 得 至 于 彼 岸

guò qù zhū shì jiè guǎng dà jí wēi xì
过 去 诸 世 界 广 大 及 微 细

xiū xí suǒ zhuāng yán yī niàn xī néng zhī
修 习 所 庄 严 一 念 悉 能 知

qí zhōng rén shī zǐ xiū fó zhǒng zhǒng xíng
其 中 人 师 子 修 佛 种 种 行

chéng yú děng zhèng jué shì xiàn zhū zì zài
成 于 等 正 觉 示 现 诸 自 在

rú shì wèi lái shì cì dì wú liàng jié
如 是 未 来 世 次 第 无 量 劫

suǒ yǒu rén zhōng zūn pú sà xī néng zhī
所 有 人 中 尊 菩 萨 悉 能 知

suǒ yǒu zhū xíng yuàn suǒ yǒu zhū jìng jiè
所 有 诸 行 愿 所 有 诸 境 界

rú shì qín xiū xíng yú zhōng chéng zhèng jué
如 是 勤 修 行 于 中 成 正 觉

yì zhī bǐ zhòng huì shòu mìng huà zhòng shēng
亦 知 彼 众 会 寿 命 化 众 生

yǐ cǐ zhū fǎ mén wèi zhòng zhuàn fǎ lún
以 此 诸 法 门 为 众 转 法 轮

pú sà rú shì zhī zhù pǔ xián xíng dì
菩 萨 如 是 知 住 普 贤 行 地

zhì huì xī míng liǎo chū shēng yī qiè fó
智 慧 悉 明 了 出 生 一 切 佛

xiàn zài shì suǒ shè yī qiè zhū fó tǔ
现 在 世 所 摄 一 切 诸 佛 土

shēn rù cǐ zhū chà tōng dá yú fǎ jiè
深 入 此 诸 刹 通 达 于 法 界

bǐ zhū shì jiè zhōng xiàn zài yī qiè fó
彼 诸 世 界 中 现 在 一 切 佛

yú fǎ dé zì zài yán lùn wú suǒ ài
于 法 得 自 在 言 论 无 所 碍

yì zhī bǐ zhòng huì jìng tǔ yìng huà lì
亦 知 彼 众 会 净 土 应 化 力

jìn wú liàng yì jié cháng sī wéi shì shì
尽 无 量 亿 劫 常 思 惟 是 事

tiáo yù shì jiān zūn suǒ yǒu wēi shén lì
调 御 世 间 尊 所 有 威 神 力

wú jìn zhì huì zàng yī qiè xī néng zhī
无 尽 智 慧 藏 一 切 悉 能 知

chū shēng wú ài yǎn wú ài ěr bí shēn
出 生 无 碍 眼 无 碍 耳 鼻 身

wú ài guǎng cháng shé néng lìng zhòng huān xǐ
无 碍 广 长 舌 能 令 众 欢 喜

zuì shèng wú ài xīn guǎng dà pǔ qīng jìng
最 胜 无 碍 心 广 大 普 清 净

zhì huì biàn chōng mǎn xī zhī sān shì fǎ
智 慧 遍 充 满 悉 知 三 世 法

shàn xué yī qiè huà chà huà zhòng shēng huà
善 学 一 切 化 刹 化 众 生 化

shì huà tiáo fú huà jiū jìng huà bǐ àn
世 化 调 伏 化 究 竟 化 彼 岸

shì jiān zhǒng zhǒng bié jiē yóu yú xiǎng zhù
世 间 种 种 别 皆 由 于 想 住

rù fó fāng biàn zhì yú cǐ xī míng liǎo
入 佛 方 便 智 于 此 悉 明 了

zhòng huì bù kě shuō yī yī wèi xiàn shēn
众 会 不 可 说 一 一 为 现 身

xī shǐ jiàn rú lái dù tuō wú biān zhòng
悉 使 见 如 来 度 脱 无 边 众

zhū fó shèn shēn zhì rú rì chū shì jiān
诸 佛 甚 深 智 如 日 出 世 间

yī qiè guó tǔ zhōng pǔ xiàn wú xiū xī
一 切 国 土 中 普 现 无 休 息

liǎo dá zhū shì jiān jiǎ míng wú yǒu shí
了 达 诸 世 间 假 名 无 有 实

zhòng shēng jí shì jiè rú mèng rú guāng yǐng
众 生 及 世 界 如 梦 如 光 影

yú zhū shì jiān fǎ bù shēng fēn bié jiàn
于 诸 世 间 法 不 生 分 别 见

shàn lí fēn bié zhě yì bú jiàn fēn bié
善 离 分 别 者 亦 不 见 分 别

wú liàng wú shù jié jiě zhī jí yī niàn
无 量 无 数 劫 解 之 即 一 念

zhī niàn yì wú niàn rú shì jiàn shì jiān
知 念 亦 无 念 如 是 见 世 间

wú liàng zhū guó tǔ yī niàn xī chāo yuè
无 量 诸 国 土 一 念 悉 超 越

jīng yú wú liàng jié bú dòng yú běn chù
经 于 无 量 劫 不 动 于 本 处

bù kě shuō zhū jié jí shì xū yě qǐng
不 可 说 诸 劫 即 是 须 臾 顷

mò jiàn xiū yǔ duǎn jiū jìng chà nà fǎ
莫见修与短 究竟刹那法

xīn zhù yú shì jiān shì jiān zhù yú xīn
心住于世间 世间住于心

yú cǐ bú wàng qǐ èr fēi èr fēn bié
于此不妄起 二非二分别

zhòng shēng shì jiè jié zhū fó jí fó fǎ
众生世界劫 诸佛及佛法

yī qiè rú huàn huà fǎ jiè xī píng děng
一切如幻化 法界悉平等

pǔ yú shí fāng chà shì xiàn wú liàng shēn
普于十方刹 示现无量身

zhī shēn cóng yuán qǐ jiū jìng wú suǒ zhuó
知身从缘起 究竟无所著

yī yú wú èr zhì chū xiàn rén shī zǐ
依于无二智 出现人师子

bù zhuó wú èr fǎ zhī wú èr fēi èr
不著无二法 知无二非二

liǎo zhī zhū shì jiān rú yàn rú guāng yǐng
了知诸世间 如焰如光影

rú xiǎng yì rú mèng rú huàn rú biàn huà
如响亦如梦 如幻如变化

rú shì suí shùn rù zhū fó suǒ xíng chù
如是随顺入 诸佛所行处

chéng jiù pǔ xián zhì pǔ zhào shēn fǎ jiè
成就普贤智 普照深法界

zhòng shēng chà rǎn zhuó yī qiè jiē shě lí
众生刹染著 一切皆舍离

ér xīng dà bēi xīn pǔ jìng zhū shì jiān
而兴大悲心 普净诸世间

pú sà cháng zhèng niàn lùn shī zǐ miào fǎ
菩萨常正念 论师子妙法

qīng jìng rú xū kōng ér xīng dà fāng biàn
清净如虚空 而兴大方便

jiàn shì cháng mí dǎo fā xīn xián jiù dù
见世常迷倒 发心咸救度

suǒ xíng jiē qīng jìng pǔ biàn zhū fǎ jiè
所行皆清净 普遍诸法界

zhū fó jí pú sà fó fǎ shì jiān fǎ
诸佛及菩萨 佛法世间法

ruò jiàn qí zhēn shí yī qiè wú chā bié
若见其真实 一切无差别

rú lái fǎ shēn zàng pǔ rù shì jiān zhōng
如来法身藏 普入世间中

suī zài yú shì jiān yú shì wú suǒ zhuó
虽在于世间 于世无所著

pì rú qīng jìng shuǐ yǐng xiàng wú lái qù
譬如清净水 影像无来去

fǎ shēn biàn shì jiān dāng zhī yì rú shì
法身遍世间 当知亦如是

rú shì lí rǎn zhuó shēn shì jiē qīng jìng
如是离染著 身世皆清净

zhàn rán rú xū kōng yī qiè wú yǒu shēng
湛然如虚空 一切无有生

zhī shēn wú yǒu jìn wú shēng yì wú miè
知身无有尽 无生亦无灭

fēi cháng fēi wú cháng shì xiàn zhū shì jiān
非常非无常 示现诸世间

chú miè zhū xié jiàn kāi shì yú zhèng jiàn
除灭诸邪见 开示于正见

fǎ xìng wú lái qù bù zhuó wǒ wǒ suǒ
法性无来去 不著我我所

pì rú gōng huàn shī shì xiàn zhǒng zhǒng shì
譬如工幻师 示现种种事

qí lái wú suǒ cóng qù yì wú suǒ zhì
其来无所从 去亦无所至

huàn xìng fēi yǒu liàng yì fù fēi wú liàng
幻性非有量 亦复非无量

yú bǐ dà zhòng zhōng shì xiàn liàng wú liàng
于彼大众中 示现量无量

yǐ cǐ jì dìng xīn xiū xí zhū shàn gēn
以此寂定心 修习诸善根

chū shēng yī qiè fó fēi liàng fēi wú liàng
出生一切佛 非量非无量

yǒu liàng jí wú liàng jiē xī shì wàng xiǎng
有量及无量 皆悉是妄想

liǎo dá yī qiè qù bù zhuó liàng wú liàng
了达一切趣不著量无量

zhū fó shèn shēn fǎ guǎng dà shēn jì miè
诸佛甚深法广大深寂灭

shèn shēn wú liàng zhì zhī shèn shēn zhū qù
甚深无量智知甚深诸趣

pú sà lí mí dǎo xīn jìng cháng xiāng xù
菩萨离迷倒心净常相续

qiǎo yǐ shén tōng lì dù wú liàng zhòng shēng
巧以神通力度无量众生

wèi ān zhě lìng ān ān zhě shì dào chǎng
未安者令安安者示道场

rú shì biàn fǎ jiè qí xīn wú suǒ zhuó
如是遍法界其心无所著

bú zhù yú shí jì bù rù yú niè pán
不住于实际不入于涅槃

rú shì biàn shì jiān kāi wù zhū qún shēng
如是遍世间开悟诸群生

fǎ shù zhòng shēng shù liǎo zhī ér bú zhuó
法数众生数了知而不著

pǔ yù yú fǎ yǔ chōng qià zhū shì jiān
普雨于法雨充洽诸世间

pǔ yú zhū shì jiè niàn niàn chéng zhèng jué
普于诸世界念念成正觉

ér xiū pú sà xíng wèi céng yǒu tuì zhuǎn
而修菩萨行未曾有退转

shì jiān zhǒng zhǒng shēn yī qiè xī liǎo zhī
世间种种身一切悉了知

rú shì zhī shēn fǎ zé dé zhū fó shēn
如是知身法则得诸佛身

pǔ zhī zhū zhòng shēng zhū jié jí zhū chà
普知诸众生诸劫及诸刹

shí fāng wú yá jì zhì hǎi wú bú rù
十方无涯际智海无不入

zhòng shēng shēn wú liàng yī yī wèi xiàn shēn
众生身无量一一为现身

fó shēn wú yǒu biān zhì zhě xī guān jiàn
佛身无有边智者悉观见

yī niàn zhī suǒ zhī chū xiàn zhū rú lái
一 念 之 所 知 出 现 诸 如 来

jīng yú wú liàng jié chēng yáng bù kě jìn
经 于 无 量 劫 称 扬 不 可 尽

zhū fó néng xiàn shēn chù chù bō niè pán
诸 佛 能 现 身 处 处 般 涅 槃

yī niàn zhōng wú liàng shè lì gè chā bié
一 念 中 无 量 舍 利 各 差 别

rú shì wèi lái shì yǒu qiú yú fó guǒ
如 是 未 来 世 有 求 于 佛 果

wú liàng pú tí xīn jué dìng zhì xī zhī
无 量 菩 提 心 决 定 智 悉 知

rú shì sān shì zhōng suǒ yǒu zhū rú lái
如 是 三 世 中 所 有 诸 如 来

yī qiè xī néng zhī míng zhù pǔ xián xíng
一 切 悉 能 知 名 住 普 贤 行

rú shì fēn bié zhī wú liàng zhū xíng dì
如 是 分 别 知 无 量 诸 行 地

rù yú zhì huì chù qí lún bú tuì zhuǎn
入 于 智 慧 处 其 轮 不 退 转

wēi miào guǎng dà zhì shēn rù rú lái jìng
微 妙 广 大 智 深 入 如 来 境

rù yǐ bú tuì zhuǎn shuō míng pǔ xián huì
入 已 不 退 转 说 名 普 贤 慧

yī qiè zuì shèng zūn pǔ rù fó jìng jiè
一 切 最 胜 尊 普 入 佛 境 界

xiū xíng bú tuì zhuǎn dé wú shàng pú tí
修 行 不 退 转 得 无 上 菩 提

wú liàng wú biān xīn gè gè chā bié yè
无 量 无 边 心 各 各 差 别 业

jiē yóu xiǎng jī jí píng děng xī liǎo zhī
皆 由 想 积 集 平 等 悉 了 知

rǎn wū fēi rǎn wū xué xīn wú xué xīn
染 污 非 染 污 学 心 无 学 心

bù kě shuō zhū xīn niàn niàn zhōng xī zhī
不 可 说 诸 心 念 念 中 悉 知

liǎo zhī fēi yī èr fēi rǎn yì fēi jìng
了 知 非 一 二 非 染 亦 非 净

yì fù wú zá luàn jiē cóng zì xiǎng qǐ
亦复无杂乱皆从自想起

rú shì xī míng jiàn yī qiè zhū zhòng shēng
如是悉明见一切诸众生

xīn xiǎng gè bù tóng qǐ zhǒng zhǒng shì jiān
心想各不同起种种世间

yǐ rú shì fāng biàn xiū zhū zuì shèng xíng
以如是方便修诸最胜行

cóng fó fǎ huà shēng dé míng wéi pǔ xián
从佛法化生得名为普贤

zhòng shēng jiē wàng qǐ shàn è zhū qù xiǎng
众生皆妄起善恶诸趣想

yóu shì huò shēng tiān huò fù duò dì yù
由是或生天或复堕地狱

pú sà guān shì jiān wàng xiǎng yè suǒ qǐ
菩萨观世间妄想业所起

wàng xiǎng wú biān gù shì jiān yì wú liàng
妄想无边故世间亦无量

yī qiè zhū guó tǔ xiǎng wǎng zhī suǒ xiàn
一切诸国土想网之所现

huàn wǎng fāng biàn gù yī niàn xī néng rù
幻网方便故一念悉能入

yǎn ěr bí shé shēn yì gēn yì rú shì
眼耳鼻舌身意根亦如是

shì jiān xiǎng bié yì píng děng jiē néng rù
世间想别异平等皆能入

yī yī yǎn jìng jiè wú liàng yǎn jiē rù
一一眼境界无量眼皆入

zhǒng zhǒng xìng chā bié wú liàng bù kě shuō
种种性差别无量不可说

suǒ jiàn wú chā bié yì fù wú zá luàn
所见无差别亦复无杂乱

gè suí yú zì yè shòu yòng qí guǒ bào
各随于自业受用其果报

pǔ xián lì wú liàng xī zhī bǐ yī qiè
普贤力无量悉知彼一切

yī qiè yǎn jìng jiè dà zhì xī néng rù
一切眼境界大智悉能入

rú shì zhū shì jiān xī néng fēn bié zhī
如是诸世间悉能分别知

ér xiū yī qiè xíng yì fù wú tuì zhuǎn
而修一切行亦复无退转

fó shuō zhòng shēng shuō jí yǐ guó tǔ shuō
佛说众生说及以国土说

sān shì rú shì shuō zhǒng zhǒng xī liǎo zhī
三世如是说种种悉了知

guò qù zhōng wèi lái wèi lái zhōng xiàn zài
过去中未来未来中现在

sān shì hù xiāng jiàn yī yī jiē míng liǎo
三世互相见一一皆明了

rú shì wú liàng zhǒng kāi wù zhū shì jiān
如是无量种开悟诸世间

yī qiè zhì fāng biàn biān jì bù kě dé
一切智方便边际不可得

大方广佛华严经卷第四十九

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ā bō là dì hē duōzhé zhé nà

南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì

弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē

乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆莎诃.

jǔ zàn

举赞

pǔ guāng zài huì dà fǎ chóngxuān gāochāo shí shèng yǔ sān

普光再会.大法重宣.高超十圣与三

xián děng jué yì yōuxuán xīn yuè gū yuán jiū jìng lí yánquán

贤.等觉义幽玄.心月孤圆.究竟离言诠.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīnxuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán

华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

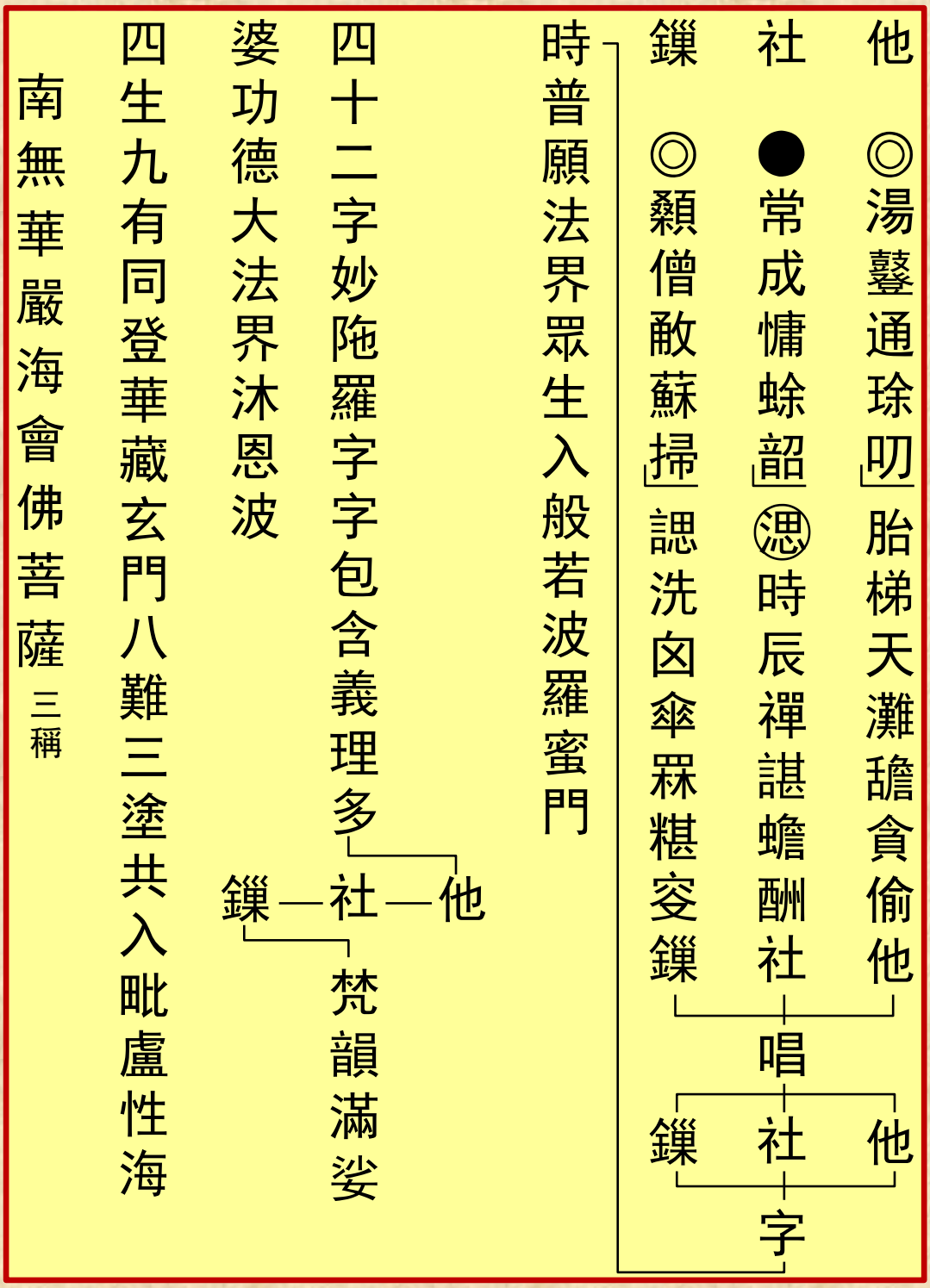
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān

秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

tao tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao

19. 他 湯 鼕 通 珍 叨 胎 梯 天 灘 醰 貪 偷 他

chàng tao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě bō luó mì

唱 他 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗 蜜

mén

门.

chao chang cheng chong chu chao chai chi chin chan chin
20. 社 常 成 慵 蜍 韶 溗 時 辰 禪 諶

chanchouchao chàngchao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù
蟾 酬 社 唱 社 字时. 普愿法界众 生 . 入

bō rě bō luó mì mén
般若波罗蜜门.

sao sangseng song su sao sai si sin san sin san sou sao
21. 鎪 顙 僧 敢 蘇 掃 諰 洗 囪 傘 粖 糂 窕 鎪

chàngsao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 鎪 字时. 普愿法界众 生 . 入般若波罗蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō tao chao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 他 社 .

sao fàn yùnmǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
鎪. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nànsān tú
四 生 九有. 同 登 华藏 玄 门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì wǔ shí

大方广佛华严经卷第五十

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

rú lái chūxiàn pǐn dì sān shí qī zhī yī

如来出现品第三十七之一

ěr shí shì zūn cóngméijiān bái háoxiàngzhōngfàng dà guāngmíng

尔时，世尊从眉间白毫相中放大光明，

míng rú lái chūxiàn wú liàng bǎi qiān yì nà yóu tā ā sēng qí guāng

名：如来出现，无量百千亿那由他阿僧祇光

míng yǐ wéijuànshǔ qí guāng pǔ zhào shí fāng jìn xū kōng fǎ jiè yī qiè

明以为眷属。其光普照十方尽虚空法界一切

shì jiè yòurào shí zā xiǎnxiàn rú lái wú liàng zì zài jué wù wú shù

世界，右绕十匝，显现如来无量自在，觉悟无数

zhū pú sà zhòng zhèndòng yī qiè shí fāng shì jiè chúmiè yī qiè zhū è

诸菩萨众，震动一切十方世界，除灭一切诸恶

dào kǔ yìng bì yī qiè zhū mó gōngdiàn xiǎn shì yī qiè zhū fó rú lái

道苦，映蔽一切诸魔宫殿，显示一切诸佛如来

zuò pú tí zuòchéngděngzhèng jué jí yǐ yī qiè dàochǎngzhòng huì zuò

坐菩提座成等正觉及以一切道场众会；作

shì shì yǐ ér lái yòurào pú sà zhòng huì rù rú lái xìng qǐ miào dé

是事已，而来右绕菩萨众会，入如来性起妙德

pú sà dǐng shí cǐ dàochǎng yī qiè dà zhòngshēn xīn yǒngyuè shēng

菩萨顶。时，此道场一切大众身心踊跃，生

dà huān xǐ zuò rú shì niàn shèn qí xī yǒu jīn zhě rú lái fàng

大欢喜，作如是念：“甚奇希有！今者如来放

dà guāngmíng bì dāngyǎnshuōshènshēn dà fǎ

大光明，必当演说甚深大法。”

ěr shí rú lái xìng qǐ miào dé pú sà yú liánhuāzuòshàng piān

尔时，如来性起妙德菩萨于莲华座上，偏

tǎn yòujiān yòu jì hé zhǎng yī xīn xiàng fó ér shuōsòngyán

袒右肩，右跽合掌，一心向佛而说颂言：

zhèng jué gōng dé dà zhì chū pǔ dá jìng jiè dào bǐ àn

正觉功德大智出 普达境界到彼岸

děng yú sān shì zhū rú lái　shì gù wǒ jīn gōng jìng lǐ
等于三世诸如来　是故我今恭敬礼

yǐ shēng wú xiàng jìng jiè àn　ér xiànmiàoxiàngzhuāngyánshēn
已升无相境界岸　而现妙相庄严身

fàng yú lí gòu qiān guāng míng　pò mó jūn zhòng xián lìng jìn
放于离垢千光明　破魔军众咸令尽

shí fāng suǒ yǒu zhū shì jiè　xī néng zhèn dòng wú yǒu yú
十方所有诸世界　悉能震动无有余

wèi céngkǒng bù yī zhòngshēng　shàn shì wēi shén lì rú shì
未曾恐怖一众生　善逝威神力如是

xū kōng fǎ jiè xìng píng děng　yǐ néng rú shì ér ān zhù
虚空法界性平等　已能如是而安住

yī qiè hán shēng wú shù liàng　xián lìng miè è chú zhòng gòu
一切含生无数量　咸令灭恶除众垢

kǔ xíng qín láo wú shù jié　chéng jiù zuì shàng pú tí dào
苦行勤劳无数劫　成就最上菩提道

yú zhū jìng jiè zhì wú ài　yǔ yī qiè fó tóng qí xìng
于诸境界智无碍　与一切佛同其性

dǎo shī fàng cǐ dà guāng míng　zhèn dòng shí fāng zhū shì jiè
导师放此大光明　震动十方诸世界

yǐ xiàn wú liàng shén tōng lì　ér fù huán lái rù wǒ shēn
已现无量神通力　而复还来入我身

jué dìng fǎ zhōng néng shàn xué　wú liàng pú sà jiē lái jí
决定法中能善学　无量菩萨皆来集

lìng wǒ fā qǐ wèn fǎ xīn　shì gù wǒ jīn qǐng fǎ wáng
令我发起问法心　是故我今请法王

jīn cǐ zhòng huì jiē qīng jìng　shàn néng dù tuō zhū shì jiān
今此众会皆清净　善能度脱诸世间

zhì huì wú biān wú rǎn zhuó　rú shì xián shèng xián lái jí
智慧无边无染著　如是贤胜咸来集

lì yì shì jiān zūn dǎo shī　zhì huì jīng jìn jiē wú liàng
利益世间尊导师　智慧精进皆无量

jīn yǐ guāngmíngzhào dà zhòng　lìng wǒ wèn yú wú shàng fǎ
今以光明照大众　令我问于无上法

shéi yú dà xiān shēn jìng jiè　ér néng zhēn shí jù kāi yǎn
谁于大仙深境界　而能真实具开演

shéi shì rú lái fǎ zhǎng zǐ　shì jiān zūn dǎo yuàn xiǎn shì
谁是如来法长子　世间尊导愿显示

ěr shí rú lái jí yú kǒuzhōngfàng dà guāngmíng míng wú
尔时，如来即于口中放大光明，名：无
ài wú wèi bǎi qiān yì ā sēng qí guāngmíng yǐ wéijuànshǔ pǔ zhào
碍无畏，百千亿阿僧祇光明以为眷属。普照
shí fāng jìn xū kōngděng fǎ jiè yī qiè shì jiè yòurào shí zā xiǎnxiàn
十方尽虚空等法界一切世界，右绕十匝，显现
rú lái zhǒngzhǒng zì zài kāi wù wú liàngzhū pú sà zhòng zhèndòng yī
如来种种自在，开悟无量诸菩萨众，震动一
qiè shí fāng shì jiè chúmiè yī qiè zhū è dào kǔ yìng bì yī qiè zhū mó
切十方世界，除灭一切诸恶道苦，映蔽一切诸魔
gōngdiàn xiǎn shì yī qiè zhū fó rú lái zuò pú tí zuòchéngděngzhèng
宫殿，显示一切诸佛如来坐菩提座成等正
jué jí yǐ yī qiè dàochǎngzhòng huì zuò shì shì yǐ ér lái yòurào pú
觉及以一切道场众会；作是事已，而来右绕菩
sà zhòng huì rù pǔ xián pú sà mó hē sà kǒu qí guāng rù yǐ pǔ
萨众会，入普贤菩萨摩诃萨口。其光入已，普
xián pú sà shēn jí shī zǐ zuò guò yú běn shí jí zhū pú sà shēnzuò bǎi
贤菩萨身及师子座，过于本时及诸菩萨身座百
bèi wéichú rú lái shī zǐ zhī zuò
倍，唯除如来师子之座。

ěr shí rú lái xìng qǐ miào dé pú sà wèn pǔ xián pú sà mó hē
尔时，如来性起妙德菩萨问普贤菩萨摩诃
sà yán fó zǐ fó suǒ shì xiànguǎng dà shénbiàn lìng zhū pú sà
萨言：“佛子！佛所示现广大神变，令诸菩萨
jiē shēnghuān xǐ bù kě sī yì shì mònéng zhī shì hé ruì xiàng
皆生欢喜，不可思议，世莫能知，是何瑞相？”
pǔ xián pú sà mó hē sà yán fó zǐ wǒ yú wǎng xī jiànzhū rú
普贤菩萨摩诃萨言：“佛子！我于往昔见诸如
lái yīng zhèngděng jué shì xiàn rú shì guǎng dà shénbiàn jí shuō rú
来、应、正等觉示现如是广大神变，即说如
lái chūxiàn fǎ mén rú wǒ wéi cǔn jīn xiàn cǐ xiàng dāngshuō qí fǎ
来出现法门。如我惟忖，今现此相，当说其法。”
shuō shì yǔ shí yī qiè dà dì xī jiē zhèndòng chūshēng wú liàngwèn
说是语时，一切大地悉皆震动，出生无量问
fǎ guāngmíng
法光明。

shí xìng qǐ miào dé pú sà wèn pǔ xián pú sà yán fó zǐ
时，性起妙德菩萨问普贤菩萨言：“佛子！

pú sà mó hē sà yīngyún hé zhī zhū fó rú lái yīng zhèngděng jué chū
菩萨摩诃萨应云何知诸佛如来、应、正等觉出
xiàn zhī fǎ yuànwèi wǒ shuō fó zǐ cǐ zhū wú liàng bǎi qiān yì
现之法？愿为我说！佛子！此诸无量百千亿
nà yóu tā pú sà zhòng huì jiē jiǔ xiū jìng yè niàn huì chéng jiù dào
那由他菩萨众会，皆久修净业，念慧成就，到
yú jiū jìng dà zhuāngyán àn jù yī qiè fó wēi yí zhī xíng zhèngniànzhū
于究竟大庄严岸，具一切佛威仪之行，正念诸
fó wèi céngwàng shī dà bēi guānchá yī qiè zhòngshēng jué dìngliǎo zhī
佛未曾忘失，大悲观察一切众生，决定了知
zhū dà pú sà shéntōngjìng jiè yǐ dé zhū fó shén lì suǒ jiā néngshòu
诸大菩萨神通境界，已得诸佛神力所加，能受
yī qiè rú lái miào fǎ jù rú shì děng wú liànggōng dé jiē yǐ lái jí
一切如来妙法；具如是等无量功德，皆已来集。
fó zǐ rǔ yǐ céng yú wú liàng bǎi qiān yì nà yóu tā fó suǒ chéng shì
佛子！汝已曾于无量百千亿那由他佛所承事
gòngyǎng chéng jiù pú sà zuì shàngmiàoxíng yú sānmèimén jiē dé zì
供养，成就菩萨最上妙行，于三昧门皆得自
zài rù yī qiè fó mì mì zhī chù zhī zhū fó fǎ duànzhòng yí huò
在，入一切佛秘密之处，知诸佛法，断众疑惑，
wéi zhū rú lái shén lì suǒ jiā zhī zhòngshēnggēn suí qí suǒyàowèishuō
为诸如来神力所加，知众生根，随其所乐为说
zhēn shí jiě tuō zhī fǎ suí shùn fó zhì yǎnshuō fó fǎ dào yú bǐ àn
真实解脱之法，随顺佛智演说佛法到于彼岸，
yǒu rú shì děng wú liànggōng dé shàn zāi fó zǐ yuànshuō rú lái
有如是等无量功德。善哉佛子！愿说如来、
yīng zhèngděng jué chūxiàn zhī fǎ shēnxiàng yán yīn xīn yì jìng
应、正等觉出现之法，身相、言音、心意境
jiè suǒxíng zhī xíng chéngdàozhuàn fǎ lún[1] nǎi zhì shì xiàn rù bō
界，所行之行，成道转法轮[1]，乃至示现入般
niè pán jiànwén qīn jìn suǒshēngshàngēn rú shì děng shì yuàn jiē
涅槃，见闻亲近所生善根；如是等事，愿皆
wèishuō
为说！”

shí rú lái xìng qǐ miào dé pú sà yù chóngmíng cǐ yì xiàng
时，如来性起妙德菩萨欲重明此义，向

[1] 大正藏：成道转法

pǔ xián pú sà ér shuōsòngyuē
普贤菩萨而说颂曰：

shàn zāi wú ài dà zhì huì shàn jué wú biān píng děng jìng
善哉无碍大智慧 善觉无边平等境
yuàn shuō wú liàng fó suǒ xíng fó zǐ wén yǐ jiē xīn qìng
愿说无量佛所行 佛子闻已皆欣庆
pú sà yún hé suí shùn rù zhū fó rú lái chū xīng shì
菩萨云何随顺入 诸佛如来出兴世
yún hé shēn yǔ xīn jìng jiè jí suǒ xíng chù yuàn jiē shuō
云何身语心境界 及所行处愿皆说
yún hé zhū fó chéngzhèng jué yún hé rú lái zhuàn fǎ lún
云何诸佛成正觉 云何如来转法轮
yún hé shàn shì bō niè pán dà zhòng wén yǐ xīn huān xǐ
云何善逝般涅槃 大众闻已心欢喜
ruò yǒu jiàn fó dà fǎ wáng qīn jìn zēng zhǎng zhū shàn gēn
若有见佛大法王 亲近增长诸善根
yuànshuō bǐ zhū gōng dé zàng zhòng shēng jiàn yǐ hé suǒ huò
愿说彼诸功德藏 众生见已何所获
ruò yǒu dé wén rú lái míng ruò xiàn zài shì ruò niè pán
若有得闻如来名 若现在世若涅槃
yú bǐ fú zàngshēngshēn xìn yǒu hé děng lì yuànxuānshuō
于彼福藏生深信 有何等利愿宣说
cǐ zhū pú sà jiē hé zhǎng zhān yǎng rú lái rén jí wǒ
此诸菩萨皆合掌 瞻仰如来仁及我
dà gōng dé hǎi zhī jìng jiè jìng zhòngshēng zhě yuàn wèi shuō
大功德海之境界 净众生者愿为说
yuàn yǐ yīn yuán jí pì yù yǎn shuō miào fǎ xiāng yìng yì
愿以因缘及譬喻[2] 演说妙法相应义
zhòngshēngwén yǐ fā dà xīn yí jìn zhì jìng rú xū kōng
众生闻已发大心 疑尽智净如虚空
rú biàn yī qiè guó tǔ zhōng zhū fó suǒ xiàn zhuāng yán shēn
如遍一切国土中 诸佛所现庄严身
yuàn yǐ miào yīn jí yīn yù shì fó pú tí yì rú bǐ
愿以妙音及因喻[3] 示佛菩提亦如彼
shí fāng qiān wàn zhū fó tǔ yì nà yóu tā wú liàng jié
十方千万诸佛土 亿那由他无量劫

[2] 大正藏：谕
[3] 大正藏：谕

rú jīn suǒ jí pú sà zhòng yú bǐ yī qiè xī nán jiàn
如今所集菩萨众 于彼一切悉难见

cǐ zhū pú sà xián gōng jìng yú wēi miào yì shēng kě yǎng
此诸菩萨咸恭敬 于微妙义生渴仰

yuàn yǐ jìng xīn jù kāi yǎn rú lái chū xiàn guǎng dà fǎ
愿以净心具开演 如来出现广大法

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà gào rú lái xìng qǐ miào dé děng
尔时，普贤菩萨摩诃萨告如来性起妙德等

zhū pú sà dà zhòngyán
诸菩萨大众言：

fó zǐ cǐ chù bù kě sī yì suǒ wèi rú lái yīng zhèng
“佛子！此处不可思议，所谓如来、应、正

děng jué yǐ wú liàng fǎ ér dé chūxiàn hé yǐ gù fēi yǐ yī yuán
等觉以无量法而得出现。何以故？非以一缘，

fēi yǐ yī shì rú lái chūxiàn ér dé chéng jiù yǐ shí wú liàng bǎi qiān
非以一事，如来出现而得成就；以十无量百千

ā sēng qí shì ér dé chéng jiù hé děng wéi shí suǒ wèi guò qù wú
阿僧祇事而得成就。何等为十？所谓：过去无

liàng shè shòu yī qiè zhòng shēng pú tí xīn suǒ chéng gù guò qù wú liàng
量摄受一切众生菩提心所成故，过去无量

qīng jìng shū shèng zhì yào suǒ chéng gù guò qù wú liàng jiù hù yī qiè zhòng
清净殊胜志乐所成故，过去无量救护一切众

shēng dà cí dà bēi suǒ chéng gù guò qù wú liàng xiāng xù xíng yuàn suǒ
生大慈大悲所成故，过去无量相续行愿所

chéng gù guò qù wú liàng xiū zhū fú zhì xīn wú yàn zú suǒ chéng gù guò
成故，过去无量修诸福智心无厌足所成故，过

qù wú liàng gòng yǎng zhū fó jiào huà zhòng shēng suǒ chéng gù guò qù wú
去无量供养诸佛教化众生所成故，过去无

liàng zhì huì fāng biàn qīng jìng dào suǒ chéng gù guō qù wú liàng qīng jìng gōng
量智慧方便清净道所成故，过去无量清净功

dé zàng suǒ chéng gù guò qù wú liàng zhuāng yán dào zhì suǒ chéng gù
德藏所成故，过去无量庄严道智所成故，

guò qù wú liàng tōng dá fǎ yì suǒ chéng gù fó zǐ rú shì wú liàng
过去无量通达法义所成故。佛子！如是无量

ā sēng qí fǎ mén yuán mǎn chéng yú rú lái fó zǐ pì rú sān
阿僧祇法门圆满，成于如来。佛子！譬如三

qiān dà qiān shì jiè fēi yǐ yī yuán fēi yǐ yī shì ér dé chéng jiù
千大千世界，非以一缘，非以一事，而得成就，

yǐ wú liàngyuán wú liàng shì fāng nǎi dé chéng suǒ wèi xīng bù
以无量缘、无量事，方乃得成。所谓：兴布
dà yún jiàngzhù dà yǔ sì zhǒngfēng lún xiāng xù wéi yī qí sì zhě
大云，降霆大雨，四种风轮相续为依。其四者
hé yī míng néng chí néng chí dà shuǐ gù èr míng néngxiāo
何？一名：能持，能持大水故；二名：能消，
néngxiāo dà shuǐ gù sānmíng jiàn lì jiàn lì yī qiè zhū chùsuǒ gù
能消大水故；三名：建立，建立一切诸处所故；
sì míng zhuāngyán zhuāngyán fēn bù xiánshànqiǎo gù rú shì jiē yóu
四名：庄严，庄严分布咸善巧故。如是皆由
zhòngshēnggòng yè jí zhū pú sà shàngēnsuǒ qǐ lìng yú qí zhōng yī
众生共业及诸菩萨善根所起，令于其中一
qiè zhòngshēng gè suí suǒ yí ér dé shòuyòng fó zǐ rú shì děng wú
切众生各随所宜而得受用。佛子！如是等无
liàng yīn yuán nǎi chéngsān qiān dà qiān shì jiè fǎ xìng rú shì wú yǒu
量因缘乃成三千大千世界，法性如是，无有
shēngzhě wú yǒuzuò zhě wú yǒu zhī zhě wú yǒuchéngzhě rán bǐ
生者，无有作者，无有知者，无有成者，然彼
shì jiè ér dé chéng jiù rú lái chūxiàn yì fù rú shì fēi yǐ yī yuán
世界而得成就。如来出现亦复如是，非以一缘，
fēi yǐ yī shì ér dé chéng jiù yǐ wú liàng yīn yuán wú liàng shì xiàng
非以一事，而得成就；以无量因缘，无量事相，
nǎi dé chéng jiù suǒ wèi céng yú guò qù fó suǒ tīngwénshòu chí dà fǎ
乃得成就。所谓：曾于过去佛所听闻受持大法
yún yǔ yīn cǐ néng qǐ rú lái sì zhǒng dà zhì fēng lún hé děngwéi sì
云雨，因此能起如来四种大智风轮。何等为四？
yī zhě niàn chí bú wàng tuó luó ní dà zhì fēng lún néng chí yī qiè rú lái
一者念持不忘陀罗尼大智风轮，能持一切如来
dà fǎ yún yǔ gù èr zhě chūshēng zhǐ guān dà zhì fēng lún néngxiāo jié
大法云雨故；二者出生止观大智风轮，能消竭
yī qiè fán nǎo gù sān zhě shànqiǎo huí xiàng dà zhì fēng lún néngchéng
一切烦恼故；三者善巧回向大智风轮，能成
jiù yī qiè shàngēn gù sì zhě chūshēng lí gòuchā bié zhuāngyán dà zhì
就一切善根故；四者出生离垢差别庄严大智
fēng lún lìng guò qù suǒhuà yī qiè zhòngshēngshàngēnqīngjìng chéng jiù
风轮，令过去所化一切众生善根清净，成就
rú lái wú lòu shàngēn lì gù rú lái rú shì chéngděngzhèng jué fǎ
如来无漏善根力故。如来如是成等正觉，法

xìng rú shì wú shēng wú zuò ér dé chéng jiù fó zǐ shì wéi rú lái
性如是，无生无作而得成就。佛子！是为如来、
yīng zhèngděng jué chūxiàn dì yī xiàng pú sà mó hē sà yīng rú shì
应、正等觉出现第一相，菩萨摩诃萨应如是
zhī
知。

fù cì fó zǐ pì rú sān qiān dà qiān shì jiè jiāng yù
“复次，佛子！譬如三千大千世界将欲
chéng shí dà yún jiàng yǔ míngyuē hóng zhù yī qiè fāng chù suǒ
成时，大云降雨，名曰：洪霪，一切方处所
bù néngshòu suǒ bù néng chí wéi chú dà qiān jiè jiāng yù chéng shí
不能受、所不能持，唯除大千界将欲成时。
fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué yì fù rú shì xīng dà fǎ yún
佛子！如来、应、正等觉亦复如是，兴大法云，
yù dà fǎ yǔ míng chéng jiù rú lái chūxiàn yī qiè èr shèng xīn zhì
雨大法雨，名：成就如来出现，一切二乘心志
xiá liè suǒ bù néngshòu suǒ bù néng chí wéi chú zhū dà pú sà xīn xiāng
狭劣所不能受、所不能持，唯除诸大菩萨心相
xù lì fó zǐ shì wéi rú lái yīng zhèngděng jué chūxiàn dì èr
续力。佛子！是为如来、应、正等觉出现第二
xiàng pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
相，菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú zhòngshēng yǐ yè lì gù dà yún
“复次，佛子！譬如众生以业力故，大云
jiàng yǔ lái wú suǒ cóng qù wú suǒ zhì rú lái yīng zhèngděng
降雨，来无所从，去无所至。如来、应、正等
jué yì fù rú shì yǐ zhū pú sà shàngēn lì gù xīng dà fǎ yún yù
觉亦复如是，以诸菩萨善根力故，兴大法云，雨
dà fǎ yǔ yì wú suǒ cóng lái wú suǒ zhì qù fó zǐ shì wéi rú
大法雨，亦无所从来，无所至去。佛子！是为如
lái yīng zhèngděng jué chūxiàn dì sān xiàng pú sà mó hē sà yīng rú
来、应、正等觉出现第三相，菩萨摩诃萨应如
shì zhī
是知。

fù cì fó zǐ pì rú dà yún jiàng zhù dà yǔ dà qiān shì
“复次，佛子！譬如大云降霪大雨，大千世
jiè yī qiè zhòngshēng wú néng zhī shù ruò yù suàn jì tú lìng fā
界一切众生，无能知数，若欲算计，徒令发

kuáng wéi dà qiān shì jiè zhǔ mó xī shǒu luó yǐ guò qù suǒ xiū
狂；唯大千世界主——摩醯首罗，以过去所修

shàngēn lì gù nǎi zhì yī dī wú bù míngliǎo fó zǐ rú lái yīng
善根力故，乃至一滴无不明了。佛子！如来、应、

zhèngděng jué yì fù rú shì xīng dà fǎ yún yù dà fǎ yǔ yī qiè
正等觉亦复如是，兴大法云，雨大法雨，一切

zhòngshēng shēngwén dú jué suǒ bù néng zhī ruò yù sī liáng
众生、声闻、独觉所不能知，若欲思[4]量，

xīn bì kuángluàn wéi chú yī qiè shì jiān zhǔ pú sà mó hē sà
心必狂乱；唯除一切世间主——菩萨摩诃萨，

yǐ guò qù suǒ xiū jué huì lì gù nǎi zhì yī wén yī jù rù zhòngshēng
以过去所修觉慧力故，乃至一文一句，入众生

xīn wú bù míngliǎo fó zǐ shì wéi rú lái yīng zhèngděng jué
心，无不明了。佛子！是为如来、应、正等觉

chūxiàn dì sì xiàng pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
出现第四相，菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú dà yúnjiàng yǔ zhī shí yǒu dà yún
“复次，佛子！譬如大云降雨之时，有大云

yǔ míngwéi néngmiè néngmièhuǒ zāi yǒu dà yún yǔ míngwéi
雨，名为：能灭，能灭火灾；有大云雨，名为：

néng qǐ néng qǐ dà shuǐ yǒu dà yún yǔ míngwéi néng zhǐ néng
能起，能起大水；有大云雨，名为：能止，能

zhǐ dà shuǐ yǒu dà yún yǔ míngwéi néngchéng néngchéng yī qiè
止大水；有大云雨，名为：能成，能成一切

mó ní zhūbǎo yǒu dà yún yǔ míngwéi fēn bié fēn bié sānqiān dà
摩尼诸宝；有大云雨，名为：分别，分别三千大

qiān shì jiè fó zǐ rú lái chūxiàn yì fù rú shì xīng dà fǎ yún
千世界。佛子！如来出现亦复如是，兴大法云，

yù dà fǎ yǔ yǒu dà fǎ yǔ míngwéi néngmiè néngmiè yī qiè
雨大法雨，有大法雨，名为：能灭，能灭一切

zhòngshēng fánnǎo yǒu dà fǎ yǔ míngwéi néng qǐ néng qǐ yī
众生烦恼；有大法雨，名为：能起，能起一

qiè zhòngshēngshàngēn yǒu dà fǎ yǔ míngwéi néng zhǐ néng zhǐ
切众生善根；有大法雨，名为：能止，能止

yī qiè zhòngshēngjiànhuò yǒu dà fǎ yǔ míngwéi néngchéng néng
一切众生见惑；有大法雨，名为：能成，能

[4] 龙藏：恩；永乐北藏：思；大正藏：思

chéng yī qiè zhì huì fǎ bǎo yǒu dà fǎ yǔ míngwéi fēn bié fēn
成一切智慧法宝；有大法雨，名为：分别，分
bié yī qiè zhòngshēng xīn yào fó zǐ shì wéi rú lái yīng zhèng
别一切众生心乐。佛子！是为如来、应、正
děng jué chūxiàn dì wǔ xiàng pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
等觉出现第五相，菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú dà yún yù yī wèishuǐ suí qí suǒ
“复次，佛子！譬如大云雨一味水，随其所
yù wú liàngchā bié rú lái chūxiàn yì fù rú shì yù yú dà bēi yī
雨，无量差别。如来出现亦复如是，雨于大悲一
wèi fǎ shuǐ suí yí shuō fǎ wú liàngchā bié fó zǐ shì wéi rú lái
味法水，随宜说法，无量差别。佛子！是为如来、
yīng zhèngděng jué chūxiàn dì liù xiàng pú sà mó hē sà yīng rú shì
应、正等觉出现第六相，菩萨摩诃萨应如是
zhī
知。

fù cì fó zǐ pì rú sānqiān dà qiān shì jiè chū shǐ chéng
“复次，佛子！譬如三千大千世界初始成
shí xiānchéng sè jiè zhū tiāngōngdiàn cì chéng yù jiè zhū tiāngōngdiàn
时，先成色界诸天宫殿，次成欲界诸天宫殿，
cì chéng yú rén jí yú zhòngshēng zhū suǒ zhù chù fó zǐ rú lái chū
次成于人及余众生诸所住处。佛子！如来出
xiàn yì fù rú shì xiān qǐ pú sà zhū xíng zhì huì cì qǐ yuán jué zhū xíng
现亦复如是，先起菩萨诸行智慧，次起缘觉诸行
zhì huì cì qǐ shēngwénshàngēn zhū xíng zhì huì cì qǐ qí yú zhòng
智慧，次起声闻善根诸行智慧，次起其余众
shēngyǒu wéishàngēn zhū xíng zhì huì fó zǐ pì rú dà yún yù yī wèi
生有为善根诸行智慧。佛子！譬如大云雨一味
shuǐ suí zhū zhòngshēngshàngēn yì gù suǒ qǐ gōngdiànzhǒngzhǒng bù
水，随诸众生善根异故，所起宫殿种种不
tóng rú lái dà bēi yī wèi fǎ yǔ suí zhòngshēng qì ér yǒu chā bié
同。如来大悲一味法雨，随众生器而有差别。
fó zǐ shì wéi rú lái yīng zhèngděng jué chūxiàn dì qī xiàng pú
佛子！是为如来、应、正等觉出现第七相，菩
sà mó hē sà yīng rú shì zhī
萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú shì jiè chū yù chéng shí yǒu dà
“复次，佛子！譬如世界初欲成时，有大

shuǐshēng biànmǎnsān qiān dà qiān shì jiè shēng dà lián huā míng
水生，遍满三千大千世界；生大莲华，名：
rú lái chūxiàngōng dé bǎozhuāngyán biàn fù shuǐshàng guāngzhào shí
如来出现功德宝庄严，遍覆水上，光照十
fāng yī qiè shì jiè shí mó xī shǒu luó jìng jū tiānděngjiàn shì huā
方一切世界。时，摩醯首罗、净居天等见是华
yǐ jí jué dìng zhī yú cǐ jié zhōngyǒu ěr suǒ fó chūxīng yú shì fó
已，即决定知于此劫中有尔所佛出兴于世。佛
zǐ ěr shí qí zhōngyǒufēng lún qǐ míng shàn jìng guāngmíng
子！尔时，其中有风轮起，名：善净光明，
néngchéng sè jiè zhū tiāngōngdiàn yǒufēng lún qǐ míng jìng guāng
能成色界诸天宫殿。有风轮起，名：净光
zhuāngyán néngchéng yù jiè zhū tiāngōngdiàn yǒufēng lún qǐ míng
庄严，能成欲界诸天宫殿。有风轮起，名：
jiān mì wú nénghuài néngchéng dà xiǎo zhū lún wéi shān jí jīn gāngshān
坚密无能坏，能成大小诸轮围山及金刚山。
yǒufēng lún qǐ míng shènggāo néngchéng xū mí shānwáng yǒu
有风轮起，名：胜高，能成须弥山王。有
fēng lún qǐ míng bú dòng néngchéng shí dà shānwáng hé děng
风轮起，名：不动，能成十大山王。何等
wéi shí suǒ wèi qū tuó luó shān xiān rén shān fú mó shān dà
为十？所谓：佉陀罗山、仙人山、伏魔山、大
fú mó shān chí shuāngshān ní mín tuó luó shān mù zhēn lín tuó shān
伏魔山、持双山、尼民陀罗山、目真邻陀山、
mó hē mù zhēn lín tuó shān xiāngshān xuěshān yǒufēng lún qǐ míng
摩诃目真邻陀山、香山、雪山。有风轮起，名
wéi ān zhù néngchéng dà dì yǒufēng lún qǐ míngwéi zhuāng
为：安住，能成大地。有风轮起，名为：庄
yán néngchéng dì tiāngōngdiàn lónggōngdiàn qián tà pó gōngdiàn
严，能成地天宫殿、龙宫殿、乾闼婆宫殿。
yǒufēng lún qǐ míng wú jìn zàng néngchéngsān qiān dà qiān shì jiè
有风轮起，名：无尽藏，能成三千大千世界
yī qiè dà hǎi yǒufēng lún qǐ míng pǔ guāngmíngzàng néngchéng
一切大海。有风轮起，名：普光明藏，能成
sān qiān dà qiān shì jiè zhū mó ní bǎo yǒufēng lún qǐ míng jiān gù
三千大千世界诸摩尼宝。有风轮起，名：坚固
gēn néngchéng yī qiè zhū rú yì shù fó zǐ dà yún suǒ yù yī wèi
根，能成一切诸如意树。佛子！大云所雨一味

zhī shuǐ wú yǒu fēn bié yǐ zhòngshēngshàngēn bù tóng gù fēng lún
之水，无有分别；以众生善根不同故，风轮
bù tóng fēng lún chā bié gù shì jiè chā bié fó zǐ rú lái chūxiàn
不同；风轮差别故，世界差别。佛子！如来出现
yì fù rú shì jù zú yī qiè shàngēngōng dé fàng yú wú shàng dà zhì
亦复如是，具足一切善根功德，放于无上大智
guāngmíng míng bú duàn rú lái zhǒng bù sī yì zhì pǔ zhào shí fāng
光明，名：不断如来种不思议智，普照十方
yī qiè shì jiè yǔ zhū pú sà yī qiè rú lái guàndǐng zhī jì dāngchéng
一切世界，与诸菩萨一切如来灌顶之记：当成
zhèng jué chūxīng yú shì fó zǐ rú lái chūxiàn fù yǒu wú shàng dà
正觉出兴于世。佛子！如来出现复有无上大
zhì guāngmíng míng qīng jìng lí gòu néngchéng rú lái wú lòu wú jìn
智光明，名：清净离垢，能成如来无漏无尽
zhì fù yǒu wú shàng dà zhì guāngmíng míng pǔ zhào néngchéng
智。复有无上大智光明，名：普照，能成
rú lái pǔ rù fǎ jiè bù sī yì zhì fù yǒu wú shàng dà zhì guāngmíng
如来普入法界不思议智。复有无上大智光明，
míng chí fó zhǒngxìng néngchéng rú lái bù qīngdòng lì fù yǒu wú
名：持佛种性，能成如来不倾动力。复有无
shàng dà zhì guāngmíng míng jiǒngchū wú nénghuài néngchéng rú lái
上大智光明，名：迥出无能坏，能成如来
wú wèi wú huài zhì fù yǒu wú shàng dà zhì guāngmíng míng yī qiè
无畏无坏智。复有无上大智光明，名：一切
shéntōng néngchéng rú lái zhū bú gòng fǎ yī qiè zhì zhì fù yǒu
神通，能成如来诸不共法、一切智智。复有
wú shàng dà zhì guāngmíng míng chūshēngbiànhuà néngchéng rú lái
无上大智光明，名：出生变化，能成如来
lìng jiànwén qīn jìn suǒshēngshàngēn bù shī huài zhì fù yǒu wú shàng dà
令见闻亲近所生善根不失坏智。复有无上大
zhì guāngmíng míng pǔ suí shùn néngchéng rú lái wú jìn fú dé zhì
智光明，名：普随顺，能成如来无尽福德智
huì zhī shēn wèi yī qiè zhòngshēng ér zuò ráo yì fù yǒu wú shàng dà
慧之身，为一切众生而作饶益。复有无上大
zhì guāngmíng míng bù kě jiū jìng néngchéng rú lái shènshēnmiào
智光明，名：不可究竟，能成如来甚深妙
zhì suí suǒ kāi wù lìng sānbǎozhǒngyǒng bú duàn jué fù yǒu wú shàng
智，随所开悟，令三宝种永不断绝。复有无上

dà zhì guāngmíng míng zhǒngzhǒngzhuāngyán néngchéng rú lái xiàng
大智光明，名：种种庄严，能成如来相

hǎoyánshēn lìng yī qiè zhòngshēng jiē shēnghuān xǐ fù yǒu wú shàng
好严身，令一切众生皆生欢喜。复有无上

dà zhì guāngmíng míng bù kě huài néngchéng rú lái fǎ jiè xū
大智光明，名：不可坏，能成如来法界、虚

kōng jiè děng shū shèngshòumìng wú yǒuqióng jìn fó zǐ rú lái dà bēi
空界等殊胜寿命无有穷尽。佛子！如来大悲

yī wèi zhī shuǐ wú yǒu fēn bié yǐ zhū zhòngshēng yù yào bù tóng gēnxìng
一味之水无有分别，以诸众生欲乐不同、根性

gè bié ér qǐ zhǒngzhǒng dà zhì fēng lún lìng zhū pú sà chéng jiù rú
各别，而起种种大智风轮，令诸菩萨成就如

lái chūxiàn zhī fǎ fó zǐ yī qiè rú lái tóng yī tǐ xìng dà zhì lún
来出现之法。佛子！一切如来同一体性，大智轮

zhōng chūshēngzhǒngzhǒng zhì huì guāngmíng fó zǐ rǔ děngyīng zhī
中出生种种智慧光明。佛子！汝等应知，

rú lái yú yī jiě tuō wèi chūshēng wú liàng bù kě sī yì zhǒngzhǒnggōng
如来于一解脱味出生无量不可思议种种功

dé zhòngshēngniànyán cǐ shì rú lái shén lì suǒzào fó zǐ
德，众生念言：‘此是如来神力所造。’佛子！

cǐ fēi rú lái shén lì suǒzào fó zǐ nǎi zhì yī pú sà bù yú fó
此非如来神力所造。佛子！乃至一菩萨，不于佛

suǒ céngzhòngshàngēn néng dé rú lái shǎo fèn zhì huì wú yǒu shì chù
所曾种善根，能得如来少分智慧，无有是处。

dàn yǐ zhū fó wēi dé lì gù lìng zhū zhòngshēng jù fó gōng dé ér fó
但以诸佛威德力故，令诸众生具佛功德，而佛

rú lái wú yǒu fēn bié wú chéng wú huài wú yǒu zuò zhě yì wú zuò
如来无有分别，无成无坏，无有作者，亦无作

fǎ fó zǐ shì wéi rú lái yīng zhèngděng jué chūxiàn dì bā xiàng
法。佛子！是为如来、应、正等觉出现第八相，

pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ rú yī xū kōng qǐ sì fēng lún néng chí
“复次，佛子！如依虚空起四风轮，能持

shuǐ lún hé děngwéi sì yī míng ān zhù èr míng cháng zhù
水轮。何等为四？一名：安住，二名：常住，

sān míng jiū jìng sì míng jiān gù cǐ sì fēng lún néng chí shuǐ lún
三名：究竟，四名：坚固。此四风轮能持水轮，

shuǐ lún néng chí dà dì lìng bú sàn huài shì gù shuō dì lún yī shuǐ lún
水轮能持大地令不散坏。是故说：地轮依水轮，

shuǐ lún yī fēng lún fēng lún yī xū kōng xū kōng wú suǒ yī suī wú
水轮依风轮，风轮依虚空，虚空无所依。虽无

suǒ yī néng lìng sān qiān dà qiān shì jiè ér dé ān zhù fó zǐ rú
所依，能令三千大千世界而得安住。佛子！如

lái chū xiàn yì fù rú shì yī wú ài huì guāng míng qǐ fó sì zhǒng dà
来出现亦复如是，依无碍慧光明起佛四种大

zhì fēng lún néng chí yī qiè zhòng shēng shàn gēn hé děng wéi sì suǒ
智风轮，能持一切众生善根。何等为四？所

wèi pǔ shè zhòng shēng jiē lìng huān xǐ dà zhì fēng lún jiàn lì zhèng fǎ
谓：普摄众生皆令欢喜大智风轮，建立正法

lìng zhū zhòng shēng jiē shēng ài yào dà zhì fēng lún shǒu hù yī qiè zhòng
令诸众生皆生爱乐大智风轮，守护一切众

shēng shàn gēn dà zhì fēng lún jù yī qiè fāng biàn tōng dá wú lòu jiè dà
生善根大智风轮，具一切方便通达无漏界大

zhì fēng lún shì wéi sì fó zǐ zhū fó shì zūn dà cí jiù hù yī
智风轮。是为四。佛子！诸佛世尊，大慈救护一

qiè zhòng shēng dà bēi dù tuō yī qiè zhòng shēng dà cí dà bēi pǔ biàn
切众生，大悲度脱一切众生，大慈大悲普遍

ráo yì rán dà cí dà bēi yī dà fāng biàn shàn qiǎo dà fāng biàn shàn
饶益。然大慈大悲依大方便善巧，大方便善

qiǎo yī rú lái chū xiàn rú lái chū xiàn yī wú ài huì guāng míng wú ài
巧依如来出现，如来出现依无碍慧光明，无碍

huì guāng míng wú yǒu suǒ yī fó zǐ shì wéi rú lái yīng zhèng děng
慧光明无有所依。佛子！是为如来、应、正等

jué chū xiàn dì jiǔ xiàng pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
觉出现第九相，菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú sān qiān dà qiān shì jiè jì chéng jiù
“复次，佛子！譬如三千大千世界既成就

yǐ ráo yì wú liàng zhǒng zhǒng zhòng shēng suǒ wèi shuǐ zú zhòng shēng
已，饶益无量种种众生。所谓：水族众生

dé shuǐ ráo yì liù dì zhòng shēng dé dì ráo yì gōng diàn zhòng shēng
得水饶益，陆地众生得地饶益，宫殿众生

dé gōng diàn ráo yì xū kōng zhòng shēng dé xū kōng ráo yì rú lái chū
得宫殿饶益，虚空众生得虚空饶益。如来出

xiàn yì fù rú shì zhǒng zhǒng ráo yì wú liàng zhòng shēng suǒ wèi jiàn
现亦复如是，种种饶益无量众生。所谓：见

fó shēnghuān xǐ zhě dé huān xǐ yì zhù jìng jiè zhě dé jìng jiè yì
佛 生 欢 喜者，得 欢 喜益；住净戒者，得净戒益；

zhù zhū chándìng jí wú liàngzhě dé shèngchū shì dà shéntōng yì zhù
住诸 禅 定及无量者，得 圣 出世大神 通益；住

fǎ ménguāngmíngzhě dé yīn guǒ bú huài yì zhù wú suǒyǒuguāngmíng
法门 光 明者，得因果不坏益；住无所有 光 明

zhě dé yī qiè fǎ bú huài yì shì gù shuōyán rú lái chūxiàn
者，得一切法不坏益。是故说言：‘如来出现，

ráo yì yī qiè wú liàngzhòngshēng fó zǐ shì wéi rú lái yīng
饶益一切无量 众 生。’佛子！是为如来、应、

zhèngděng jué chūxiàn dì shí xiàng pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
正 等觉出现第十 相，菩萨摩诃萨应如是知。

fó zǐ pú sà mó hē sà zhī rú lái chūxiàn zé zhī wú
“佛子！菩萨摩诃萨知如来出现，则知无

liàng zhī chéng jiù wú liàngxíng gù zé zhī guǎng dà zhī zhōubiàn shí
量；知 成 就无量行故，则知 广 大；知周 遍十

fāng gù zé zhī wú lái qù zhī lí shēngzhù miè gù zé zhī wú xíng
方故，则知无来去；知离 生 住灭故，则知无行、

wú suǒxíng zhī lí xīn yì shí gù zé zhī wú shēn zhī rú xū
无所行；知离心、意、识故，则知无 身；知如虚

kōng gù zé zhī píngděng zhī yī qiè zhòngshēng jiē wú wǒ gù zé
空故，则知平 等；知一切 众 生 皆无我故，则

zhī wú jìn zhī biàn yī qiè chà wú yǒu jìn gù zé zhī wú tuì zhī jìn
知无尽；知遍一切刹无有尽故，则知无退；知尽

hòu jì wú duàn jué gù zé zhī wú huài zhī rú lái zhì wú yǒu duì gù
后际无 断 绝故，则知无坏；知如来智无有对故，

zé zhī wú èr zhī píngděngguānchá wéi wú wéi gù zé zhì yī qiè
则知无二；知平 等 观 察为、无为故，则知一切

zhòngshēng jiē dé ráo yì běnyuàn huí xiàng zì zài mǎn zú gù
众 生 皆得饶益，本 愿 回 向 自在满 足故。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà yù chóngmíng cǐ yì ér shuō
尔时，普贤菩萨摩诃萨欲 重 明此义而说

sòngyán
颂言：

shí lì dà xióng zuì wú shàng pì rú xū kōng wú děng děng
十力大 雄 最无 上 譬如虚 空 无 等 等

jìng jiè guǎng dà bù kě liáng gōng dé dì yī chāo shì jiān
境界 广 大不可 量 功 德第 一 超 世 间

shí lì gōng dé wú biān liàng xīn yì sī liáng suǒ bù jí
十力功德无边量 心意思量所不及

rén zhōng shī zǐ yī fǎ mén zhòng shēng yì jié mò néng zhī
人中师子一法门 众生亿劫莫能知

shí fāng guó tǔ suì wéi chén huò yǒu suàn jì zhī qí shù
十方国土碎为尘 或有算计知其数

rú lái yī máo gōng dé liàng qiān wàn yì jié wú néng shuō
如来一毛功德量 千万亿劫无能说

rú rén chí chǐ liáng xū kōng fù yǒu suí xíng jì qí shù
如人持尺量虚空 复有随行计其数

xū kōng biān jì bù kě dé rú lái jìng jiè yì rú shì
虚空边际不可得 如来境界亦如是

huò yǒu néng yú chà nà qǐng xī zhī sān shì zhòng shēng xīn
或有能于刹那顷 悉知三世众生心

shè jīng zhòng shēng shù děng jié bù néng zhī fó yī niàn xìng
设经众生数等劫 不能知佛一念性

pì rú fǎ jiè biàn yī qiè bù kě jiàn qǔ wéi yī qiè
譬如法界遍一切 不可见取为一切

shí lì jìng jiè yì fù rán biàn yú yī qiè fēi yī qiè
十力境界亦复然 遍于一切非一切

zhēn rú lí wàng héng jì jìng wú shēng wú miè pǔ zhōu biàn
真如离妄恒寂静 无生无灭普周遍

zhū fó jìng jiè yì fù rán tǐ xìng píng děng bù zēng jiǎn
诸佛境界亦复然 体性平等不增减

pì rú shí jì ér fēi jì pǔ zài sān shì yì fēi pǔ
譬如实际而非际 普在三世亦非普

dǎo shī jìng jiè yì rú shì biàn yú sān shì jiē wú ài
导师境界亦如是 遍于三世皆无碍

fǎ xìng wú zuò wú biàn yì yóu rú xū kōng běn qīng jìng
法性无作无变易 犹如虚空本清净

zhū fó xìng jìng yì rú shì běn xìng fēi xìng lí yǒu wú
诸佛性净亦如是 本性非性离有无

fǎ xìng bú zài yú yán lùn wú shuō lí shuō héng jì miè
法性不在于言论 无说离说恒寂灭

shí lì jìng jiè xìng yì rán yī qiè wén cí mò néng biàn
十力境界性亦然 一切文辞莫能辩

liǎo zhī zhū fǎ xìng jì miè rú niǎo fēi kōng wú yǒu jì
了知诸法性寂灭 如鸟飞空无有迹

yǐ běn yuàn lì xiàn sè shēn lìng jiàn rú lái dà shén biàn
以本愿力现色身 令见如来大神变

ruò yǒu yù zhī fó jìng jiè dāng jìng qí yì rú xū kōng
若有欲知佛境界 当净其意如虚空

yuǎn lí wàng xiǎng jí zhū qǔ lìng xīn suǒ xiàng jiē wú ài
远离妄想及诸取 令心所向皆无碍

shì gù fó zǐ yīng shàn tīng wǒ yǐ shǎo pì míng fó jìng
是故佛子应善听 我以少譬明佛境

shí lì gōng dé bù kě liáng wèi wù zhòng shēng jīn lüè shuō
十力功德不可量 为悟众生今略说

dǎo shī suǒ xiàn yú shēn yè yǔ yè xīn yè zhū jìng jiè
导师所现于身业 语业心业诸境界

zhuàn miào fǎ lún bō niè pán yī qiè shàn gēn wǒ jīn shuō
转妙法轮般涅槃 一切善根我今说

pì rú shì jiè chū ān lì fēi yī yīn yuán ér kě chéng
譬如世界初安立 非一因缘而可成

wú liàng fāng biàn zhū yīn yuán chéng cǐ sān qiān dà qiān jiè
无量方便诸因缘 成此三千大千界

rú lái chū xiàn yì rú shì wú liàng gōng dé nǎi dé chéng
如来出现亦如是 无量功德乃得成

chà chén xīn niàn shàng kě zhī shí lì shēng yīn mò néng cè
刹尘心念尚可知 十力生因莫能测

pì rú jié chū yún shù yǔ ér qǐ sì zhǒng dà fēng lún
譬如劫初云澍雨 而起四种大风轮

zhòng shēng shàn gēn pú sà lì chéng cǐ sān qiān gè ān zhù
众生善根菩萨力 成此三千各安住

shí lì fǎ yún yì rú shì qǐ zhì fēng lún qīng jìng yì
十力法云亦如是 起智风轮清净意

xī suǒ huí xiàng zhū zhòng shēng pǔ dǎo lìng chéng wú shàng guǒ
昔所回向诸众生 普导令成无上果

rú yǒu dà yǔ míng hóng shù wú yǒu chù suǒ néng róng shòu
如有大雨名洪澍 无有处所能容受

wéi chú shì jiè jiāng chéng shí qīng jìng xū kōng dà fēng lì
唯除世界将成时 清净虚空大风力

rú lái chū xiàn yì rú shì pǔ yù fǎ yǔ chōng fǎ jiè
如来出现亦如是 普雨法雨充法界

yī qiè liè yì wú néng chí wéi chú qīng jìng guǎng dà xīn
一切劣意无能持 唯除清净广大心

pì rú kōng zhōng shù dà yǔ wú suǒ cóng lái wú suǒ qù
譬如空中澍大雨无所从来无所去

zuò zhě shòu zhě xī yì wú zì rán rú shì pǔ chōng qià
作者受者悉亦无自然如是普充洽

shí lì fǎ yǔ yì rú shì wú qù wú lái wú zào zuò
十力法雨亦如是无去无来无造作

běn xíng wéi yīn pú sà lì yī qiè dà xīn xián tīng shòu
本行为因菩萨力一切大心咸听受

pì rú kōng yún shù dà yǔ yī qiè wú néng shǔ qí dī
譬如空云澍大雨一切无能数其滴

wéi chú sān qiān zì zài wáng jù gōng dé lì xī míng liǎo
唯除三千自在王具功德力悉明了

shàn shì fǎ yǔ yì rú shì yī qiè zhòng shēng mò néng cè
善逝法雨亦如是一切众生莫能测

wéi chú yú shì zì zài rén míng jiàn rú guān zhǎng zhōng bǎo
唯除于世自在人明见如观掌中宝

pì rú kōng yún shù dà yǔ néng miè néng qǐ yì néng duàn
譬如空云澍大雨能灭能起亦能断

yī qiè zhēn bǎo xī néng chéng sān qiān suǒ yǒu jiē fēn bié
一切珍宝悉能成三千所有皆分别

shí lì fǎ yǔ yì rú shì miè huò qǐ shàn duàn zhū jiàn
十力法雨亦如是灭惑起善断诸见

yī qiè zhì bǎo jiē shǐ chéng zhòng shēng xīn yào xī fēn bié
一切智宝皆使成众生心乐悉分别

pì rú kōng zhōng yǔ yī wèi suí qí suǒ yù gè bù tóng
譬如空中雨一味随其所雨各不同

qǐ bǐ yǔ xìng yǒu fēn bié rán suí wù yì fǎ rú shì
岂彼雨性有分别然随物异法如是

rú lái fǎ yǔ fēi yī yì píng děng jì jìng lí fēn bié
如来法雨非一异平等寂静离分别

rán suí suǒ huà zhǒng zhǒng shū zì rán rú shì wú biān xiàng
然随所化种种殊自然如是无边相

pì rú shì jiè chū chéng shí xiān chéng sè jiè tiān gōng diàn
譬如世界初成时先成色界天宫殿

cì jí yù tiān cì rén chù qián tà pó gōng zuì hòu chéng
次及欲天次人处乾闼婆宫最后成

rú lái chū xiàn yì rú shì xiān qǐ wú biān pú sà xíng
如来出现亦如是先起无边菩萨行

cì huà yào jì zhū yuán jué cì shēngwénzhònghòuzhòngshēng
次化乐寂诸缘觉 次声闻众后众生

zhū tiān chū jiàn lián huā ruì zhī fó dāng chū shēng huān xǐ
诸天初见莲华瑞 知佛当出生欢喜

shuǐ yuán fēng lì qǐ shì jiān gōngdiànshānchuān xī chéng lì
水缘风力起世间 宫殿山川悉成立

rú lái sù shàn dà guāngmíng qiǎo bié pú sà yǔ qí jì
如来宿善大光明 巧别菩萨与其记

suǒ yǒu zhì lún tǐ jiē jìng gè néng kāi shì zhū fó fǎ
所有智轮体皆净 各能开示诸佛法

pì rú shù lín yī dì yǒu dì yī yú shuǐ dé bú huài
譬如树林依地有 地依于水得不坏

shuǐ lún yī fēng fēng yī kōng ér qí xū kōng wú suǒ yī
水轮依风风依空 而其虚空无所依

yī qiè fó fǎ yī cí bēi cí bēi fù yī fāng biàn lì
一切佛法依慈悲 慈悲复依方便立

fāng biàn yī zhì zhì yī huì wú ài huì shēn wú suǒ yī
方便依智智依慧 无碍慧身无所依

pì rú shì jiè jì chéng lì yī qiè zhòng shēng huò qí lì
譬如世界既成立 一切众生获其利

dì shuǐ suǒ zhù jí kōng jū èr zú sì zú jiē méng yì
地水所住及空居 二足四足皆蒙益

fǎ wáng chū xiàn yì rú shì yī qiè zhòng shēng huò qí lì
法王出现亦如是 一切众生获其利

ruò yǒu jiàn wén jí qīn jìn xī shǐ miè chú zhū huò nǎo
若有见闻及亲近 悉使灭除诸惑恼

rú lái chū xiàn fǎ wú biān shì jiān mí huò mò néng zhī
如来出现法无边 世间迷惑莫能知

wèi yù kāi wù zhū hán shí wú pì yù zhōng shuō qí pì
为欲开悟诸含识 无譬喻中说其譬

fó zǐ zhū pú sà mó hē sà yīngyún hé jiàn rú lái yīng
“佛子！诸菩萨摩诃萨应云何见如来、应、

zhèngděng jué shēn
正等觉身？

fó zǐ zhū pú sà mó hē sà yīng yú wú liàngchùjiàn rú lái
“佛子！诸菩萨摩诃萨应于无量处见如来

shēn hé yǐ gù zhū pú sà mó hē sà bù yīng yú yī fǎ yī shì
身。何以故？诸菩萨摩诃萨不应于一法、一事、

yī shēn yī guó tǔ yī zhòngshēngjiàn yú rú lái yīngbiàn yī qiè chù
一身、一国土、一众生见于如来，应遍一切处

jiàn yú rú lái fó zǐ pì rú xū kōngbiàn zhì yī qiè sè fēi sè chù
见于如来。佛子！譬如虚空遍至一切色、非色处，

fēi zhì fēi bú zhì hé yǐ gù xū kōng wú shēn gù rú lái shēn
非至、非不至。何以故？虚空无身故。如来身

yì rú shì biàn yī qiè chù biàn yī qiè zhòngshēng biàn yī qiè fǎ
亦如是，遍一切处，遍一切众生，遍一切法，

biàn yī qiè guó tǔ fēi zhì fēi bú zhì hé yǐ gù rú lái shēn wú
遍一切国土，非至、非不至。何以故？如来身无

shēn gù wèizhòngshēng gù shì xiàn qí shēn fó zǐ shì wéi rú lái
身故，为众生故示现其身。佛子！是为如来

shēn dì yī xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì jiàn
身第一相，诸菩萨摩诃萨应如是见。

fù cì fó zǐ pì rú xū kōngkuāngguǎng fēi sè ér néng
“复次，佛子！譬如虚空宽广非色，而能

xiǎnxiàn yī qiè zhū sè ér bǐ xū kōng wú yǒu fēn bié yì wú xì lùn rú
显现一切诸色，而彼虚空无有分别亦无戏论。如

lái shēn yì fù rú shì yǐ zhì guāngmíng pǔ zhàomíng gù lìng yī qiè
来身亦复如是，以智光明普照明故，令一切

zhòngshēng shì chū shì jiān zhū shàngēn yè jiē dé chéng jiù ér rú lái
众生世、出世间诸善根业皆得成就，而如来

shēn wú yǒu fēn bié yì wú xì lùn hé yǐ gù cóngběn yǐ lái yī
身无有分别亦无戏论。何以故？从本已来，一

qiè zhí zhuó yī qiè xì lùn jiē yǒngduàn gù fó zǐ shì wéi rú lái
切执著、一切戏论皆永断故。佛子！是为如来

shēn dì èr xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì jiàn
身第二相，诸菩萨摩诃萨应如是见。

fù cì fó zǐ pì rú rì chū yú yán fú tí wú liàng
“复次，佛子！譬如日出于阎浮提，无量

zhòngshēng jiē dé ráo yì suǒwèi pò àn zuòmíng biàn shī lìng zào
众生皆得饶益。所谓：破闇作明，变湿令燥，

shēngzhǎngcǎo mù chéngshú gǔ jià kuòchè xū kōng kāi fū liánhuā
生长草木，成熟谷稼，廓彻虚空，开敷莲华，

xíngzhějiàndào jū zhěbàn yè hé yǐ gù rì lún pǔ fàng wú liàng
行者见道，居者办业。何以故？日轮普放无量

guāng gù fó zǐ rú lái zhì rì yì fù rú shì yǐ wú liàng shì pǔ
光故。佛子！如来智日亦复如是，以无量事普

yì zhòngshēng suǒwèi miè è shēngshàn pò yú wéi zhì dà cí
益众生。所谓：灭恶生善，破愚为智，大慈
jiù hù dà bēi dù tuō lìng qí zēngzhǎnggēn lì jué fēn lìng
救护，大悲度脱；令其增长根、力、觉分；令
shēngshēn xìn shě lí zhuó xīn lìng dé jiànwén bú huài yīn guǒ lìng
生深信，舍离浊心；令得见闻，不坏因果；令
dé tiānyǎn jiàn mòshēngchù lìng xīn wú àì bú huàishàngēn lìng
得天眼，见殁生处；令心无碍，不坏善根；令
zhì xiū míng kāi fū jué huā lìng qí fā xīn chéng jiù běnxíng hé
智修明，开敷觉华；令其发心，成就本行。何
yǐ gù rú lái guǎng dà zhì huì rì shēn fàng wú liàngguāng pǔ zhào
以故？如来广大智慧日身，放无量光普照
yào gù fó zǐ shì wéi rú lái shēn dì sānxiàng zhū pú sà mó hē
耀故。佛子！是为如来身第三相，诸菩萨摩诃
sà yīng rú shì jiàn
萨应如是见。

fù cì fó zǐ pì rú rì chū yú yán fú tí xiānzhào yī
“复次，佛子！譬如日出于阎浮提，先照一
qiè xū mí shānděngzhū dà shānwáng cì zhào hēi shān cì zhàogāoyuán
切须弥山等诸大山王，次照黑山，次照高原，
rán hòu pǔ zhào yī qiè dà dì rì bú zuònián wǒ xiānzhào cǐ
然后普照一切大地。日不作念：‘我先照此，
hòuzhào yú bǐ dàn yǐ shān dì yǒugāo xià gù zhàoyǒuxiānhòu
后照于彼。’但以山地有高下故，照有先后。
rú lái yīng zhèngděng jué yì fù rú shì chéng jiù wú biān fǎ jiè
如来、应、正等觉亦复如是，成就无边法界
zhì lún chángfàng wú àì zhì huì guāngmíng xiānzhào pú sà mó hē sà
智轮，常放无碍智慧光明，先照菩萨摩诃萨
děngzhū dà shānwáng cì zhàoyuán jué cì zhàoshēngwén cì zhào
等诸大山王，次照缘觉，次照声闻，次照
jué dìngshàngēnzhòngshēng suí qí xīn qì shì guǎng dà zhì rán hòu pǔ
决定善根众生，随其心器示广大智，然后普
zhào yī qiè zhòngshēng nǎi zhì xié dìng yì jiē pǔ jí wèizuò wèi lái lì
照一切众生，乃至邪定亦皆普及，为作未来利
yì yīn yuán lìng chéngshú gù ér bǐ rú lái dà zhì rì guāng bú zuò shì
益因缘令成熟故。而彼如来大智日光不作是
niàn wǒ dāngxiānzhào pú sà dà xíng nǎi zhì hòuzhào xié dìngzhòng
念：‘我当先照菩萨大行，乃至后照邪定众

shēng dànfàngguāngmíngpíngděng pǔ zhào wú ài wú zhàng wú
生。’但放光明平等普照，无碍无障，无
suǒ fēn bié fó zǐ pì rú rì yuè suí shí chūxiàn dà shān yōu gǔ
所分别。佛子！譬如日月随时出现，大山、幽谷
pǔ zhào wú sī rú lái zhì huì yì fù rú shì pǔ zhào yī qiè wú yǒu fēn
普照无私。如来智慧亦复如是，普照一切无有分
bié suí zhū zhòngshēnggēn yù bù tóng zhì huì guāngmíngzhǒngzhǒngyǒu
别，随诸众生根欲不同，智慧光明种种有
yì fó zǐ shì wéi rú lái shēn dì sì xiàng zhū pú sà mó hē sà
异。佛子！是为如来身第四相，诸菩萨摩诃萨
yīng rú shì jiàn
应如是见。

fù cì fó zǐ pì rú rì chū shēngmángzhòngshēng wú
“复次，佛子！譬如日出，生盲众生无
yǎngēn gù wèi céng dé jiàn suī wèi céngjiàn rán wéi rì guāng zhī suǒ
眼根故，未曾得见。虽未曾见，然为日光之所
ráo yì hé yǐ gù yīn cǐ dé zhī zhòu yè shí jié shòuyòngzhǒng
饶益。何以故？因此得知昼夜时节，受用种
zhǒng yī fú yǐn shí lìng shēntiáo shì lí zhònghuàn gù rú lái zhì
种衣服、饮食，令身调适离众患故。如来智
rì yì fù rú shì wú xìn wú jiě huǐ jiè huǐ jiàn xié mìng zì
日亦复如是，无信、无解、毁戒、毁见、邪命自
huóshēngmáng zhī lèi wú xìn yǎn gù bú jiàn zhū fó zhì huì rì lún suī
活生盲之类无信眼故，不见诸佛智慧日轮。虽
bú jiàn fó zhì huì rì lún yì wéi zhì rì zhī suǒ ráo yì hé yǐ gù
不见佛智慧日轮，亦为智日之所饶益。何以故？
yǐ fó wēi lì lìng bǐ zhòngshēngsuǒ yǒushēn kǔ jí zhū fán nǎo wèi lái
以佛威力，令彼众生所有身苦及诸烦恼、未来
kǔ yīn jiē xiāomiè gù fó zǐ rú lái yǒuguāngmíng míng jī jí
苦因皆消灭故。佛子！如来有光明，名：积集
yī qiè gōng dé yǒuguāngmíng míng pǔ zhào yī qiè yǒuguāngmíng
一切功德；有光明，名：普照一切；有光明，
míng qīngjìng zì zài zhào yǒuguāngmíng míng chū dà miào yīn
名：清净自在照；有光明，名：出大妙音；
yǒuguāngmíng míng pǔ jiě yī qiè yǔ yán fǎ lìng tā huān xǐ yǒu
有光明，名：普解一切语言法令他欢喜；有
guāngmíng míng shì xiànyǒngduàn yī qiè yí zì zài jìng jiè yǒuguāng
光明，名：示现永断一切疑自在境界；有光

míng míng wú zhù zhì zì zài pǔ zhào yǒuguāngmíng míng yǒng
明，名：无住智自在普照；有光明，名：永
duàn yī qiè xì lùn zì zài zhì yǒuguāngmíng míng suí suǒ yìng chūmiào
断一切戏论自在智；有光明，名：随所应出妙
yīn shēng yǒuguāngmíng míng chūqīng jìng zì zài yīn zhuāngyánguó
音声；有光明，名：出清净自在音庄严国
tǔ chéng shú zhòngshēng fó zǐ rú lái yī yī máokǒngfàng rú shì
土成熟众生。佛子！如来一一毛孔放如是
děngqiānzhǒngguāngmíng wǔ bǎi guāngmíng pǔ zhào xià fāng wǔ bǎi
等千种光明，五百光明普照下方，五百
guāngmíng pǔ zhàoshàngfāng zhǒngzhǒng chàzhōngzhǒngzhǒng fó suǒ zhū
光明普照上方。种种刹中种种佛所诸
pú sà zhòng qí pú sà děngjiàn cǐ guāngmíng yī shí jiē dé rú lái
菩萨众，其菩萨等见此光明，一时皆得如来
jìng jiè shí tóu shí yǎn shí ěr shí bí shí shé shí shēn
境界，十头、十眼、十耳、十鼻、十舌、十身、
shí shǒu shí zú shí dì shí zhì jiē xī qīngjìng bǐ zhū pú sà
十手、十足、十地、十智，皆悉清净。彼诸菩萨
xiān suǒ chéng jiù zhū chù zhū dì jiàn bǐ guāngmíngzhuǎngèngqīngjìng
先所成就诸处诸地，见彼光明转更清净，
yī qiè shàngēn jiē xī chéng shú qù yī qiè zhì zhù èr shèngzhě miè
一切善根皆悉成熟，趣一切智；住二乘者，灭
yī qiè gòu qí yú yī fēn shēngmángzhòngshēng shēn jì kuài lè xīn
一切垢；其余一分生盲众生，身既快乐，心
yì qīngjìng róu ruǎntiáo fú kān xiū niàn zhì dì yù è guǐ chù
亦清净，柔软调伏，堪修念智；地狱、饿鬼、畜
shēngzhū qù suǒ yǒuzhòngshēng jiē dé kuài lè jiě tuōzhòng kǔ mìng
生诸趣所有众生，皆得快乐，解脱众苦，命
zhōng jiē shēngtiānshàng rén jiān fó zǐ bǐ zhūzhòngshēng bù jué
终皆生天上、人间。佛子！彼诸众生不觉
bù zhī yǐ hé yīn yuán yǐ hé shén lì ér lái shēng cǐ bǐ shēng
不知，以何因缘、以何神力而来生此？彼生
mángzhě zuò rú shì niàn wǒ shì fàn tiān wǒ shì fàn huà shì
盲者作如是念：‘我是梵天！我是梵化！’是
shí rú lái zhù pǔ zì zài sān mèi chū liù shí zhǒngmiào yīn ér gào zhī
时，如来住普自在三昧，出六十种妙音而告之
yán rǔ děng fēi shì fàn tiān yì fēi fàn huà yì fēi dì shì hù shì
言：‘汝等非是梵天，亦非梵化，亦非帝释护世

suǒ zuò jiē shì rú lái wēishén zhī lì bǐ zhūzhòngshēngwén shì yǔ
所作，皆是如来威神之力。’彼诸众生闻是语

yǐ yǐ fó shén lì jiē zhī sù mìng shēng dà huān xǐ xīn huān xǐ
已，以佛神力皆知宿命，生大欢喜；心欢喜

gù zì rán ér chūyōu tán huāyún xiāngyún yīn yuèyún yī yún
故，自然而出优昙华云、香云、音乐云、衣云、

gài yún chuángyún fān yún mòxiāngyún bǎoyún shī zǐ chuáng
盖云、幢云、幡云、末香云、宝云、师子幢

bànyuè lóu gé yún gē yǒngzàn tàn yún zhǒngzhǒngzhuāngyányún jiē
半月楼阁云、歌咏赞叹云、种种庄严云，皆

yǐ zūnzhòng xīn gòngyǎng rú lái hé yǐ gù cǐ zhūzhòngshēng dé
以尊重心供养如来。何以故？此诸众生得

jìng yǎn gù rú lái yǔ bǐ shòu ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí jì
净眼故，如来与彼授阿耨多罗三藐三菩提记。

fó zǐ rú lái zhì rì rú shì lì yì shēngmángzhòngshēng lìng dé
佛子！如来智日如是利益生盲众生，令得

shàngēn jù zú chéngshú fó zǐ shì wéi rú lái shēn dì wǔ xiàng
善根，具足成熟。佛子！是为如来身第五相，

zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì jiàn
诸菩萨摩诃萨应如是见。

fù cì fó zǐ pì rú yuè lún yǒu sì qí tè wèi céngyǒu
“复次，佛子！譬如月轮有四奇特未曾有

fǎ hé děngwéi sì yī zhě yìng bì yī qiè xīng xiù guāngmíng èr
法。何等为四？一者，映蔽一切星宿光明；二

zhě suí zhú yú shí shì xiàn kuī yíng sān zhě yú yán fú tí chéngjìng
者，随逐于时示现亏盈；三者，于阎浮提澄净

shuǐzhōngyǐng wú bú xiàn sì zhě yī qiè jiàn zhě jiē duì mù qián ér
水中影无不现；四者，一切见者皆对目前，而

cǐ yuè lún wú yǒu fēn bié wú yǒu xì lùn fó zǐ rú lái shēnyuè yì
此月轮无有分别、无有戏论。佛子！如来身月亦

fù rú shì yǒu sì qí tè wèi céngyǒu fǎ hé děngwéi sì suǒ wèi
复如是，有四奇特未曾有法。何等为四？所谓：

yìng bì yī qiè shēngwén dú jué xué wú xuézhòng suí qí suǒ yí
映蔽一切声闻、独觉、学、无学众；随其所宜，

shì xiànshòumìng xiū duǎn bù tóng ér rú lái shēn wú yǒuzēngjiǎn yī qiè
示现寿命修短不同，而如来身无有增减；一切

shì jiè jìng xīn zhòngshēng pú tí qì zhōng yǐng wú bú xiàn yī qiè zhòng
世界净心众生菩提器中，影无不现；一切众

shēngyǒuzhān duì zhě jiē wèi rú lái wéixiàn wǒ qián suí qí xīn yào ér wèi
生有瞻对者皆谓如来唯现我前，随其心乐而为
shuō fǎ suí qí dì wèi lìng dé jiě tuō suí suǒ yìnghuà lìng jiàn fó shēn
说法，随其地位令得解脱，随所应化令见佛身，
ér rú lái shēn wú yǒu fēn bié wú yǒu xì lùn suǒ zuò lì yì jiē dé jiū
而如来身无有分别、无有戏论，所作利益皆得究
jìng fó zǐ shì wéi rú lái shēn dì liù xiàng zhū pú sà mó hē sà
竟。佛子！是为如来身第六相，诸菩萨摩诃萨
yīng rú shì jiàn
应如是见。

fù cì fó zǐ pì rú sān qiān dà qiān shì jiè dà fàn tiān
“复次，佛子！譬如三千大千世界大梵天
wáng yǐ shǎofāngbiàn yú dà qiān shì jiè pǔ xiàn qí shēn yī qiè zhòng
王，以少方便于大千世界普现其身，一切众
shēng jiē jiàn fàn wángxiàn zài jǐ qián ér cǐ fàn wáng yì bù fēn shēn
生皆见梵王现在己前，而此梵王亦不分身、
wú zhǒngzhǒngshēn fó zǐ zhū fó rú lái yì fù rú shì wú yǒu fēn
无种种身。佛子！诸佛如来亦复如是，无有分
bié wú yǒu xì lùn yì bù fēn shēn wú zhǒngzhǒngshēn ér suí yī
别，无有戏论，亦不分身，无种种身，而随一
qiè zhòngshēng xīn yào shì xiàn qí shēn yì bú zuò niànxiàn ruò gānshēn
切众生心乐示现其身，亦不作念现若干身。
fó zǐ shì wéi rú lái shēn dì qī xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú
佛子！是为如来身第七相，诸菩萨摩诃萨应如
shì jiàn
是见。

fù cì fó zǐ pì rú yī wángshàn zhī zhòngyào jí zhū
“复次，佛子！譬如医王善知众药及诸
zhòu lùn yán fú tí zhōng zhū suǒ yǒuyàoyòng wú bú jìn fù yǐ sù shì
咒论，阎浮提中诸所有药用无不尽，复以宿世
zhū shàngēn lì dà míngzhòu lì wèifāngbiàn gù zhòngshēngjiànzhě
诸善根力、大明咒力，为方便故，众生见者
bìng wú bú yù bǐ dà yī wáng zhī mìngjiāngzhōng zuò shì niànyán
病无不愈。彼大医王知命将终，作是念言：
wǒ mìngzhōnghòu yī qiè zhòngshēng wú suǒ yī hù wǒ jīn yí yīng
‘我命终后，一切众生无所依怙，我今宜应
wèixiànfāngbiàn shì shí yī wáng hé yào tú shēn míngzhòu lì
为现方便。’是时，医王合药涂身，明咒力

chí lìng qí zhōnghòushēn bù fēn sàn bù wěi bù kū wēi yí shì tīng
持，令其终后身不分散、不萎不枯，威仪视听

yǔ běn wú bié fán suǒ liáo zhì xī dé chúchài fó zǐ rú lái yīng
与本无别，凡所疗治悉得除差。佛子！如来、应、

zhèngděng jué wú shàng yī wáng yì fù rú shì yú wú liàng bǎi qiān yì
正等觉无上医王亦复如是，于无量百千亿

nà yóu tā jié liàn zhì fǎ yào yǐ dé chéng jiù xiū xué yī qiè fāngbiàn
那由他劫，炼治法药已得成就，修学一切方便

shànqiǎo dà míngzhòu lì jiē dào bǐ àn shànnéngchúmiè yī qiè zhòng
善巧大明咒力皆到彼岸，善能除灭一切众

shēngzhū fán nǎobìng jí zhùshòumìng jīng wú liàng jié qí shēnqīngjìng
生诸烦恼病及住寿命；经无量劫，其身清净

wú yǒu sī lǜ wú yǒudòngyòng yī qiè fó shì wèi cháng xiū xī zhòng
无有思虑、无有动用，一切佛事未尝休息，众

shēngjiàn zhě zhū fán nǎobìng xī dé xiāomiè fó zǐ shì wéi rú lái shēn
生见者诸烦恼病悉得消灭。佛子！是为如来身

dì bā xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì jiàn
第八相，诸菩萨摩诃萨应如是见。

fù cì fó zǐ pì rú dà hǎi yǒu dà mó ní bǎo míng
“复次，佛子！譬如大海有大摩尼宝，名：

jí yī qiè guāngmíng pí lú zhē nà zàng ruò yǒuzhòngshēngchù qí guāng
集一切光明毗卢遮那藏；若有众生触其光

zhě xī tóng qí sè ruò yǒujiànzhě yǎn dé qīngjìng suí bǐ guāng
者，悉同其色；若有见者，眼得清净。随彼光

míngsuǒzhào zhī chù yù mó ní bǎo míngwéi ān lè lìng zhūzhòng
明所照之处，雨摩尼宝，名为：安乐，令诸众

shēng lí kǔ tiáo shì fó zǐ zhū rú lái shēn yì fù rú shì wéi dà
生离苦调适。佛子！诸如来身亦复如是，为大

bǎo jù yī qiè gōng dé dà zhì huì zàng ruò yǒuzhòngshēngchù fó shēnbǎo
宝聚一切功德大智慧藏；若有众生触佛身宝

zhì huì guāngzhě tóng fó shēn sè ruò yǒujiànzhě fǎ yǎnqīngjìng
智慧光者，同佛身色；若有见者，法眼清净。

suí bǐ guāngmíngsuǒzhào zhī chù lìng zhūzhòngshēng lí pín qióng kǔ
随彼光明所照之处，令诸众生离贫穷苦，

nǎi zhì jù zú fó pú tí lè fó zǐ rú lái fǎ shēn wú suǒ fēn bié
乃至具足佛菩提乐。佛子！如来法身无所分别

yì wú xì lùn ér néng pǔ wèi yī qiè zhòngshēngzuò dà fó shì fó zǐ
亦无戏论，而能普为一切众生作大佛事。佛子！

shì wéi rú lái shēn dì jiǔ xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì jiàn
是为如来身第九相，诸菩萨摩诃萨应如是见。

fù cì fó zǐ pì rú dà hǎi yǒu dà rú yì mó ní bǎo
“复次，佛子！譬如大海有大如意摩尼宝

wáng míng yī qiè shì jiān zhuāng yán zàng jù zú chéng jiù bǎi wàn
王，名：一切世间庄严藏，具足成就百万

gōng dé suí suǒ zhù chù lìng zhū zhòng shēng zāi huàn xiāo chú suǒ yuàn
功德，随所住处，令诸众生灾患消除、所愿

mǎn zú rán cǐ rú yì mó ní bǎo wáng fēi shǎo fú zhòng shēng suǒ néng
满足；然此如意摩尼宝王非少福众生所能

dé jiàn rú lái shēn rú yì bǎo wáng yì fù rú shì míng wéi néng lìng
得见。如来身如意宝王亦复如是，名为：能令

yī qiè zhòng shēng jiē xī huān xǐ ruò yǒu jiàn shēn wén míng zàn dé
一切众生皆悉欢喜，若有见身、闻名、赞德，

xī lìng yǒng lí shēng sǐ kǔ huàn jiǎ shǐ yī qiè shì jiè yī qiè zhòng
悉令永离生死苦患；假使一切世界一切众

shēng yī shí zhuān xīn yù jiàn rú lái xī lìng dé jiàn suǒ yuàn jiē mǎn
生，一时专心欲见如来，悉令得见，所愿皆满。

fó zǐ fó shēn fēi shì shǎo fú zhòng shēng suǒ néng dé jiàn wéi chú rú
佛子！佛身非是少福众生所能得见，唯除如

lái zì zài shén lì suǒ yīng tiáo fú ruò yǒu zhòng shēng yīn jiàn fó shēn biàn
来自在神力所应调伏；若有众生因见佛身便

zhòng shàn gēn nǎi zhì chéng shú wèi chéng shú gù nǎi lìng dé jiàn rú lái
种善根乃至成熟，为成熟故，乃令得见如来

shēn ěr fó zǐ shì wéi rú lái shēn dì shí xiàng zhū pú sà mó hē
身耳。佛子！是为如来身第十相，诸菩萨摩诃

sà yīng rú shì jiàn yǐ qí xīn wú liàng biàn shí fāng gù suǒ xíng wú ài
萨应如是见。以其心无量遍十方故，所行无碍

rú xū kōng gù pǔ rù fǎ jiè gù zhù zhēn shí jì gù wú shēng wú
如虚空故，普入法界故，住真实际故，无生无

miè gù děng zhù sān shì gù yǒng lí yī qiè fēn bié gù zhù jìn hòu
灭故，等住三世故，永离一切分别故，住尽后

jì shì yuàn gù yán jìng yī qiè shì jiè gù zhuāng yán yī yī fó shēn
际誓愿故，严净一切世界故，庄严一一佛身

gù
故。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà yù chóng míng cǐ yì ér shuō
尔时，普贤菩萨摩诃萨欲重明此义而说

sòngyán
颂言：

pì rú xū kōng biàn shí fāng ruò sè fēi sè yǒu fēi yǒu
譬如虚空遍十方 若色非色有非有

sān shì zhòng shēng shēn guó tǔ rú shì pǔ zài wú biān jì
三世众生身国土 如是普在无边际

zhū fó zhēn shēn yì rú shì yī qiè fǎ jiè wú bú biàn
诸佛真身亦如是 一切法界无不遍

bù kě dé jiàn bù kě qǔ wèi huà zhòng shēng ér xiàn xíng
不可得见不可取 为化众生而现形

pì rú xū kōng bù kě qǔ pǔ shǐ zhòng shēng zào zhòng yè
譬如虚空不可取 普使众生造众业

bú niàn wǒ jīn hé suǒ zuò yún hé wǒ zuò wèi shéi zuò
不念我今何所作 云何我作为谁作

zhū fó shēn yè yì rú shì pǔ shǐ qún shēng xiū shàn fǎ
诸佛身业亦如是 普使群生修善法

rú lái wèi céng yǒu fēn bié wǒ jīn yú bǐ zhǒng zhǒng zuò
如来未曾有分别 我今于彼种种作

pì rú rì chū yán fú tí guāng míng pò àn xī wú yú
譬如日出阎浮提 光明破闇悉无余

shān shù chí lián dì zhòng wù zhǒng zhǒng pǐn lèi jiē méng yì
山树池莲地众物 种种品类皆蒙益

zhū fó rì chū yì rú shì shēng zhǎng rén tiān zhòng shàn xíng
诸佛日出亦如是 生长人天众善行

yǒng chú chī àn dé zhì míng héng shòu zūn róng yī qiè lè
永除痴闇得智明 恒受尊荣一切乐

pì rú rì guāng chū xiàn shí xiān zhào shān wáng cì yú shān
譬如日光出现时 先照山王次余山

hòu zhào gāo yuán jí dà dì ér rì wèi shǐ yǒu fēn bié
后照高原及大地 而日未始有分别

shàn shì guāng míng yì rú shì xiān zhào pú sà cì yuán jué
善逝光明亦如是 先照菩萨次缘觉

hòu zhào shēng wén jí zhòng shēng ér fó běn lái wú dòng niàn
后照声闻及众生 而佛本来无动念

pì rú shēng máng bú jiàn rì rì guāng yì wèi zuò ráo yì
譬如生盲不见日 日光亦为作饶益

lìng zhī shí jié shòu yǐn shí yǒng lí zhòng huàn shēn ān wěn
令知时节受饮食 永离众患身安隐

wú xìn zhòng shēng bú jiàn fó ér fó yì wèi xīng yì lì
无信众生不见佛而佛亦为兴义利

wén míng jí yǐ chù guāng míng yīn cǐ nǎi zhì dé pú tí
闻名及以触光明因此乃至得菩提

pì rú jìng yuè zài xū kōng néng bì zhòng xīng shì yíng quē
譬如净月在虚空能蔽众星示盈缺

yī qiè shuǐ zhōng jiē xiàn yǐng zhū yǒu guān zhān xī duì qián
一切水中皆现影诸有观瞻悉对前

rú lái jìng yuè yì fù rán néng bì yú shèng shì xiū duǎn
如来净月亦复然能蔽余乘示修短

pǔ xiàn tiān rén jìng xīn shuǐ yī qiè jiē wèi duì qí qián
普现天人净心水一切皆谓对其前

pì rú fàn wáng zhù zì gōng pǔ xiàn sān qiān zhū fàn chù
譬如梵王住自宫普现三千诸梵处

yī qiè rén tiān xián dé jiàn shí bù fēn shēn xiàng yú bǐ
一切人天咸得见实不分身向于彼

zhū fó xiàn shēn yì rú shì yī qiè shí fāng wú bú biàn
诸佛现身亦如是一切十方无不遍

qí shēn wú shù bù kě chēng yì bù fēn shēn bù fēn bié
其身无数不可称亦不分身不分别

rú yǒu yī wáng shàn fāng shù ruò yǒu jiàn zhě bìng jiē yù
如有医王善方术若有见者病皆愈

mìng suī yǐ jìn yào tú shēn lìng qí zuò wù xī rú chū
命虽已尽药涂身令其作务悉如初

zuì shèng yī wáng yì rú shì jù zú fāng biàn yī qiè zhì
最胜医王亦如是具足方便一切智

yǐ xī miào xíng xiàn fó shēn zhòng shēng jiàn zhě fán nǎo miè
以昔妙行现佛身众生见者烦恼灭

pì rú hǎi zhōng yǒu bǎo wáng pǔ chū wú liàng zhū guāng míng
譬如海中有宝王普出无量诸光明

zhòng shēng chù zhě tóng qí sè ruò yǒu jiàn zhě yǎn qīng jìng
众生触者同其色若有见者眼清净

zuì shèng bǎo wáng yì rú shì chù qí guāng zhě xī tóng sè
最胜宝王亦如是触其光者悉同色

ruò yǒu dé jiàn wǔ yǎn kāi pò zhū chén àn zhù fó dì
若有得见五眼开破诸尘闇住佛地

pì rú rú yì mó ní bǎo suí yǒu suǒ qiú jiē mǎn zú
譬如如意摩尼宝随有所求皆满足

shǎo fú zhòng shēng bù néng jiàn fēi shì bǎo wáng yǒu fēn bié
少福众生不能见非是宝王有分别

shàn shì bǎo wáng yì rú shì xī mǎn suǒ qiú zhū yù yào
善逝宝王亦如是悉满所求诸欲乐

wú xìn zhòng shēng bú jiàn fó fēi shì shàn shì xīn qì shě
无信众生不见佛非是善逝心弃舍

大方广佛华严经卷第五十

bǔ quēzhēnyán
补阙真言

（三遍）

ná mó sān mǎnduō mò tuó nán ā bō là dì hē duō zhé zhé nà
南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì
弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē
乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆莎诃.

jǔ zàn
举赞

pǔ guāng zài huì dà fǎ chóngxuān gāochāo shí shèng yǔ sān
普光再会.大法重宣.高超十圣与三

xián děng jué yì yōuxuán xīn yuè gū yuán jiū jìng lí yánquán
贤.等觉义幽玄.心月孤圆.究竟离言诠.

jǔ zì mǔzàn
举字母赞

（一遍）

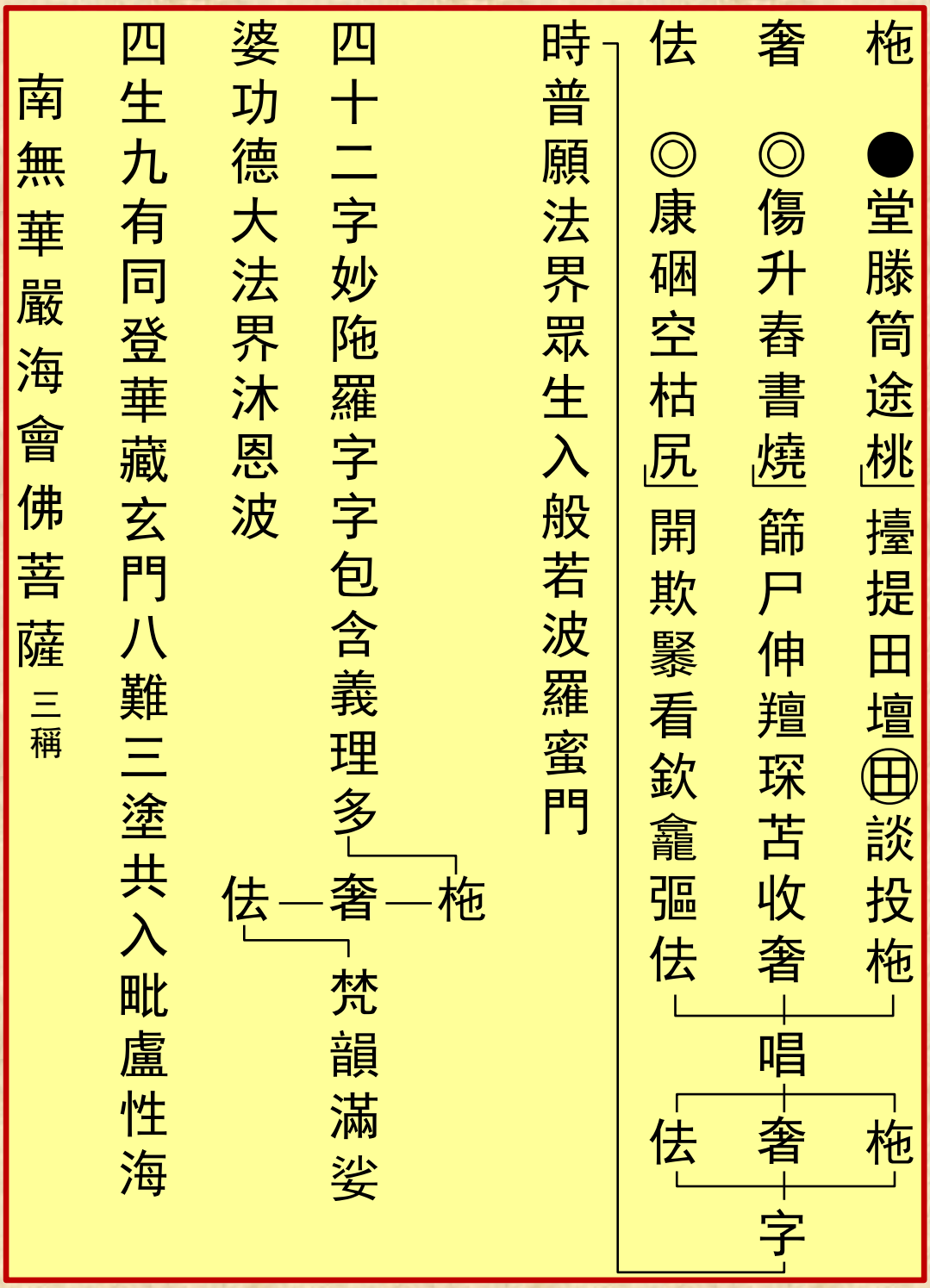
huāyán zì mǔ zhòng yì qīnxuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán
华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān
秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

22. tao 梳 tang teng tong tu tao tai ti tin tan tin tan tou tao 堂 滕 筒 途 桃 擡 提 田 壇 田 談 投 梳

chàng tao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 梳 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若 波 罗 蜜

mén
门.

shao shang sheng shong shu shao shai shi shin shan shin shan
23. 奢 傷 升 春 書 燒 篩 尸 伸 羶 琛 苫

shoushao changshao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
收 奢 唱 奢 字时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若

bō luó mì mén
波 罗 蜜 门.

kao kang keng kong ku kao kai ki kin kan kin kan kou kao
24. 佉 康 硜 空 枯 尻 開 欺 鬆 看 欽 龕 弧 佉

changkao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 佉 字时. 普 愿 法 界 众 生 . 入 般 若 波 罗 蜜

mén
门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō tao shao
四 十 二 字 妙 陀 罗. 字 字 包 含 义 理 多. 梪. 奢.

kao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
佉. 梵 韵 满 娑 婆. 功 德 大. 法 界 沐 恩 波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nànsān tú
四 生 九 有. 同 登 华 藏 玄 门. 八 难 三 途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共 入 毗 卢 性 海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì wǔ shí yī

大方广佛华严经卷第五十一

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

rú lái chūxiàn pǐn dì sān shí qī zhī èr

如来出现品第三十七之二

fó zǐ pú sà mó hē sà yīngyún hé zhī rú lái yīng zhèng

“佛子！菩萨摩诃萨应云何知如来、应、正

děng jué yīn shēng

等觉音声？

fó zǐ pú sà mó hē sà yīng zhī rú lái yīn shēngbiàn zhì

“佛子！菩萨摩诃萨应知如来音声遍至，

pǔ biàn wú liàngzhū yīn shēng gù yīng zhī rú lái yīn shēng suí qí xīn yào

普遍无量诸音声故；应知如来音声随其心乐

jiē lìng huān xǐ shuō fǎ míngliǎo gù yīng zhī rú lái yīn shēng suí qí xìn

皆令欢喜，说法明了故；应知如来音声随其信

jiě jiē lìng huān xǐ xīn dé qīngliáng gù yīng zhī rú lái yīn shēnghuà bù

解皆令欢喜，心得清凉故；应知如来音声化不

shī shí suǒ yīngwénzhě wú bù wén gù yīng zhī rú lái yīn shēng wú shēng

失时，所应闻者无不闻故；应知如来音声无生

miè rú hū xiǎng gù yīng zhī rú lái yīn shēng wú zhǔ xiū xí yī qiè

灭，如呼响故；应知如来音声无主，修习一切

yè suǒ qǐ gù yīng zhī rú lái yīn shēngshènshēn nán kě duóliáng gù

业所起故；应知如来音声甚深，难可度量故；

yīng zhī rú lái yīn shēng wú xié qū fǎ jiè suǒshēng gù yīng zhī rú lái

应知如来音声无邪曲，法界所生故；应知如来

yīn shēng wú duàn jué pǔ rù fǎ jiè gù yīng zhī rú lái yīn shēng wú

音声无断绝，普入法界故；应知如来音声无

biàn yì zhì yú jiū jìng gù fó zǐ pú sà mó hē sà yīng zhī rú lái

变易，至于究竟故。佛子！菩萨摩诃萨应知如来

yīn shēng fēi liàng fēi wú liàng fēi zhǔ fēi wú zhǔ fēi shì

音声，非量、非无量，非主、非无主，非示、

fēi wú shì hé yǐ gù fó zǐ pì rú shì jiè jiāng yù huài shí wú

非无示。何以故？佛子！譬如世界将欲坏时，无

zhǔ wú zuò fǎ ěr ér chū sì zhǒng yīn shēng qí sì zhě hé yī yuē
主无作，法尔而出四种音声。其四者何？一曰：

rǔ děngdāng zhī chūchán ān lè lí zhū yù è chāoguò yù jiè
‘汝等当知初禅安乐，离诸欲恶，超过欲界。’

zhòngshēngwén yǐ zì rán ér dé chéng jiù chūchán shě yù jiè shēn
众生闻已，自然而得成就初禅，舍欲界身，

shēng yú fàntiān èr yuē rǔ děngdāng zhī èr chán ān lè wú
生于梵天。二曰：‘汝等当知二禅安乐，无

jué wú guān chāo yú fàntiān zhòngshēngwén yǐ zì rán ér dé
觉无观，超于梵天。’众生闻已，自然而得

chéng jiù èr chán shě fàntiānshēn shēngguāng yīn tiān sānyuē
成就二禅，舍梵天身，生光音天。三曰：

rǔ děngdāng zhī sānchán ān lè wú yǒuguò shī chāoguāng yīn
‘汝等当知三禅安乐，无有过失，超光音

tiān zhòngshēngwén yǐ zì rán ér dé chéng jiù sānchán shěguāng
天。’众生闻已，自然而得成就三禅，舍光

yīn shēn shēngbiànjìng tiān sì yuē rǔ děngdāng zhī sì chán jì
音身，生遍净天。四曰：‘汝等当知四禅寂

jìng chāobiànjìng tiān zhòngshēngwén yǐ zì rán ér dé chéng jiù
静，超遍净天。’众生闻已，自然而得成就

sì chán shěbiànjìngshēn shēngguǎngguǒtiān shì wéi sì fó zǐ
四禅，舍遍净身，生广果天。是为四。佛子！

cǐ zhū yīn shēng wú zhǔ wú zuò dàncóngzhòngshēngzhūshàn yè lì zhī
此诸音声无主无作，但从众生诸善业力之

suǒchūshēng fó zǐ rú lái yīn shēng yì fù rú shì wú zhǔ wú zuò
所出生。佛子！如来音声亦复如是，无主无作，

wú yǒu fēn bié fēi rù fēi chū dàncóng rú lái gōng dé fǎ lì chū
无有分别，非入非出，但从如来功德法力，出

yú sì zhǒngguǎng dà yīn shēng qí sì zhě hé yī yuē rǔ děng
于四种广大音声。其四者何？一曰：‘汝等

dāng zhī yī qiè zhūxíng jiē xī shì kǔ suǒwèi dì yù kǔ chùshēng
当知一切诸行皆悉是苦，所谓：地狱苦、畜生

kǔ è guǐ kǔ wú fú dé kǔ zhuó wǒ wǒ suǒ kǔ zuòzhū è xíng
苦、饿鬼苦、无福德苦、著我我所苦、作诸恶行

kǔ yù shēngrén tiāndāngzhòngshàngēn shēngrén tiānzhōng
苦。欲生人、天当种善根；生人、天中，

lí zhūnànchù zhòngshēngwén yǐ shě lí diāndǎo xiū zhūshàn
离诸难处。’众生闻已，舍离颠倒，修诸善

xíng lí zhūnànchù shēngrén tiānzhōng èr yuē rǔ děngdāng
行，离诸难处，生人、天中。二曰：‘汝等当
zhī yī qiè zhūxíngzhòng kǔ chì rán rú rè tiě wán zhūxíng wú cháng
知一切诸行众苦炽然，如热铁丸。诸行无常，
shì mómiè fǎ niè pán jì jìng wú wéi ān lè yuǎn lí chì rán xiāo
是磨灭法；涅槃寂静，无为安乐，远离炽然，消
zhū rè nǎo zhòngshēngwén yǐ qín xiū shàn fǎ yú shēngwénshèng
诸热恼。’众生闻已，勤修善法，于声闻乘
dé suí shùn yīn shēngrěn sān yuē rǔ děngdāng zhī shēngwénshèng
得随顺音声忍。三曰：‘汝等当知声闻乘
zhě suí tā yǔ jiě zhì huì xiá liè gèngyǒushàngshèng míng dú
者，随他语解，智慧狭劣；更有上乘，名：独
jué shèng wù bù yóu shī rǔ děngyīngxué yàoshèngdàozhěwén
觉乘，悟不由师，汝等应学。’乐胜道者闻
cǐ yīn yǐ shěshēngwéndào xiū dú jué shèng sì yuē rǔ děng
此音已，舍声闻道，修独觉乘。四曰：‘汝等
dāng zhī guò èr shèngwèigèngyǒushèngdào míngwéi dà shèng pú sà
当知过二乘位更有胜道，名为：大乘。菩萨
suǒxíng shùn liù bō luó mì bú duàn pú sà xíng bù shě pú tí xīn
所行，顺六波罗蜜，不断菩萨行，不舍菩提心，
chǔ wú liàngshēng sǐ ér bù pí yàn guò yú èr shèng míngwéi dà shèng
处无量生死而不疲厌，过于二乘，名为：大乘、
dì yī shèng shèngshèng zuì shèngshèng shàngshèng wú shàngshèng
第一乘、胜乘、最胜乘、上乘、无上乘、
lì yì yī qiè zhòngshēngshèng ruò yǒuzhòngshēng xìn jiě guǎng dà
利益一切众生乘。’若有众生信解广大，
zhū gēnměng lì sù zhòngshàngēn wéizhū rú lái shén lì suǒ jiā yǒu
诸根猛利，宿种善根，为诸如来神力所加，有
shèngyào yù xī qiú fó guǒ wén cǐ yīn yǐ fā pú tí xīn fó
胜乐欲，希求佛果；闻此音已，发菩提心。佛
zǐ rú lái yīn shēng bù cóngshēnchū bù cóng xīn chū ér néng lì
子！如来音声不从身出、不从心出，而能利
yì wú liàngzhòngshēng fó zǐ shì wéi rú lái yīn shēng dì yī xiàng
益无量众生。佛子！是为如来音声第一相，
zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú hū xiǎng yīn yú shān gǔ jí yīn
“复次，佛子！譬如呼响，因于山谷及音

shēng qǐ wú yǒuxíngzhuàng bù kě dǔ jiàn yì wú fēn bié ér néng
声起，无有形状，不可睹见，亦无分别，而能
suí zhú yī qiè yǔ yán rú lái yīn shēng yì fù rú shì wú yǒuxíngzhuàng
随逐一切语言。如来音声亦复如是，无有形状，
bù kě dǔ jiàn fēi yǒufāngsuǒ fēi wú fāngsuǒ dàn suí zhòngshēng yù
不可睹见，非有方所，非无方所；但随众生欲
jiě yuánchū qí xìng jiū jìng wú yán wú shì bù kě xuānshuō fó
解缘出，其性究竟，无言无示，不可宣说。佛
zǐ shì wéi rú lái yīn shēng dì èr xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú
子！是为如来音声第二相，诸菩萨摩诃萨应如
shì zhī
是知。

fù cì fó zǐ pì rú zhūtiānyǒu dà fǎ gǔ míngwéi
“复次，佛子！譬如诸天有大法鼓，名为：
jué wù ruò zhūtiān zǐ xíngfàng yì shí yú xū kōngzhōngchūshēnggàoyán
觉悟。若诸天子行放逸时，于虚空中出声告言：
rǔ děngdāng zhī yī qiè yù lè jiē xī wú cháng xū wàngdiāndǎo
‘汝等当知一切欲乐皆悉无常，虚妄颠倒，
xū yú biànhuài dànkuáng yú fū lìng qí liànzhuó rǔ mò fàng yì ruò
须臾变坏，但诳愚夫令其恋著。汝莫放逸，若
fàng yì zhě duòzhū è qù hòu huǐ wú jí fàng yì zhūtiānwén cǐ
放逸者，堕诸恶趣，后悔无及。’放逸诸天闻此
yīn yǐ shēng dà yōu bù shě zì gōngzhōngsuǒ yǒu yù lè yì tiānwáng
音已，生大忧怖，舍自宫中所有欲乐，诣天王
suǒ qiú fǎ xíngdào fó zǐ bǐ tiān gǔ yīn wú zhǔ wú zuò wú qǐ
所求法行道。佛子！彼天鼓音，无主无作，无起
wú miè ér néng lì yì wú liàngzhòngshēng dāng zhī rú lái yì fù rú
无灭，而能利益无量众生。当知如来亦复如
shì wèi yù jué wù fàng yì zhòngshēng chū yú wú liàngmiào fǎ yīn shēng
是，为欲觉悟放逸众生，出于无量妙法音声，
suǒ wèi wú zhuóshēng bú fàng yì shēng wú chángshēng kǔ shēng
所谓：无著声、不放逸声、无常声、苦声、
wú wǒ shēng bú jìngshēng jì mièshēng niè pánshēng wú yǒuliàng
无我声、不净声、寂灭声、涅槃声、无有量
zì rán zhì shēng bù kě huài pú sà xíngshēng zhì yī qiè chù rú lái wú
自然智声、不可坏菩萨行声、至一切处如来无
gōngyòng zhì dì shēng yǐ cǐ yīn shēngbiàn fǎ jiè zhōng ér kāi wù zhī
功用智地声，以此音声遍法界中而开悟之。

wú shù zhòng shēng wén shì yīn yǐ jiē shēng huān xǐ qín xiū shàn fǎ
无数 众 生 闻是音已，皆生 欢喜，勤修善法，

gè yú zì shèng ér qiú chū lí suǒ wèi huò xiū shēng wén shèng huò
各于自 乘而求出离，所谓：或修 声 闻 乘、或

xiū dú jué shèng huò xí pú sà wú shàng dà shèng ér rú lái yīn
修独觉 乘、或习菩萨无 上 大 乘。而如来音，

bú zhù fāng suǒ wú yǒu yán shuō fó zǐ shì wéi rú lái yīn shēng dì
不住方所，无有言 说。佛子！是为如来音 声 第

sān xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
三 相，诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú zì zài tiān wáng yǒu tiān cǎi nǚ
“复次，佛子！譬如自在天 王 有天婇[5]女，

míng yuē shàn kǒu yú qí kǒu zhōng chū yī yīn shēng qí shēng zé yǔ
名曰：善口，于其口 中 出一音 声，其 声 则与

bǎi qiān zhǒng yuè ér gòng xiāng yìng yī yī yuè zhōng fù yǒu bǎi qiān chā
百千 种 乐而共 相 应，一一乐 中 复有百千 差

bié yīn shēng fó zǐ bǐ shàn kǒu nǚ cóng kǒu yī shēng chū yú rú
别音 声。佛子！彼善口女从口一 声，出于如

shì wú liàng yīn shēng dāng zhī rú lái yì fù rú shì yú yī yīn zhōng
是无量音 声。当知如来亦复如是，于一音 中

chū wú liàng shēng suí zhū zhòng shēng xīn yào chā bié jiē xī biàn zhì
出无量 声，随诸 众 生心乐差别，皆悉遍至，

xī lìng dé jiě fó zǐ shì wéi rú lái yīn shēng dì sì xiàng zhū pú
悉令得解。佛子！是为如来音 声 第四 相，诸菩

sà mó hē sà yīng rú shì zhī
萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú dà fàn tiān wáng zhù yú fàn gōng chū
“复次，佛子！譬如大梵天 王 住于梵 宫 出

fàn yīn shēng yī qiè fàn zhòng mǐ bù jiē wén ér bǐ yīn shēng bù chū
梵音 声，一切梵 众 靡不皆闻，而彼音 声 不出

zhòng wài zhū fàn tiān zhòng xián shēng shì niàn dà fàn tiān wáng dú yǔ
众 外。诸梵天 众 咸 生 是念：‘大梵天 王 独与

wǒ yǔ rú lái miào yīn yì fù rú shì dào chǎng zhòng huì mǐ bù
我语。’如来妙 音亦复如是，道 场 众 会靡不

jiē wén ér qí yīn shēng bù chū zhòng wài hé yǐ gù gēn wèi shú zhě
皆闻，而其音 声 不出 众 外。何以故？根未熟者

[5] 大正藏：采

bù yīngwén gù qí wén yīn zhě jiē zuò shì niàn rú lái shì zūn dú wèi
不应闻故。其闻音者皆作是念：‘如来世尊独为
wǒ shuō fó zǐ rú lái yīn shēng wú chū wú zhù ér néngchéng
我说。’佛子！如来音声无出无住，而能成
jiù yī qiè shì yè shì wéi rú lái yīn shēng dì wǔ xiàng zhū pú sà mó
就一切事业。是为如来音声第五相，诸菩萨摩
hē sà yīng rú shì zhī
诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú zhòngshuǐ jiē tóng yī wèi suí qì
“复次，佛子！譬如众水皆同一味，随器
yì gù shuǐyǒuchā bié shuǐ wú niàn lǜ yì wú fēn bié rú lái yán yīn yì
异故水有差别，水无念虑亦无分别。如来言音亦
fù rú shì wéi shì yī wèi wèi jiě tuō wèi suí zhūzhòngshēng xīn qì
复如是，唯是一味，谓解脱味，随诸众生心器
yì gù wú liàngchā bié ér wú niàn lǜ yì wú fēn bié fó zǐ shì wéi
异故无量差别，而无念虑亦无分别。佛子！是为
rú lái yīn shēng dì liù xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
如来音声第六相，诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú ā nà pó dá duōlóngwángxīng dà
“复次，佛子！譬如阿那婆达多龙王兴大
mì yún biànyán fú tí pǔ zhùgān yǔ bǎi gǔ miáo jià jiē dé shēng
密云，遍阎浮提普霔甘雨，百谷苗稼皆得生
zhǎng jiāng hé quán chí yī qiè yíngmǎn cǐ dà yǔ shuǐ bù cónglóngwáng
长，江河泉池一切盈满；此大雨水不从龙王
shēn xīn zhōngchū ér néngzhǒngzhǒngráo yì zhòngshēng fó zǐ rú
身心中出，而能种种饶益众生。佛子！如
lái yīng zhèngděng jué yì fù rú shì xīng dà bēi yúnbiàn shí fāng jiè
来、应、正等觉亦复如是，兴大悲云遍十方界，
pǔ yù wú shànggān lù fǎ yǔ lìng yī qiè zhòngshēng jiē shēnghuān xǐ
普雨无上甘露法雨，令一切众生皆生欢喜，
zēngzhǎngshàn fǎ mǎn zú zhūshèng fó zǐ rú lái yīn shēng bù
增长善法，满足诸乘。佛子！如来音声不
cóngwài lái bù cóng nèi chū ér néngráo yì yī qiè zhòngshēng shì
从外来、不从内出，而能饶益一切众生。是
wéi rú lái yīn shēng dì qī xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
为如来音声第七相，诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú mó nà sī lóngwángjiāng yù jiàng yǔ
“复次，佛子！譬如摩那斯龙王将欲降雨，

wèibiàn jí jiàng xiān qǐ dà yún mí fù xū kōngníngtíng qī rì dài zhū
未便即降，先起大云弥覆虚空凝停七日，待诸
zhòngshēngzuò wù jiū jìng hé yǐ gù bǐ dà lóngwángyǒu cí bēi xīn
众 生 作务究竟。何以故？彼大龙 王 有慈悲心，
bú yù nǎoluànzhū zhòngshēng gù guò qī rì yǐ jiàngwēi xì yǔ pǔ rùn
不欲恼乱诸 众 生 故。过七日已，降微细雨普润
dà dì fó zǐ rú lái yīng zhèngděngjué yì fù rú shì jiāng
大地。佛子！如来、应、正 等觉亦复如是，将
jiàng fǎ yǔ wèibiàn jí jiàng xiānxīng fǎ yúnchéng shú zhòngshēng wèi
降法雨，未便即降，先兴法云 成 熟 众 生，为
yù lìng qí xīn wú jīng bù dài qí shú yǐ ránhòu pǔ jiànggān lù fǎ yǔ
欲令其心无惊怖；待其熟已，然后普降甘露法雨，
yǎnshuōshènshēnwēimiàoshàn fǎ jiàn cì lìng qí mǎn zú rú lái yī qiè
演说 甚 深微 妙 善 法，渐次令其满 足如来一切
zhì zhì wú shàng fǎ wèi fó zǐ shì wéi rú lái yīn shēng dì bā xiàng
智智无 上 法味。佛子！是为如来音 声 第八 相，
zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú hǎi zhōngyǒu dà lóngwáng míng
“复次，佛子！譬如海 中 有大龙 王，名：
dà zhuāngyán yú dà hǎi zhōngjiàng yǔ zhī shí huòjiàng shí zhǒngzhuāng
大 庄 严，于大海 中 降雨之时，或降十 种 庄
yán yǔ huò bǎi huòqiān huò bǎi qiānzhǒngzhuāngyán yǔ fó zǐ
严雨，或百、或千、或百千 种 庄 严雨。佛子！
shuǐ wú fēn bié dàn yǐ lóngwáng bù sī yì lì lìng qí zhuāngyán nǎi zhì
水无分别，但以龙 王 不思议力令其 庄 严，乃至
bǎi qiān wú liàngchā bié rú lái yīng zhèngděngjué yì fù rú shì
百千无量差别。如来、应、正 等觉亦复如是，
wèi zhū zhòngshēngshuō fǎ zhī shí huò yǐ shí zhǒngchā bié yīn shuō huò
为诸 众 生 说法之时，或以十 种 差别音说，或
bǎi huòqiān huò yǐ bǎi qiān huò yǐ bā wàn sì qiān yīn shēngshuō bā
百、或千、或以百千，或以八万四千音 声 说八
wàn sì qiānxíng nǎi zhì huò yǐ wú liàng bǎi qiān yì nà yóu tā yīn shēng
万四千行，乃至或以无量百千亿那由他音 声
gè bié shuō fǎ lìng qí wénzhě jiē shēnghuān xǐ rú lái yīn shēng wú
各别说法，令其闻者皆 生 欢喜；如来音 声 无
suǒ fēn bié dàn yǐ zhū fó yú shènshēn fǎ jiè yuánmǎnqīng jìng néng suí
所分别，但以诸佛于甚 深法界圆 满清净，能随

zhòngshēnggēn zhī suǒ yí chūzhǒngzhǒngyán yīn jiē lìng huān xǐ fó zǐ
众 生 根之所宜，出 种 种 言音皆令 欢 喜。佛子！

shì wéi rú lái yīn shēng dì jiǔ xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì
是为如来音 声 第九 相，诸菩萨摩诃萨应如是

zhī
知。

fù cì fó zǐ pì rú suō jié luó lóngwáng yù xiànlóng
“复次，佛子！譬如娑竭罗龙 王，欲现龙

wáng dà zì zài lì ráo yì zhòngshēngxián lìng huān xǐ cóng sì tiān xià
王 大自在力，饶益 众 生 咸令 欢 喜，从 四天下

nǎi zhì tā huà zì zài tiānchù xīng dà yúnwǎngzhōu zā mí fù qí yún
乃至他化自在天处，兴大云 网 周 匝弥覆。其云

sè xiàng wú liàngchā bié huòyán fú tán jīn guāngmíng sè huò pí liú lí
色 相 无 量 差 别，或阎浮檀金 光 明 色，或毗瑠璃

guāngmíng sè huò bái yín guāngmíng sè huò bō lí guāngmíng sè
光 明 色，或白银 光 明 色，或玻瓈 光 明 色，

huòmóu sà luó guāngmíng sè huò mǎ nǎoguāngmíng sè huòshèngzàng
或牟萨罗 光 明 色，或码碯 光 明 色，或 胜 藏

guāngmíng sè huò chì zhēnzhū guāngmíng sè huò wú liàngxiāngguāngmíng
光 明 色，或赤真珠 光 明 色，或无量 香 光 明

sè huò wú gòu yī guāngmíng sè huòqīng jìng shuǐguāngmíng sè huò
色，或无垢衣 光 明 色，或清净水 光 明 色，或

zhǒngzhǒngzhuāngyán jù guāngmíng sè rú shì yúnwǎngzhōu zā mí bù
种 种 庄 严具 光 明 色，如是云 网 周 匝弥布。

jì mí bù yǐ chūzhǒngzhǒng sè diànguāng suǒ wèi yán fú tán jīn
既弥布已，出 种 种 色电 光。所谓：阎浮檀金

sè yúnchū liú lí sè diànguāng liú lí sè yúnchū jīn sè diànguāng
色云出瑠璃色电 光，瑠璃色云出金色电 光，

yín sè yúnchū bō lí sè diànguāng bō lí sè yúnchū yín sè diànguāng
银色云出玻瓈色电 光，玻瓈色云出银色电 光，

móu sà luó sè yúnchū mǎ nǎo sè diànguāng mǎ nǎo sè yúnchūmóu sà
牟萨罗色云出码碯色电 光，码碯色云出牟萨

luó sè diànguāng shèngzàngbǎo sè yúnchū chì zhēnzhū sè diànguāng
罗色电 光，胜 藏宝色云出赤真珠色电 光，

chì zhēnzhū sè yúnchūshèngzàngbǎo sè diànguāng wú liàngxiāng sè yún
赤真珠色云出 胜 藏宝色电 光，无量 香 色云

chū wú gòu yī sè diànguāng wú gòu yī sè yúnchū wú liàngxiāng sè diàn
出无垢衣色电 光，无垢衣色云出无量 香 色电

guāng qīng jìng shuǐ sè yún chū zhǒng zhǒng zhuāng yán jù sè diàn guāng
光，清净水色云出种种庄严具色电光，

zhǒng zhǒng zhuāng yán jù sè yún chū qīng jìng shuǐ sè diàn guāng nǎi zhì
种种庄严具色云出清净水色电光；乃至

zhǒng zhǒng sè yún chū yī sè diàn guāng yī sè yún chū zhǒng zhǒng sè
种种色云出一色电光，一色云出种种色

diàn guāng fù yú bǐ yún zhōng chū zhǒng zhǒng léi shēng suí zhòng shēng
电光。复于彼云中出种种雷声，随众生

xīn jiē lìng huān xǐ suǒ wèi huò rú tiān nǚ gē yǒng yīn huò rú zhū
心皆令欢喜。所谓：或如天女歌咏音，或如诸

tiān jì yuè yīn huò rú lóng nǚ gē yǒng yīn huò rú qián tà pó nǚ gē
天妓乐音，或如龙女歌咏音，或如乾闼婆女歌

yǒng yīn huò rú jǐn nà luó nǚ gē yǒng yīn huò rú dà dì zhèn dòng
咏音，或如紧那罗女歌咏音，或如大地震动

shēng huò rú hǎi shuǐ bō cháo shēng huò rú shòu wáng xiào hǒu shēng
声，或如海水波潮声，或如兽王哮吼声，

huò rú hǎo niǎo míng zhuàn shēng jí yú wú liàng zhǒng zhǒng yīn shēng jì
或如好鸟鸣啭声，及余无量种种音声。既

zhèn léi yǐ fù qǐ liáng fēng lìng zhū zhòng shēng xīn shēng yuè lè rán
震雷已，复起凉风，令诸众生心生悦乐，然

hòu nǎi jiàng zhǒng zhǒng zhū yǔ lì yì ān lè wú liàng zhòng shēng cóng
后乃降种种诸雨，利益安乐无量众生。从

tā huà tiān zhì yú dì shàng yú yī qiè chù suǒ yù bù tóng suǒ wèi
他化天至于地上，于一切处所雨不同。所谓：

yú dà hǎi zhōng yù qīng lěng shuǐ míng wú duàn jué yú tā huà zì zài
于大海中雨清冷水，名：无断绝；于他化自在

tiān yù xiāo dí děng zhǒng zhǒng yuè yīn míng wéi měi miào yú huà lè
天雨箫笛等种种乐音，名为：美妙；于化乐

tiān yù dà mó ní bǎo míng fàng dà guāng míng yú dōu shuài tiān yù
天雨大摩尼宝，名：放大光明；于兜率天雨

dà zhuāng yán jù míng wéi chuí jì yú yè mó tiān yù dà miào huā
大庄严具，名为：垂髻；于夜摩天雨大妙华，

míng zhǒng zhǒng zhuāng yán jù yú sān shí sān tiān yù zhòng miào xiāng
名：种种庄严具；于三十三天雨众妙香，

míng wéi yuè yì yú sì tiān wáng tiān yù tiān bǎo yī míng wéi fù
名为：悦意；于四天王天雨天宝衣，名为：覆

gài yú lóng wáng gōng yù chì zhēn zhū míng yǒng chū guāng míng yú
盖；于龙王宫雨赤真珠，名：涌出光明；于

ā xiū luó gōng yù zhū bīngzhàng míng xiáng fú yuàn dí yú běi yù
阿修罗宫雨诸兵仗，名：降伏怨敌；于北鬱
dānyuè yù zhǒngzhǒnghuā míngyuē kāi fū yú sāntiān xià xī yì rú
单越雨种种华，名曰：开敷；余三天下悉亦如
shì rán gè suí qí chù suǒ yù bù tóng suī bǐ lóngwáng qí xīn píng
是，然各随其处，所雨不同。虽彼龙王其心平
děng wú yǒu bǐ cǐ dàn yǐ zhòngshēngshàngēn yì gù yǔ yǒuchā bié
等无有彼此，但以众生善根异故，雨有差别。
fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué wú shàng fǎ wáng yì fù rú shì
佛子！如来、应、正等觉无上法王亦复如是，
yù yǐ zhèng fǎ jiàohuàzhòngshēng xiān bù shēnyún mí fù fǎ jiè suí
欲以正法教化众生，先布身云弥覆法界，随
qí yào yù wèixiàn bù tóng suǒwèi huòwèizhòngshēngxiànshēngshēnyún
其乐欲为现不同。所谓：或为众生现生身云，
huòwèizhòngshēngxiànhuàshēnyún huòwèizhòngshēngxiàn lì chíshēnyún
或为众生现化身云，或为众生现力持身云，
huòwèizhòngshēngxiàn sè shēnyún huòwèizhòngshēngxiànxiànghǎoshēn
或为众生现色身云，或为众生现相好身
yún huòwèizhòngshēngxiàn fú dé shēnyún huòwèizhòngshēngxiàn zhì huì
云，或为众生现福德身云，或为众生现智慧
shēnyún huòwèizhòngshēngxiànzhū lì bù kě huàishēnyún huòwèizhòng
身云，或为众生现诸力不可坏身云，或为众
shēngxiàn wú wèishēnyún huòwèizhòngshēngxiàn fǎ jiè shēnyún fó zǐ
生现无畏身云，或为众生现法界身云。佛子！
rú lái yǐ rú shì děng wú liàngshēnyún pǔ fù shí fāng yī qiè shì jiè
如来以如是等无量身云，普覆十方一切世界，
suí zhūzhòngshēngsuǒyào gè bié shì xiànzhǒngzhǒngguāngmíngdiànguāng
随诸众生所乐，各别示现种种光明电光。
suǒwèi huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng wú suǒ bú
所谓：或为众生现光明电光，名：无所不
zhì huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng wú biānguāng
至；或为众生现光明电光，名：无边光
míng huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng rù fó mì mì
明；或为众生现光明电光，名：入佛秘密
fǎ huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng yǐngxiànguāng
法；或为众生现光明电光，名：影现光
míng huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng guāngmíngzhào
明；或为众生现光明电光，名：光明照

yào huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng rù wú jìn tuó
曜[6]；或为众生现光明电光，名：入无尽陀

luó ní mén huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng zhèng
罗尼门；或为众生现光明电光，名：正

niàn bú luàn huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng jiū jìng
念不乱；或为众生现光明电光，名：究竟

bú huài huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng shùn rù zhū
不坏；或为众生现光明电光，名：顺入诸

qù huòwèizhòngshēngxiànguāngmíngdiànguāng míng mǎn yī qiè yuàn
趣；或为众生现光明电光，名：满一切愿

jiē lìng huān xǐ fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué xiàn rú shì děng
皆令欢喜。佛子！如来、应、正等觉现如是等

wú liàngguāngmíngdiànguāng yǐ fù suí zhòngshēng xīn zhī suǒyào chū
无量光明电光已，复随众生心之所乐，出

shēng wú liàng sānmèi léi shēng suǒwèi shàn jué zhì sānmèi léi shēng
生无量三昧雷声。所谓：善觉智三昧雷声、

chì rán lí gòu hǎi sānmèi léi shēng yī qiè fǎ zì zài sānmèi léi shēng
炽然[7]离垢海三昧雷声、一切法自在三昧雷声、

jīn gāng lún sānmèi léi shēng xū mí shānchuángsānmèi léi shēng hǎi
金刚轮三昧雷声、须弥山幢三昧雷声、海

yìn sānmèi léi shēng rì dēngsānmèi léi shēng wú jìn zàngsānmèi léi
印三昧雷声、日灯三昧雷声、无尽藏三昧雷

shēng bú huài jiě tuō lì sānmèi léi shēng fó zǐ rú lái shēnyún
声、不坏解脱力三昧雷声。佛子！如来身云

zhōngchū rú shì děng wú liàngchā bié sānmèi léi shēng yǐ jiāngjiàng fǎ
中出如是等无量差别三昧雷声已，将降法

yǔ xiānxiàn ruì xiàng kāi wù zhòngshēng suǒwèi cóng wú zhàng ài dà
雨，先现瑞相开悟众生。所谓：从无障碍大

cí bēi xīn xiàn yú rú lái dà zhì fēng lún míng néng lìng yī qiè zhòng
慈悲心，现于如来大智风轮，名：能令一切众

shēngshēng bù sī yì huān xǐ shì yuè cǐ xiàngxiàn yǐ yī qiè pú sà
生生不思议欢喜适悦。此相现已，一切菩萨

jí zhūzhòngshēng shēn zhī yǔ xīn jiē dé qīngliáng rán hòucóng rú lái
及诸众生，身之与心皆得清凉。然后从如来

dà fǎ shēnyún dà cí bēiyún dà bù sī yì yún yù bù sī yì guǎng
大法身云、大慈悲云、大不思议云，雨不思议广

---

[6] 大正藏：耀

[7] 大正藏：明盛

dà fǎ yǔ lìng yī qiè zhòngshēngshēn xīn qīngjìng suǒ wèi wèi zuò pú
大法雨，令一切 众 生 身心清净。所谓：为坐菩
tí chǎng pú sà yù dà fǎ yǔ míng fǎ jiè wú chā bié wèi zuì hòu
提 场 菩萨雨大法雨，名：法界无差别；为最后
shēn pú sà yù dà fǎ yǔ míng pú sà yóu xì rú lái mì mì jiào wèi
身菩萨雨大法雨，名：菩萨游戏如来秘密教；为
yī shēngsuǒ xì pú sà yù dà fǎ yǔ míng qīngjìng pǔ guāngmíng
一 生 所系菩萨雨大法雨，名：清净普 光 明；
wèiguàndǐng pú sà yù dà fǎ yǔ míng rú lái zhuāngyán jù suǒzhuāng
为 灌 顶菩萨雨大法雨，名：如来 庄 严具所 庄
yán wèi dé rěn pú sà yù dà fǎ yǔ míng gōng dé bǎo zhì huì huā
严；为得忍菩萨雨大法雨，名：功 德宝智慧华
kāi fū bú duàn pú sà dà bēi xíng wèi zhù xiàngxíng pú sà yù dà fǎ yǔ
开敷不 断 菩萨大悲行；为住 向 行菩萨雨大法雨，
míng rù xiànqiánbiànhuàshēnshēnmén ér xíng pú sà xíng wú xiū xī wú
名：入现前变化 甚 深门而行菩萨行无休息无
pí yàn wèi chū fā xīn pú sà yù dà fǎ yǔ míng chūshēng rú lái
疲厌；为初发心菩萨雨大法雨，名：出 生 如来
dà cí bēi xíng jiù hù zhòngshēng wèi qiú dú jué shèngzhòngshēng yù dà
大慈悲行救护 众 生；为求独觉 乘 众 生 雨大
fǎ yǔ míng shēn zhī yuán qǐ fǎ yuǎn lí èr biān dé bú huài jiě tuō guǒ
法雨，名：深知缘起法远离二边得不坏解脱果；
wèi qiú shēngwénshèngzhòngshēng yù dà fǎ yǔ míng yǐ dà zhì huì jiàn
为求 声 闻 乘 众 生 雨大法雨，名：以大智慧剑
duàn yī qiè fán nǎoyuān wèi jī jí shàngēn jué dìng bù jué dìngzhòng
断一切烦恼冤[8]；为积集善根决定、不决定 众
shēng yù dà fǎ yǔ míng néng lìng chéng jiù zhǒngzhǒng fǎ ménshēng dà
生 雨大法雨，名：能令 成 就 种 种 法门 生 大
huān xǐ fó zǐ zhū fó rú lái suí zhòngshēng xīn yù rú shì děng
欢 喜。佛子！诸佛如来随 众 生 心，雨如是等
guǎng dà fǎ yǔ chōngmǎn yī qiè wú biān shì jiè fó zǐ rú lái
广 大法雨，充 满一切无边世界。佛子！如来、
yīng zhèngděng jué qí xīn píngděng yú fǎ wú lìn dàn yǐ zhòngshēng
应、正 等觉其心平 等，于法无吝，但以 众 生
gēn yù bù tóng suǒ yù fǎ yǔ shì yǒu chā bié shì wéi rú lái yīn shēng
根欲不同，所雨法雨示有差别。是为如来音 声

[8] 大正藏：怨

dì shí xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
第十相，诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ yīng zhī rú lái yīn shēngyǒu shí zhǒng wú
“复次，佛子！应知如来音声有十种无
liàng hé děngwéi shí suǒ wèi rú xū kōng jiè wú liàng zhì yī qiè
量。何等为十？所谓：如虚空界无量，至一切
chù gù rú fǎ jiè wú liàng wú suǒ bú biàn gù rú zhòngshēng jiè wú
处故；如法界无量，无所不遍故；如众生界无
liàng lìng yī qiè xīn xǐ gù rú zhū yè wú liàng shuō qí guǒbào gù
量，令一切心喜故；如诸业无量，说其果报故；
rú fán nǎo wú liàng xī lìng chúmiè gù rú zhòngshēngyán yīn wú liàng
如烦恼无量，悉令除灭故；如众生言音无量，
suí jiě lìngwén gù rú zhòngshēng yù jiě wú liàng pǔ guān jiù dù gù
随解令闻故；如众生欲解无量，普观救度故；
rú sān shì wú liàng wú yǒubiān jì gù rú zhì huì wú liàng fēn bié
如三世无量，无有边际故；如智慧无量，分别
yī qiè gù rú fó jìng jiè wú liàng rù fó fǎ jiè gù fó zǐ rú
一切故；如佛境界无量，入佛法界故。佛子！如
lái yīng zhèngděng jué yīn shēngchéng jiù rú shì děng ā sēng qí wú
来、应、正等觉音声成就如是等阿僧祇无
liàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
量，诸菩萨摩诃萨应如是知。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà yù chóngmíng cǐ yì ér shuō
尔时，普贤菩萨摩诃萨欲重明此义而说
sòngyán
颂言：

sān qiān shì jiè jiāng huài shí zhòngshēng fú lì shēnggào yán
三千世界将坏时 众生福力声告言
sì chán jì jìng wú zhū kǔ lìng qí wén yǐ xī lí yù
四禅寂静无诸苦 令其闻已悉离欲
shí lì shì zūn yì rú shì chū miào yīn shēng biàn fǎ jiè
十力世尊亦如是 出妙音声遍法界
wèi shuō zhū xíng kǔ wú cháng lìng qí yǒng dù shēng sǐ hǎi
为说诸行苦无常 令其永度生死海
pì rú shēn shān dà gǔ zhōng suí yǒu yīn shēng jiē xiǎng yìng
譬如深山大谷中 随有音声皆响应
suī néng suí zhú tā yán yǔ ér xiǎng bì jìng wú fēn bié
虽能随逐他言语 而响毕竟无分别

shí lì yán yīn yì fù rán suí qí gēn shú wèi shì xiàn
十力言音亦复然 随其根熟为示现

lìng qí tiáo fú shēng huān xǐ bú niàn wǒ jīn néng yǎn shuō
令其调伏生欢喜 不念我今能演说

rú tiān yǒu gǔ míng néng jué cháng yú kōngzhōngzhèn fǎ yīn
如天有鼓名能觉 常于空中震法音

jiè bǐ fàng yì zhū tiān zǐ lìng qí wén yǐ dé lí zhuó
诫彼放逸诸天子 令其闻已得离著

shí lì fǎ gǔ yì rú shì chū yú zhǒngzhǒngmiào yīn shēng
十力法鼓亦如是 出于种种妙音声

jué wù yī qiè zhū qún shēng lìng qí xī zhèng pú tí guǒ
觉悟一切诸群生 令其悉证菩提果

zì zài tiān wáng yǒu bǎo nǚ kǒu zhōng shàn zòu zhū yīn yuè
自在天王有宝女 口中善奏诸音乐

yī shēng néng chū bǎi qiān yīn yī yī yīn zhōng fù bǎi qiān
一声能出百千音 一一音中复百千

shàn shì yīn shēng yì rú shì yī shēng ér chū yī qiè yīn
善逝音声亦如是 一声而出一切音

suí qí xìng yù yǒu chā bié gè lìng wén yǐ duàn fán nǎo
随其性欲有差别 各令闻已断烦恼

pì rú fàn wáng tǔ yī yīn néng lìng fàn zhòng jiē huān xǐ
譬如梵王吐一音 能令梵众皆欢喜

yīn wéi jí fàn bù chū wài yī yī jiē yán jǐ dú wén
音唯及梵不出外 一一皆言己独闻

shí lì fàn wáng yì fù rán yǎn yī yán yīn chōng fǎ jiè
十力梵王亦复然 演一言音充法界

wéi zhān zhòng huì bù yuǎn chū yǐ wú xìn gù wèi néng shòu
唯沾众会不远出 以无信故未能受

pì rú zhòng shuǐ tóng yī xìng bā gōng dé wèi wú chā bié
譬如众水同一性 八功德味无差别

yīn dì zài qì gè bù tóng shì gù lìng qí zhǒng zhǒng yì
因地在器各不同 是故令其种种异

yī qiè zhì yīn yì rú shì fǎ xìng yī wèi wú fēn bié
一切智音亦如是 法性一味无分别

suí zhū zhòng shēng xíng bù tóng gù shǐ tīng wén zhǒng zhǒng yì
随诸众生行不同 故使听闻种种异

pì rú wú rè dà lóng wáng jiàng yǔ pǔ qià yán fú dì
譬如无热大龙王 降雨普洽阎浮地

néng lìng cǎo shù jiē shēngzhǎng ér bù cóng shēn jí xīn chū
能令草树皆生长而不从身及心出

zhū fó miào yīn yì rú shì pǔ yù fǎ jiè xī chōng qià
诸佛妙音亦如是普雨法界悉充洽

néng lìng shēng shàn miè zhū è bù cóng nèi wài ér dé yǒu
能令生善灭诸恶不从内外而得有

pì rú mó nà sī lóng wáng xīng yún qī rì wèi xiān yù
譬如摩那斯龙王兴云七日未先雨

dài zhū zhòng shēng zuò wù jìng rán hòu shǐ jiàng chéng lì yì
待诸众生作务竟然后始降成利益

shí lì yǎn yì yì rú shì xiānhuàzhòngshēng shǐ chéng shú
十力演义亦如是先化众生使成熟

rán hòu wèi shuō shèn shēn fǎ lìng qí wén zhě bù jīng bù
然后为说甚深法令其闻者不惊怖

dà zhuāngyánlóng yú hǎi zhōng zhù yú shí zhǒng zhuāng yán yǔ
大庄严龙于海中霆于十种庄严雨

huò bǎi huò qiān bǎi qiān zhǒng shuǐ suī yī wèi zhuāng yán bié
或百或千百千种水虽一味庄严别

jiū jìng biàn cái yì rú shì shuō shí èr shí zhū fǎ mén
究竟辩才亦如是说十二十诸法门

huò bǎi huò qiān zhì wú liàng bù shēng xīn niàn yǒu shū bié
或百或千至无量不生心念有殊别

zuì shèng lóngwáng suō jié luó xīng yún pǔ fù sì tiān xià
最胜龙王娑竭罗兴云普覆四天下

yú yī qiè chù yǔ gè bié ér bǐ lóng xīn wú èr niàn
于一切处雨各别而彼龙心无二念

zhū fó fǎ wáng yì rú shì dà bēi shēn yún biàn shí fāng
诸佛法王亦如是大悲身云遍十方

wèi zhū xiū xíng yǔ gè yì ér yú yī qiè wú fēn bié
为诸修行雨各异而于一切无分别

fó zǐ zhū pú sà mó hē sà yīngyún hé zhī rú lái yīng
“佛子！诸菩萨摩诃萨应云何知如来、应、

zhèngděng jué xīn fó zǐ rú lái xīn yì shí jù bù kě dé
正等觉心？佛子！如来心、意、识俱不可得，

dànyīng yǐ zhì wú liàng gù zhī rú lái xīn
但应以智无量故，知如来心。

pì rú xū kōngwéi yī qiè wù suǒ yī ér xū kōng wú suǒ yī
“譬如虚空为一切物所依，而虚空无所依。

rú lái zhì huì yì fù rú shì wéi yī qiè shì jiān chū shì jiān zhì suǒ yī
如来智慧亦复如是，为一切世间、出世间智所依，

ér rú lái zhì wú suǒ yī fó zǐ shì wéi rú lái xīn dì yī xiàng zhū
而如来智无所依。佛子！是为如来心第一相，诸

pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú fǎ jiè chángchū yī qiè shēngwén
“复次，佛子！譬如法界常出一切声闻、

dú jué pú sà jiě tuō ér fǎ jiè wú zēngjiǎn rú lái zhì huì yì fù
独觉、菩萨解脱，而法界无增减。如来智慧亦复

rú shì héngchū yī qiè shì jiān chū shì jiānzhǒngzhǒng zhì huì ér rú
如是，恒出一切世间、出世间种种智慧，而如

lái zhì wú zēngjiǎn fó zǐ shì wéi rú lái xīn dì èr xiàng zhū pú sà
来智无增减。佛子！是为如来心第二相，诸菩萨

mó hē sà yīng rú shì zhī
摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú dà hǎi qí shuǐqián liú sì tiān xià
“复次，佛子！譬如大海，其水潜流四天下

dì jí bā shí yì zhūxiǎozhōuzhōng yǒu chuānzáo zhě wú bù dé shuǐ
地及八十亿诸小洲中，有穿凿者无不得水，

ér bǐ dà hǎi bú zuò fēn bié wǒ chū yú shuǐ fó zhì hǎi shuǐ yì
而彼大海不作分别：‘我出于水。’佛智海水亦

fù rú shì liú rù yī qiè zhòngshēng xīn zhōng ruò zhūzhòngshēngguān
复如是，流入一切众生心中，若诸众生观

chá jìng jiè xiū xí fǎ mén zé dé zhì huì qīngjìng míngliǎo ér rú
察境界、修习法门，则得智慧清净明了，而如

lái zhì píngděng wú èr wú yǒu fēn bié dàn suí zhòngshēng xīn xíng yì
来智平等无二、无有分别，但随众生心行异

gù suǒ dé zhì huì gè gè bù tóng fó zǐ shì wéi rú lái xīn dì sān
故，所得智慧各各不同。佛子！是为如来心第三

xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
相，诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú dà hǎi yǒu sì bǎozhū jù wú liàng
“复次，佛子！譬如大海有四宝珠，具无量

dé néngshēng hǎi nèi yī qiè zhēnbǎo ruò dà hǎi zhōng wú cǐ bǎozhū
德，能生海内一切珍宝；若大海中无此宝珠，

nǎi zhì yī bǎo yì bù kě dé hé děngwéi sì yī míng jī jí bǎo
乃至一宝亦不可得。何等为四？一名：积集宝，

èr míng wú jìn zàng sān míng yuǎn lí chì rán sì míng jù zú
二名：无尽藏，三名：远离炽然，四名：具足
zhuāngyán fó zǐ cǐ sì bǎozhū yī qiè fán fū zhūlóngshénděng
庄严。佛子！此四宝珠，一切凡夫诸龙神等
xī bù dé jiàn hé yǐ gù suō jié lóngwáng yǐ cǐ bǎozhū duānyán
悉不得见。何以故？娑竭龙王以此宝珠端严
fāngzhèng zhì yú gōngzhōngshēn mì chù gù fó zǐ rú lái yīng
方正置于宫中深密处故。佛子！如来、应、
zhèngděng jué dà zhì huì hǎi yì fù rú shì yú zhōngyǒu sì dà zhì bǎo
正等觉大智慧海亦复如是，于中有四大智宝
zhū jù zú wú liàng fú zhì gōng dé yóu cǐ néngshēng yī qiè zhòngshēng
珠，具足无量福智功德，由此能生一切众生
shēngwén dú jué xué wú xuéwèi jí zhū pú sà zhì huì zhī bǎo
声闻、独觉、学、无学位，及诸菩萨智慧之宝。
hé děngwéi sì suǒwèi wú rǎnzhuóqiǎofāngbiàn dà zhì huì bǎo shàn
何等为四？所谓：无染著巧方便大智慧宝、善
fēn bié yǒuwéi wú wéi fǎ dà zhì huì bǎo fēn bié shuō wú liàng fǎ ér bú
分别有为无为法大智慧宝、分别说无量法而不
huài fǎ xìng dà zhì huì bǎo zhī shí fēi shí wèicéng wù shī dà zhì huì bǎo
坏法性大智慧宝、知时非时未曾误失大智慧宝。
ruò zhū rú lái dà zhì hǎi zhōng wú cǐ sì bǎo yǒu yī zhòngshēng dé rù
若诸如来大智海中无此四宝，有一众生得入
dà shèng zhōng wú shì chù cǐ sì zhì bǎo bó fú zhòngshēngsuǒ bù
大乘，终无是处。此四智宝，薄福众生所不
néngjiàn hé yǐ gù zhì yú rú lái shēn mì zàng gù cǐ sì zhì bǎo
能见。何以故？置于如来深密藏故。此四智宝，
píng jūn zhèng zhí duān jié miàohǎo pǔ néng lì yì zhū pú sà zhòng
平均正直，端洁妙好，普能利益诸菩萨众，
lìng qí xī dé zhì huì guāngmíng fó zǐ shì wéi rú lái xīn dì sì
令其悉得智慧光明。佛子！是为如来心第四
xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
相，诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú dà hǎi yǒu sì chì rán guāngmíng
“复次，佛子！譬如大海，有四炽然光明
dà bǎo bù zài qí dǐ xìng jí měng rè chángnéng yǐn sù bǎi chuānsuǒ
大宝布在其底，性极猛热，常能饮缩百川所
zhù wú liàng dà shuǐ shì gù dà hǎi wú yǒuzēngjiǎn hé děngwéi sì
注无量大水，是故大海无有增减。何等为四？

yī míng rì zàng èr míng lí rùn sān míng huǒyànguāng
一名：日藏，二名：离润，三名：火焰光，

sì míng jìn wú yú fó zǐ ruò dà hǎi zhōng wú cǐ sì bǎo cóng
四名：尽无余。佛子！若大海中无此四宝，从

sì tiān xià nǎi zhì yǒudǐng qí zhōng suǒ yǒu xī bèi piāo mò fó zǐ
四天下乃至有顶，其中所有悉被漂没。佛子！

cǐ rì zàng dà bǎoguāngmíngzhàochù hǎi shuǐ xī biànwéi rǔ lí rùn
此日藏大宝光明照触海水，悉变为乳；离润

dà bǎoguāngmíngzhàochù qí rǔ xī biànwéi lào huǒyànguāng dà bǎo
大宝光明照触其乳，悉变为酪；火焰光大宝

guāngmíngzhàochù qí lào xī biànwéi sū jìn wú yú dà bǎoguāngmíng
光明照触其酪，悉变为酥；尽无余大宝光明

zhàochù qí sū biànchéng tí hú rú huǒ chì rán xī jìn wú yú
照触其酥，变成醍醐；如火炽然，悉尽无余。

fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué dà zhì huì hǎi yì fù rú shì
佛子！如来、应、正等觉大智慧海亦复如是，

yǒu sì zhǒng dà zhì huì bǎo jù zú wú liàngwēi dé guāngmíng cǐ zhì
有四种大智慧宝，具足无量威德光明；此智

bǎoguāngchùzhū pú sà nǎi zhì lìng dé rú lái dà zhì hé děngwéi sì
宝光触诸菩萨，乃至令得如来大智。何等为四？

suǒ wèi miè yī qiè sǎnshàn bō làng dà zhì huì bǎo chú yī qiè fǎ ài dà
所谓：灭一切散善波浪大智慧宝、除一切法爱大

zhì huì bǎo huì guāng pǔ zhào dà zhì huì bǎo yǔ rú lái píngděng wú
智慧宝、慧光普照大智慧宝、与如来平等无

biān wú gōngyòng dà zhì huì bǎo fó zǐ zhū pú sà xiū xí yī qiè zhù
边无功用大智慧宝。佛子！诸菩萨修习一切助

dào fǎ shí qǐ wú liàngsǎnshàn bō làng yī qiè shì jiāntiān rén
道法时，起无量散善波浪，一切世间天、人、

ā xiū luó suǒ bù nénghuài rú lái yǐ miè yī qiè sǎnshàn bō làng dà zhì
阿修罗所不能坏；如来以灭一切散善波浪大智

huì bǎoguāngmíngchù bǐ pú sà lìng shě yī qiè sǎnshàn bō làng chí xīn
慧宝光明触彼菩萨，令舍一切散善波浪，持心

yī jìng zhù yú sānmèi yòu yǐ chú yī qiè fǎ ài dà zhì huì bǎoguāng
一境，住于三昧；又以除一切法爱大智慧宝光

míngchù bǐ pú sà lìng shě lí sānmèiwèizhuó qǐ guǎng dà shéntōng
明触彼菩萨，令舍离三昧味著，起广大神通；

yòu yǐ huì guāng pǔ zhào dà zhì huì bǎoguāngmíngchù bǐ pú sà lìng shě
又以慧光普照大智慧宝光明触彼菩萨，令舍

suǒ qǐ guǎng dà shéntōng zhù dà mínggōngyòngxíng yòu yǐ yǔ rú lái
所起广大神通，住大明功用行；又以与如来
píngděng wú biān wú gōngyòng dà zhì huì bǎoguāngmíngchù bǐ pú sà
平等无边无功用大智慧宝光明触彼菩萨，
lìng shě suǒ qǐ dà mínggōngyòngxíng nǎi zhì dé rú lái píngděng dì xī
令舍所起大明功用行，乃至得如来平等地，息
yī qiè gōngyòng lìng wú yǒu yú fó zǐ ruò wú rú lái cǐ sì zhì
一切功用，令无有余。佛子！若无如来此四智
bǎo dà guāngzhàochù nǎi zhì yǒu yī pú sà dé rú lái dì wú yǒu shì
宝大光照触，乃至有一菩萨得如来地，无有是
chù fó zǐ shì wéi rú lái xīn dì wǔ xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng
处。佛子！是为如来心第五相，诸菩萨摩诃萨应
rú shì zhī
如是知。

fù cì fó zǐ rú cóngshuǐ jì shàng zhì fēi xiǎng fēi fēi
“复次，佛子！如从水际，上至非想非非
xiǎngtiān qí zhōngsuǒ yǒu dà qiānguó tǔ yù sè wú sè zhòng
想天，其中所有大千国土，欲、色、无色众
shēng zhī chù mò bù jiē yī xū kōng ér qǐ xū kōng ér zhù hé yǐ
生之处，莫不皆依虚空而起、虚空而住。何以
gù xū kōng pǔ biàn gù suī bǐ xū kōng pǔ róngsān jiè ér wú fēn
故？虚空普遍故；虽彼虚空，普容三界而无分
bié fó zǐ rú lái zhì huì yì fù rú shì ruòshēngwén zhì ruò
别。佛子！如来智慧亦复如是，若声闻智，若
dú jué zhì ruò pú sà zhì ruò yǒuwéixíng zhì ruò wú wéixíng zhì
独觉智，若菩萨智，若有为行智，若无为行智，
yī qiè jiē yī rú lái zhì qǐ rú lái zhì zhù hé yǐ gù rú lái zhì
一切皆依如来智起、如来智住。何以故？如来智
huì biàn yī qiè gù suī fù pǔ róng wú liàng zhì huì ér wú fēn bié fó zǐ
慧遍一切故；虽复普容无量智慧而无分别。佛子！
shì wéi rú lái xīn dì liù xiàng zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
是为如来心第六相，诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ rú xuěshāndǐngyǒuyàowángshù míng
“复次，佛子！如雪山顶有药王树，名：
wú jìn gēn bǐ yàoshùgēncóng shí liù wàn bā qiānyóuxún xià jìn jīn gāng
无尽根。彼药树根从十六万八千由旬下尽金刚
dì shuǐlún jì shēng bǐ yàowángshù ruòshēnggēn shí lìngyán fú tí yī
地水轮际生。彼药王树若生根时，令阎浮提一

qiè shù gēnshēng ruò shēngjīng shí lìng yán fú tí yī qiè shù jīngshēng
切树根 生；若 生 茎时，令阎浮提一切树茎 生 ；

zhī yè huā guǒ xī jiē rú shì cǐ yàowángshù gēnnéngshēng
枝、叶、华、果悉皆如是。此药 王 树，根 能 生

jīng jīngnéngshēnggēn gēn wú yǒu jìn míng wú jìn gēn fó zǐ
茎，茎 能 生 根，根无有尽，名：无尽根。佛子！

bǐ yàowángshù yú yī qiè chù jiē lìngshēngzhǎng wéi yú èr chù bù néng
彼药 王 树于一切处皆令 生 长，唯于二处不 能

wèizuòshēngzhǎng lì yì suǒwèi dì yù shēnkēng jí shuǐ lún zhōng
为作 生 长 利益，所谓：地狱深 坑 及水轮 中 ；

rán yì yú bǐ chū wú yànshě fó zǐ rú lái zhì huì dà yàowángshù
然亦于彼初无厌舍。佛子！如来智慧大药 王 树

yì fù rú shì yǐ guò qù suǒ fā chéng jiù yī qiè zhì huì shàn fǎ pǔ
亦复如是，以过去所发 成 就一切智慧 善 法、普

fù yī qiè zhūzhòngshēng jiè chúmiè yī qiè zhū è dào kǔ guǎng dà bēi
覆一切诸 众 生 界、除灭一切诸恶道苦 广 大悲

yuàn ér wéi qí gēn yú yī qiè rú lái zhēn shí zhì huì zhǒngxìngzhōng
愿 而为其根，于一切如来 真 实智慧 种 性 中

shēngjiān gù bú dòngshànqiǎofāngbiàn yǐ wéi qí jīng biàn fǎ jiè zhì
生 坚固不 动 善 巧 方 便以为其茎，遍法界智、

zhū bō luó mì yǐ wéi qí zhī chándìng jiě tuō zhū dà sānmèi yǐ wéi
诸波罗蜜以为其枝，禅 定、解脱、诸大三昧以为

qí yè zǒng chí biàn cái pú tí fēn fǎ yǐ wéi qí huā jiū jìng wú
其叶，总 持、辩才、菩提分法以为其华，究竟无

biànzhū fó jiě tuō yǐ wéi qí guǒ fó zǐ rú lái zhì huì dà yàowáng
变诸佛解脱以为其果。佛子！如来智慧大药 王

shù hé gù dé míngwéi wú jìn gēn yǐ jiū jìng wú xiū xī gù bú
树，何故得名为：无尽根？以究竟无休息故，不

duàn pú sà xíng gù pú sà xíng jí rú lái xìng rú lái xìng jí pú sà xíng
断 菩萨行故；菩萨行即如来性，如来性即菩萨行，

shì gù dé míngwéi wú jìn gēn fó zǐ rú lái zhì huì dà yàowáng
是故得名为：无尽根。佛子！如来智慧大药 王

shù qí gēnshēng shí lìng yī qiè pú sà shēng bù shězhòngshēng dà cí
树，其根 生 时，令一切菩萨 生 不舍 众 生 大慈

bēi gēn qí jīngshēng shí lìng yī qiè pú sà zēngzhǎngjiān gù jīng jìn shēn
悲根；其茎 生 时，令一切菩萨增 长 坚固精进深

xīn jīng qí zhī shēng shí lìng yī qiè pú sà zēngzhǎng yī qiè zhū bō luó
心茎；其枝 生 时，令一切菩萨增 长 一切诸波罗

mì zhī qí yè shēng shí lìng yī qiè pú sà shēngzhǎngjìng jiè tóu tuó
蜜枝；其叶生时，令一切菩萨生长净戒头陀

gōng dé shǎo yù zhī zú yè qí huāshēng shí lìng yī qiè pú sà jù zhū
功德少欲知足叶；其华生时，令一切菩萨具诸

shàngēnxiànghǎozhuāngyánhuā qí guǒshēng shí lìng yī qiè pú sà dé
善根相好庄严华；其果生时，令一切菩萨得

wú shēngrěn nǎi zhì yī qiè fó guàndǐngrěn guǒ fó zǐ rú lái zhì huì
无生忍乃至一切佛灌顶忍果。佛子！如来智慧

dà yàowángshù wéi yú èr chù bù néngwèizuòshēngzhǎng lì yì suǒwèi
大药王树唯于二处不能为作生长利益，所谓：

èr shèngduò yú wú wéiguǎng dà shēnkēng jí huàishàngēn fēi qì zhòng
二乘堕于无为广大深坑及坏善根非器众

shēng nì dà xié jiàn tān ài zhī shuǐ rán yì yú bǐ céng wú yànshě fó
生溺大邪见贪爱之水；然亦于彼曾无厌舍。佛

zǐ rú lái zhì huì wú yǒuzēngjiǎn yǐ gēnshàn ān zhù shēng wú xiū
子！如来智慧无有增减，以根善安住，生无休

xī gù fó zǐ shì wéi rú lái xīn dì qī xiàng zhū pú sà mó hē sà
息故。佛子！是为如来心第七相，诸菩萨摩诃萨

yīng rú shì zhī
应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú sānqiān dà qiān shì jiè jié huǒ qǐ
“复次，佛子！譬如三千大千世界劫火起

shí fén shāo yī qiè cǎo mù cóng lín nǎi zhì tiě wéi dà tiě wéishān
时，焚烧一切草木丛林，乃至铁围、大铁围山

jiē xī chì rán wú yǒu yí yú
皆悉炽然无有遗余。

fó zǐ jiǎ shǐ yǒu rén shǒu zhí gāncǎo tóu bǐ huǒzhōng yú
“佛子！假使有人手执干草投彼火中，于

yì yún hé dé bù shāo fǒu
意云何，得不烧不？”

dá yán fú yě
答言：“不也。”

fó zǐ bǐ suǒ tóu cǎoróng kě bù shāo rú lái zhì huì fēn
“佛子！彼所投草容可不烧；如来智慧分

bié sān shì yī qiè zhòngshēng yī qiè guó tǔ yī qiè jié shù yī qiè
别三世一切众生、一切国土、一切劫数、一切

zhū fǎ wú bù zhī zhě ruò yán bù zhī wú yǒu shì chù hé yǐ gù
诸法，无不知者；若言不知，无有是处。何以故？

zhì huì píngděng xī míng dá gù fó zǐ shì wéi rú lái xīn dì bā xiàng
智慧平等悉明达故。佛子！是为如来心第八相，
zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
诸菩萨摩诃萨应如是知。

fù cì fó zǐ pì rú fēng zāi huài shì jiè shí yǒu dà fēng
“复次，佛子！譬如风灾坏世界时，有大风
qǐ míngyuē sànhuài nénghuàisān qiān dà qiān shì jiè tiě wéishān
起，名曰：散坏，能坏三千大千世界，铁围山
děng jiē chéng suì mò fù yǒu dà fēng míngwéi néngzhàng zhōu zā
等皆成碎末。复有大风，名为：能障，周匝
sān qiān dà qiān shì jiè zhàngsànhuàifēng bú lìng dé zhì yú fāng shì jiè
三千大千世界障散坏风，不令得至余方世界。
fó zǐ ruò lìng wú cǐ néngzhàng dà fēng shí fāng shì jiè wú bú huài
佛子！若令无此能障大风，十方世界无不坏
jìn rú lái yīng zhèngděng jué yì fù rú shì yǒu dà zhì fēng
尽。如来、应、正等觉亦复如是，有大智风，
míngwéi néngmiè néngmiè yī qiè zhū dà pú sà fánnǎo xí qì yǒu
名为：能灭，能灭一切诸大菩萨烦恼习气；有
dà zhì fēng míngwéi qiǎo chí qiǎo chí qí gēnwèi shú pú sà bú lìng
大智风，名为：巧持，巧持其根未熟菩萨不令
néngmiè dà zhì fēng lún duàn qí yī qiè fánnǎo xí qì fó zǐ ruò wú
能灭大智风轮断其一切烦恼习气。佛子！若无
rú lái qiǎo chí zhì fēng wú liàng pú sà jiē duòshēngwén pì zhī fó dì
如来巧持智风，无量菩萨皆堕声闻、辟支佛地；
yóu cǐ zhì gù lìng zhū pú sà chāo èr shèng dì ān zhù rú lái jiū jìng
由此智故，令诸菩萨超二乘地，安住如来究竟
zhī wèi fó zǐ shì wéi rú lái xīn dì jiǔ xiàng zhū pú sà mó hē sà
之位。佛子！是为如来心第九相，诸菩萨摩诃萨
yīng rú shì zhī
应如是知。

fù cì fó zǐ rú lái zhì huì wú chù bú zhì hé yǐ gù
“复次，佛子！如来智慧无处不至。何以故？
wú yī zhòngshēng ér bú jù yǒu rú lái zhì huì dàn yǐ wàngxiǎngdiān
无一众生而不具有如来智慧，但以妄想颠
dǎo zhí zhuó ér bú zhèng dé ruò lí wàngxiǎng yī qiè zhì zì rán
倒执著而不证得；若离妄想，一切智、自然
zhì wú ài zhì zé dé xiànqián fó zǐ pì rú yǒu dà jīngjuàn liàng
智、无碍智则得现前。佛子！譬如有大经卷，量

děngsānqiān dà qiān shì jiè shū xiě sānqiān dà qiān shì jiè zhōng shì
等三千大千世界，书写三千大千世界中事，

yī qiè jiē jìn suǒwèi shū xiě dà tiě wéishānzhōng shì liàngděng dà
一切皆尽。所谓：书写大铁围山中事，量等大

tiě wéishān shū xiě dà dì zhōng shì liàngděng dà dì shū xiě zhōng
铁围山；书写大地中事，量等大地；书写中

qiān shì jiè zhōng shì liàngděngzhōngqiān shì jiè shū xiě xiǎoqiān shì jiè
千世界中事，量等中千世界；书写小千世界

zhōng shì liàngděngxiǎoqiān shì jiè rú shì ruò sì tiān xià ruò dà
中事，量等小千世界；如是，若四天下，若大

hǎi ruò xū mí shān ruò dì tiāngōngdiàn ruò yù jiè kōng jū tiāngōng
海，若须弥山，若地天宫殿，若欲界空居天宫

diàn ruò sè jiè gōngdiàn ruò wú sè jiè gōngdiàn yī yī shū xiě
殿，若色界宫殿，若无色界宫殿，一一书写，

qí liàng xī děng cǐ dà jīngjuàn suī fù liàngděng dà qiān shì jiè ér
其量悉等。此大经卷虽复量等大千世界，而

quánzhù zài yī wēichénzhōng rú yī wēichén yī qiè wēichén jiē yì
全住在一微尘中；如一微尘，一切微尘皆亦

rú shì shí yǒu yī rén zhì huì míng dá jù zú chéng jiù qīngjìng tiān
如是。时，有一人智慧明达，具足成就清净天

yǎn jiàn cǐ jīngjuàn zài wēichén nèi yú zhūzhòngshēng wú shǎo lì yì
眼，见此经卷在微尘内，于诸众生无少利益，

jí zuò shì niàn wǒ dāng yǐ jīng jìn lì pò bǐ wēichén chū cǐ
即作是念：‘我当以精进力，破彼微尘，出此

jīngjuàn lìng dé ráo yì yī qiè zhòngshēng zuò shì niàn yǐ jí qǐ
经卷，令得饶益一切众生。’作是念已，即起

fāngbiàn pò bǐ wēichén chū cǐ jīngjuàn[9] lìng zhūzhòngshēng pǔ dé
方便，破彼微尘，出此经卷[9]，令诸众生普得

ráo yì rú yú yī chén yī qiè wēichényīng zhī xī rán fó zǐ
饶益。如于一尘，一切微尘应知悉然。佛子！

rú lái zhì huì yì fù rú shì wú liàng wú ài pǔ néng lì yì yī qiè
如来智慧亦复如是，无量无碍，普能利益一切

zhòngshēng jù zú zài yú zhòngshēngshēnzhōng dàn zhū fán yú wàng
众生，具足在于众生身中；但诸凡愚妄

xiǎng zhí zhuó bù zhī bù jué bù dé lì yì ěr shí rú lái yǐ
想执著，不知不觉，不得利益。尔时，如来以

[9] 大正藏：大经

wú zhàng ài qīngjìng zhì yǎn pǔ guān fǎ jiè yī qiè zhòngshēng ér zuò shì
无障碍清净智眼，普观法界一切众生而作是
yán qí zāi qí zāi cǐ zhūzhòngshēngyún hé jù yǒu rú lái zhì
言：‘奇哉！奇哉！此诸众生云何具有如来智
huì yú chī mí huò bù zhī bú jiàn wǒ dāngjiào yǐ shèngdào lìng
慧，愚痴迷惑，不知不见？我当教以圣道，令
qí yǒng lí wàngxiǎng zhí zhuó zì yú shēnzhōng dé jiàn rú lái guǎng dà
其永离妄想执著，自于身中得见如来广大
zhì huì yǔ fó wú yì jí jiào bǐ zhòngshēng xiū xí shèngdào lìng
智慧与佛无异。’即教彼众生修习圣道，令
lí wàngxiǎng lí wàngxiǎng yǐ zhèng dé rú lái wú liàng zhì huì lì
离妄想；离妄想已，证得如来无量智慧，利
yì ān lè yī qiè zhòngshēng fó zǐ shì wéi rú lái xīn dì shí xiàng
益安乐一切众生。佛子！是为如来心第十相，
zhū pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī
诸菩萨摩诃萨应如是知。

fó zǐ pú sà mó hē sà yīng yǐ rú shì děng wú liàng wú ài
“佛子！菩萨摩诃萨应以如是等无量无碍
bù kě sī yì guǎng dà xiàng zhī rú lái yīng zhèngděng jué xīn
不可思议广大相，知如来、应、正等觉心。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà yù chóngmíng cǐ yì ér shuō
尔时，普贤菩萨摩诃萨欲重明此义而说
sòngyán
颂言：

yù zhī zhū fó xīn dāng guān fó zhì huì
欲知诸佛心，当观佛智慧，
fó zhì wú yī chù rú kōng wú suǒ yī
佛智无依处，如空无所依。
zhòngshēngzhǒngzhǒngyào jí zhū fāng biàn zhì
众生种种乐，及诸方便智，
jiē yī fó zhì huì fó zhì wú yī zhǐ
皆依佛智慧，佛智无依止。
shēng wén yǔ dú jué jí zhū fó jiě tuō
声闻与独觉，及诸佛解脱，
jiē yī yú fǎ jiè fǎ jiè wú zēng jiǎn
皆依于法界，法界无增减，
fó zhì yì rú shì chū shēng yī qiè zhì
佛智亦如是，出生一切智。

wú zēng yì wú jiǎn wú shēng yì wú jìn
无 增 亦 无 减 无 生 亦 无 尽

rú shuǐ qián liú dì qiú zhī wú bù dé
如 水 潜 流 地 求 之 无 不 得

wú niàn yì wú jìn gōng lì biàn shí fāng
无 念 亦 无 尽 功 力 遍 十 方

fó zhì yì rú shì pǔ zài zhòng shēng xīn
佛 智 亦 如 是 普 在 众 生 心

ruò yǒu qín xiū xíng jí dé zhì guāng míng
若 有 勤 修 行 疾 得 智 光 明

rú lóng yǒu sì zhū chū shēng yī qiè bǎo
如 龙 有 四 珠 出 生 一 切 宝

zhì zhī shēn mì chù fán rén mò néng jiàn
置 之 深 密 处 凡 人 莫 能 见

fó sì zhì yì rán chū shēng yī qiè zhì
佛 四 智 亦 然 出 生 一 切 智

yú rén mò néng jiàn wéi chú dà pú sà
余 人 莫 能 见 唯 除 大 菩 萨

rú hǎi yǒu sì bǎo néng yǐn yī qiè shuǐ
如 海 有 四 宝 能 饮 一 切 水

lìng hǎi bù liú yì yì fù wú zēng jiǎn
令 海 不 流 溢 亦 复 无 增 减

rú lái zhì yì ěr xī làng chú fǎ ài
如 来 智 亦 尔 息 浪 除 法 爱

guǎng dà wú yǒu biān néng shēng fó pú sà
广 大 无 有 边 能 生 佛 菩 萨

xià fāng zhì yǒu dǐng yù sè wú sè jiè
下 方 至 有 顶 欲 色 无 色 界

yī qiè yī xū kōng xū kōng bù fēn bié
一 切 依 虚 空 虚 空 不 分 别

shēng wén yǔ dú jué pú sà zhòng zhì huì
声 闻 与 独 觉 菩 萨 众 智 慧

jiē yī yú fó zhì fó zhì wú fēn bié
皆 依 于 佛 智 佛 智 无 分 别

xuě shān yǒu yào wáng míng wéi wú jìn gēn
雪 山 有 药 王 名 为 无 尽 根

néng shēng yī qiè shù gēn jīng yè huā shí
能 生 一 切 树 根 茎 叶 华 实

fó zhì yì rú shì rú lái zhǒngzhōngshēng
佛 智 亦 如 是 如来种 中 生

jì dé pú tí yǐ fù shēng pú sà xíng
既 得 菩 提 已 复 生 菩萨行

rú rén bǎ gān cǎo zhì zhī yú jié shāo
如 人 把 干 草 置 之 于 劫 烧

jīn gāng yóu dòng rán cǐ wú bù shāo lǐ
金 刚 犹 洞 然 此 无 不 烧 理

sān shì jié yǔ chà jí qí zhōngzhòngshēng
三 世 劫 与 刹 及其中 众 生

bǐ cǎo róng bù shāo cǐ fó wú bù zhī
彼 草 容 不 烧 此 佛 无 不 知

yǒu fēng míng sàn huài néng huài yú dà qiān
有 风 名 散 坏 能 坏 于 大 千

ruò wú bié fēng zhǐ huài jí wú liàng jiè
若 无 别 风 止 坏 及 无 量 界

dà zhì fēng yì ěr miè zhū pú sà huò
大 智 风 亦 尔 灭 诸 菩 萨 惑

bié yǒu shàn qiǎo fēng lìng zhù rú lái dì
别 有 善 巧 风 令 住 如 来 地

rú yǒu dà jīng juàn liàng děng sān qiān jiè
如 有 大 经 卷 量 等 三 千 界

zài yú yī chén nèi yī qiè chén xī rán
在 于 一 尘 内 一 切 尘 悉 然

yǒu yī cōng huì rén jìng yǎn xī míng jiàn
有 一 聪 慧 人 净 眼 悉 明 见

pò chén chū jīng juàn pǔ ráo yì zhòng shēng
破 尘 出 经 卷 普 饶 益 众 生

fó zhì yì rú shì biàn zài zhòng shēng xīn
佛 智 亦 如 是 遍 在 众 生 心

wàng xiǎng zhī suǒ chán bù jué yì bù zhī
妄 想 之 所 缠 不 觉 亦 不 知

zhū fó dà cí bēi lìng qí chú wàng xiǎng
诸 佛 大 慈 悲 令其除 妄 想

rú shì nǎi chū xiàn ráo yì zhū pú sà
如 是 乃 出 现 饶 益 诸 菩 萨

大方广佛华严经卷第五十一

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ā bō là dì hē duōzhé zhé nà

南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì

弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē

乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆莎诃.

jǔ zàn

举赞

pǔ guāng zài huì dà fǎ chóngxuān gāochāo shí shèng yǔ sān

普光再会.大法重宣.高超十圣与三

xián děng jué yì yōuxuán xīn yuè gū yuán jiū jìng lí yánquán

贤.等觉义幽玄.心月孤圆.究竟离言诠.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīnxuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán

华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

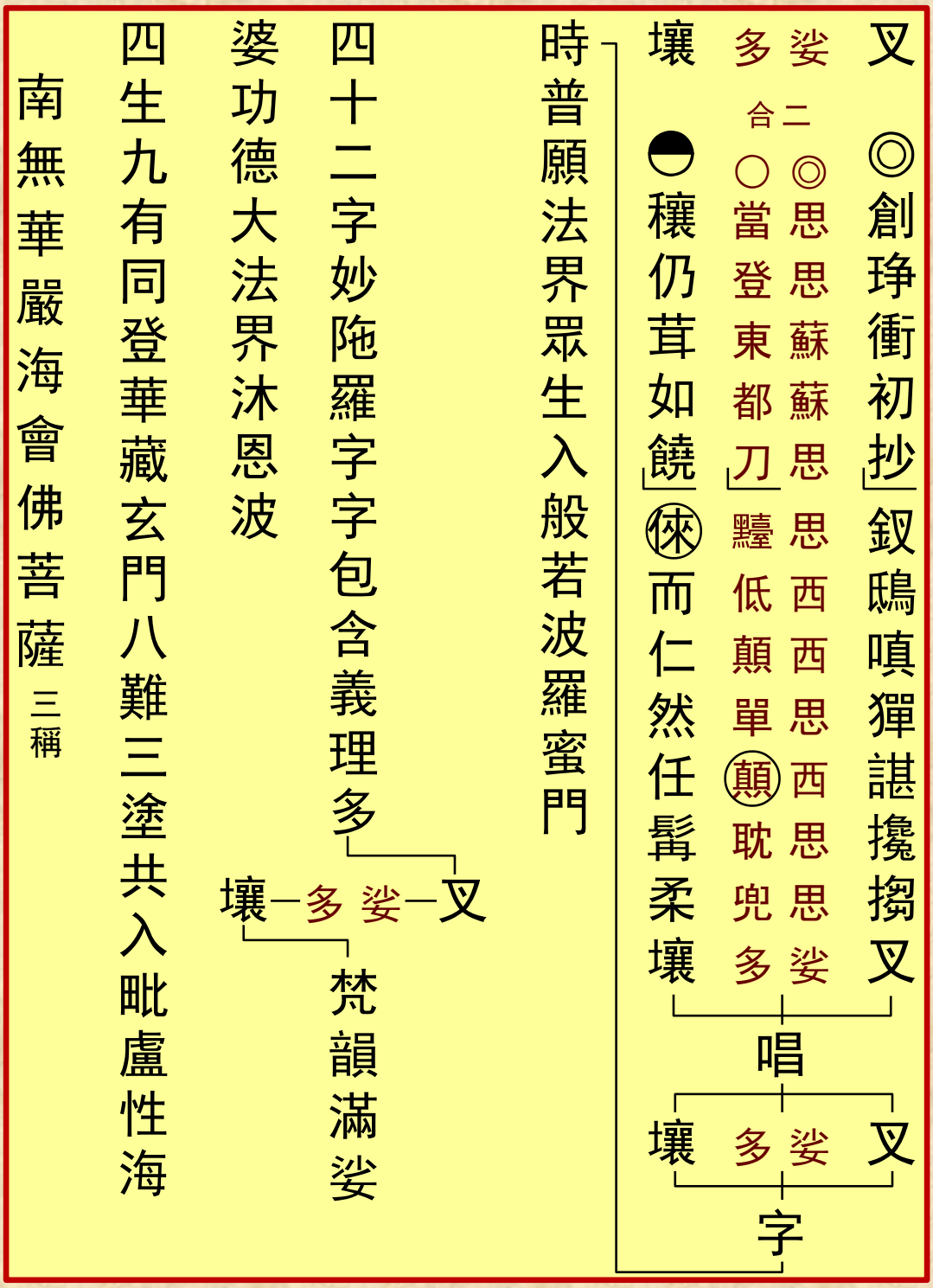
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān

秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

chao chang cheng chong chu chao chai chi chin chan chin chan

25. 叉 創 琤 衝 初 抄 釵 鴉 嗔 獰 諶 攙

chou chao chàng chao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòng shēng rù bō rě

搦 叉 唱 叉 字 时. 普 愿 法 界 众 生. 入 般 若

bō luó mì mén

波 罗 蜜 门.

saodao si dang si deng su dong su du si
26. 娑多（二合）思當.思登.蘇東.蘇都.思
dao si dai si di si din si dan si din si dan si dou
刀.思黵.西低 .西顛 .思單 .西顛 .思耽 .思兜 .
saodao changsaodao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
娑多 唱娑多字时. 普愿法界众 生. 入般若
bō luó mì mén
波罗蜜门.

rao rangrengrong ru rao rai ri rin ran rin ran rou rao
27. 壤 穰仍茸如饒倀而仁然任髯柔壤
changrao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱壤字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜
mén
门 .

sì shí èr zì miàotuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō chao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 叉.
saodao rao fàn yùnmǎnsuō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
娑多. 壤. 梵韵满娑婆. 功德大. 法界沐恩波.
sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nànsān tú
四生九有. 同登华藏玄门. 八难三途.
gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿以此功德 普及于一切
wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我等与众生 皆共成佛道

dà fāngguǎng fó huā yán jīng juàn dì wǔ shí èr

大方广佛华严经卷第五十二

táng yú tiánguósānzàngshāmén shí chānántuó yì

唐于阗国三藏沙门实叉难陀译

rú lái chūxiàn pǐn dì sān shí qī zhī sān

如来出现品第三十七之三

fó zǐ pú sà mó hē sà yíngyún hé zhī rú lái yīng zhèng

“佛子！菩萨摩诃萨应云何知如来、应、正

děng jué jìng jiè fó zǐ pú sà mó hē sà yǐ wú zhàng wú ài zhì

等觉境界？佛子！菩萨摩诃萨以无障无碍智

huì zhī yī qiè shì jiān jìng jiè shì rú lái jìng jiè zhī yī qiè sān shì jìng

慧，知一切世间境界是如来境界，知一切三世境

jiè yī qiè chà jìng jiè yī qiè fǎ jìng jiè yī qiè zhòngshēng jìng jiè

界、一切刹境界、一切法境界、一切众生境界、

zhēn rú wú chā bié jìng jiè fǎ jiè wú zhàng ài jìng jiè shí jì wú biān

真如无差别境界、法界无障碍境界、实际无边

jì jìng jiè xū kōng wú fēn liàng jìng jiè wú jìng jiè jìng jiè shì rú lái jìng

际境界、虚空无分量境界、无境界境界是如来境

jiè fó zǐ rú yī qiè shì jiān jìng jiè wú liàng rú lái jìng jiè yì wú

界。佛子！如一切世间境界无量，如来境界亦无

liàng rú yī qiè sān shì jìng jiè wú liàng rú lái jìng jiè yì wú liàng

量；如一切三世境界无量，如来境界亦无量；

nǎi zhì rú wú jìng jiè jìng jiè wú liàng rú lái jìng jiè yì wú liàng rú

乃至，如无境界境界无量，如来境界亦无量；如

wú jìng jiè jìng jiè yī qiè chù wú yǒu rú lái jìng jiè yì rú shì yī qiè chù

无境界境界一切处无有，如来境界亦如是一切处

wú yǒu fó zǐ pú sà mó hē sà yīng zhī xīn jìng jiè shì rú lái jìng jiè

无有。佛子！菩萨摩诃萨应知心境界是如来境界。

rú xīn jìng jiè wú liàng wú biān wú fù wú tuō rú lái jìng jiè yì wú

如心境界无量无边、无缚无脱，如来境界亦无

liàng wú biān wú fù wú tuō hé yǐ gù yǐ rú shì rú shì sī wéi fēn

量无边、无缚无脱。何以故？以如是如是思惟分

bié rú shì rú shì wú liàngxiǎnxiàn gù fó zǐ rú dà lóngwáng suí

别，如是如是无量显现故。佛子！如大龙王随

xīn jiàng yǔ qí yǔ bù cóng nèi chū bù cóng wài chū rú lái jìng jiè
心降雨，其雨不从内出、不从外出。如来境界

yì fù rú shì suí yú rú shì sī wéi fēn bié zé yǒu rú shì wú liàng xiǎn
亦复如是，随于如是思惟分别，则有如是无量显

xiàn yú shí fāng zhōng xī wú lái chù fó zǐ rú dà hǎi shuǐ jiē
现，于十方中悉无来处。佛子！如大海水，皆

cóng lóng wáng xīn lì suǒ qǐ zhū fó rú lái yī qiè zhì hǎi yì fù rú shì
从龙王心力所起。诸佛如来一切智海亦复如是，

jiē cóng rú lái wǎng xī dà yuàn zhī suǒ shēng qǐ
皆从如来往昔大愿之所生起。

fó zǐ yī qiè zhì hǎi wú liàng wú biān bù kě sī yì bù
“佛子！一切智海无量无边，不可思议，不

kě yán shuō rán wǒ jīn zhě lüè shuō pì yù rǔ yīng dì tīng fó zǐ
可言说；然我今者略说譬喻，汝应谛听。佛子！

cǐ yán fú tí yǒu èr qiān wǔ bǎi hé liú rù dà hǎi xī jū yē ní yǒu
此阎浮提有二千五百河流入大海，西拘耶尼有

wǔ qiān hé liú rù dà hǎi dōng fú pó tí yǒu qī qiān wǔ bǎi hé liú rù
五千河流入大海，东弗婆提有七千五百河流入

dà hǎi běi yù dān yuè yǒu yī wàn hé liú rù dà hǎi
大海，北鬱单越有一万河流入大海。

fó zǐ cǐ sì tiān xià rú shì èr wàn wǔ qiān hé xiāng xù
“佛子！此四天下，如是二万五千河相续

bù jué liú rù dà hǎi yú yì yún hé cǐ shuǐ duō fǒu
不绝流入大海。于意云何，此水多不？”

dá yán shèn duō
答言：“甚多。”

fó zǐ fù yǒu shí guāng míng lóng wáng yù dà hǎi zhōng shuǐ
“佛子！复有十光明龙王，雨大海中水

bèi guò qián bǎi guāng míng lóng wáng yù dà hǎi zhōng shuǐ fù bèi qián
倍过前；百光明龙王，雨大海中水复倍前；

dà zhuāng yán lóng wáng mó nà sī lóng wáng léi zhèn lóng wáng nán
大庄严龙王、摩那斯龙王、雷震龙王、难

tuó bá nán tuó lóng wáng wú liàng guāng míng lóng wáng lián shù[10] bú duàn
陀跋难陀龙王、无量光明龙王、连澍[10]不断

lóng wáng dà shèng lóng wáng dà fèn xùn lóng wáng rú shì děng bā shí
龙王、大胜龙王、大奋迅龙王，如是等八十

[10] 大正藏：霆

yì zhū dà lóngwáng gè yù dà hǎi jiē xī zhǎnzhuǎn bèi guò yú qián
亿诸大龙王，各雨大海，皆悉展转倍过于前；

suō jié luó lóngwáng tài zǐ míng yán fú chuáng yù dà hǎi zhōngshuǐ
娑竭罗龙王太子，名：阎浮幢，雨大海中水

fù bèi qián fó zǐ shí guāngmínglóngwánggōngdiànzhōngshuǐ liú rù
复倍前。佛子！十光明龙王宫殿中水流入

dà hǎi fù bèi guòqián bǎi guāngmínglóngwánggōngdiànzhōngshuǐ liú
大海，复倍过前；百光明龙王宫殿中水流

rù dà hǎi fù bèi guòqián dà zhuāngyánlóngwáng mó nà sī lóng
入大海，复倍过前；大庄严龙王、摩那斯龙

wáng léi zhènlóngwáng nán tuó bá nán tuólóngwáng wú liàngguāng
王、雷震龙王、难陀跋难陀龙王、无量光

mínglóngwáng lián shù[11] bú duànlóngwáng dà shènglóngwáng dà fèn
明龙王、连澍[11]不断龙王、大胜龙王、大奋

xùnlóngwáng rú shì děng bā shí yì zhū dà lóngwáng gōngdiàn gè bié
迅龙王，如是等八十亿诸大龙王，宫殿各别，

qí zhōngyǒushuǐ liú rù dà hǎi jiē xī zhǎnzhuǎn bèi guò yú qián suō jié
其中有水流入大海，皆悉展转倍过于前；娑竭

luó lóngwáng tài zǐ yán fú chuánggōngdiànzhōngshuǐ liú rù dà hǎi fù
罗龙王太子阎浮幢宫殿中水流入大海，复

bèi guòqián fó zǐ suō jié luó lóngwánglián yù dà hǎi shuǐ fù bèi
倍过前。佛子！娑竭罗龙王连雨大海，水复倍

qián qí suō jié luó lóngwánggōngdiànzhōngshuǐyǒngchū rù hǎi fù bèi
前；其娑竭罗龙王宫殿中水涌出入海，复倍

yú qián qí suǒ chūshuǐgàn liú lí sè yǒngchūyǒu shí shì gù dà hǎi
于前；其所出水绀瑠璃色，涌出有时，是故大海

cháo bù shī shí fó zǐ rú shì dà hǎi qí shuǐ wú liàng zhòngbǎo
潮不失时。佛子！如是大海，其水无量，众宝

wú liàng zhòngshēng wú liàng suǒ yī dà dì yì fù wú liàng
无量，众生无量，所依大地亦复无量。

fó zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ dà hǎi wéi wú liàng fǒu
“佛子！于汝意云何，彼大海为无量不？”

dá yán shí wéi wú liàng bù kě wéi yù[12] 。”
答言：“实为无量，不可为喻[12]。”

fó zǐ cǐ dà hǎi wú liàng yú rú lái zhì hǎi wú liàng bǎi
“佛子！此大海无量于如来智海无量，百

[11] 大正藏：霆
[12] 大正藏：谕

fēn bù jí yī qiān fēn bù jí yī nǎi zhì yōu bō ní shā tuó fēn bù jí
分不及一，千分不及一，乃至优波尼沙陀分不及
qí yī dàn suí zhòngshēng xīn wèi zuò pì yù ér fó jìng jiè fēi pì suǒ
其一；但随众生心为作譬喻，而佛境界非譬所
jí fó zǐ pú sà mó hē sà yīng zhī rú lái zhì hǎi wú liàng cóngchū
及。佛子！菩萨摩诃萨应知如来智海无量，从初
fā xīn xiū yī qiè pú sà xíng bú duàn gù yīng zhī bǎo jù wú liàng yī
发心修一切菩萨行不断故；应知宝聚无量，一
qiè pú tí fēn fǎ sānbǎozhǒng bú duàn gù yīng zhī suǒ zhùzhòngshēng
切菩提分法、三宝种不断故；应知所住众生
wú liàng yī qiè xué wú xué shēngwén dú jué suǒshòuyòng gù
无量，一切学、无学、声闻、独觉所受用故；
yīng zhī zhù dì wú liàng cóngchūhuān xǐ dì nǎi zhì jiū jìng wú zhàng ài
应知住地无量，从初欢喜地乃至究竟无障碍
dì zhū pú sà suǒ jū gù fó zǐ pú sà mó hē sà wèi rù wú liàng
地诸菩萨所居故。佛子！菩萨摩诃萨为入无量
zhì huì lì yì yī qiè zhòngshēng gù yú rú lái yīng zhèngděng jué
智慧利益一切众生故，于如来、应、正等觉
jìng jiè yīng rú shì zhī
境界应如是知。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà yù chóngmíng cǐ yì ér shuō
尔时，普贤菩萨摩诃萨欲重明此义而说
sòngyán
颂言：

rú xīn jìng jiè wú yǒu liàng zhū fó jìng jiè yì fù rán
如心境界无有量 诸佛境界亦复然
rú xīn jìng jiè cóng yì shēng fó jìng rú shì yīng guān chá
如心境界从意生 佛境如是应观察
rú lóng bù lí yú běn chù yǐ xīn wēi lì shù dà yǔ
如龙不离于本处 以心威力澍[13]大雨
yǔ shuǐ suī wú lái qù chù suí lóng xīn gù xī chōng qià
雨水虽无来去处 随龙心故悉充洽
shí lì móu ní yì rú shì wú suǒ cóng lái wú suǒ qù
十力牟尼亦如是 无所从来无所去
ruò yǒu jìng xīn zé xiàn shēn liàng děng fǎ jiè rù máo kǒng
若有净心则现身 量等法界入毛孔

[13] 大正藏：霆

rú hǎi zhēn qí wú yǒu liàng zhòng shēng dà dì yì fù rán
如海珍奇无有量 众生大地亦复然

shuǐ xìng yī wèi děng wú bié yú zhōng shēng zhě gè méng lì
水性一味等无别 于中生者各蒙利

rú lái zhì hǎi yì rú shì yī qiè suǒ yǒu jiē wú liàng
如来智海亦如是 一切所有皆无量

yǒu xué wú xué zhù dì rén xī zài qí zhōng dé ráo yì
有学无学住地人 悉在其中得饶益

fó zǐ pú sà mó hē sà yīng yún hé zhī rú lái yīng zhèng
“佛子！菩萨摩诃萨应云何知如来、应、正

děng jué xíng fó zǐ pú sà mó hē sà yīng zhī wú ài xíng shì rú lái
等觉行？佛子！菩萨摩诃萨应知无碍行是如来

xíng yīng zhī zhēn rú xíng shì rú lái xíng fó zǐ rú zhēn rú qián
行，应知真如行是如来行。佛子！如真如，前

jì bù shēng hòu jì bú dòng xiàn zài bù qǐ rú lái xíng yì rú shì
际不生，后际不动，现在不起；如来行亦如是，

bù shēng bú dòng bù qǐ fó zǐ rú fǎ jiè fēi liàng fēi
不生、不动、不起。佛子！如法界，非量、非

wú liàng wú xíng gù rú lái xíng yì rú shì fēi liàng fēi wú liàng
无量，无形故；如来行亦如是，非量、非无量，

wú xíng gù fó zǐ pì rú niǎo fēi xū kōng jīng yú bǎi nián yǐ jīng
无形故。佛子！譬如鸟飞虚空，经于百年，已经

guò chù wèi jīng guò chù jiē bù kě liáng hé yǐ gù xū kōng jiè wú
过处、未经过处皆不可量。何以故？虚空界无

biān jì gù rú lái xíng yì rú shì jiǎ shǐ yǒu rén jīng bǎi qiān yì nà yóu
边际故。如来行亦如是，假使有人经百千亿那由

tā jié fēn bié yǎn shuō yǐ shuō wèi shuō jiē bù kě liáng hé yǐ gù
他劫分别演说，已说、未说皆不可量。何以故？

rú lái xíng wú biān jì gù fó zǐ rú lái yīng zhèng děng jué zhù
如来行无边际故。佛子！如来、应、正等觉住

wú ài xíng wú yǒu zhù chù ér néng pǔ wèi yī qiè zhòng shēng shì xiàn suǒ
无碍行，无有住处，而能普为一切众生示现所

xíng lìng qí jiàn yǐ chū guò yī qiè zhū zhàng ài dào fó zǐ pì
行，令其见已，出过一切诸障碍道。佛子！譬

rú jīn chì niǎo wáng fēi xíng xū kōng huí xiáng bú qù yǐ qīng jìng yǎn
如金翅鸟王，飞行虚空，回翔不去，以清净眼

guān chá hǎi nèi zhū lóng gōng diàn fèn yǒng měng lì yǐ zuǒ yòu chì gǔ
观察海内诸龙宫殿，奋勇猛力，以左右翅鼓

yáng hǎi shuǐ xī lìng liǎng pì zhī lóngnán nǚ mìngjiāng jìn zhě ér bó qǔ
扬海水悉令两辟，知龙男女命将尽者而搏取

zhī rú lái yīng zhèngděng jué jīn chì niǎowáng yì fù rú shì zhù
之。如来、应、正等觉金翅鸟王亦复如是，住

wú ài xíng yǐ jìng fó yǎnguānchá fǎ jiè zhū gōngdiànzhōng yī qiè zhòng
无碍行，以净佛眼观察法界诸宫殿中一切众

shēng ruò céngzhòngshàngēn yǐ chéng shú zhě rú lái fèn yǒngměng shí
生，若曾种善根已成熟者，如来奋勇猛十

lì yǐ zhǐ guānliǎng chì gǔ yángshēng sǐ dà ài shuǐ hǎi shǐ qí liǎng pì
力，以止观两翅鼓扬生死大爱水海，使其两辟

ér cuō qǔ zhī zhì fó fǎ zhōng lìng duàn yī qiè wàngxiǎng xì lùn
而撮取之，置佛法中，令断一切妄想戏论，

ān zhù rú lái wú fēn bié wú ài xíng fó zǐ pì rú rì yuè dú wú
安住如来无分别无碍行。佛子！譬如日月，独无

děng lǚ zhōuxíng xū kōng lì yì zhòngshēng bú zuò shì niàn wǒ
等侣，周行虚空，利益众生，不作是念：‘我

cóng hé lái ér zhì hé suǒ zhū fó rú lái yì fù rú shì xìngběn
从何来，而至何所。’诸佛如来亦复如是，性本

jì miè wú yǒu fēn bié shì xiànyóuxíng yī qiè fǎ jiè wèi yù ráo yì
寂灭，无有分别，示现游行一切法界，为欲饶益

zhū zhòngshēng gù zuò zhū fó shì wú yǒu xiū xī bù shēng rú shì xì lùn
诸众生故，作诸佛事无有休息，不生如是戏论

fēn bié wǒ cóng bǐ lái ér xiàng bǐ qù fó zǐ pú sà
分别：‘我从彼来，而向彼去。’佛子！菩萨

mó hē sà yīng yǐ rú shì děng wú liàngfāngbiàn wú liàngxìngxiàng zhī jiàn
摩诃萨应以如是等无量方便、无量性相，知见

rú lái yīng zhèngděng jué suǒxíng zhī xíng
如来、应、正等觉所行之行。”

ěr shí pǔ xián pú sà yù chóngmíng cǐ yì ér shuōsòngyán
尔时，普贤菩萨欲重明此义而说颂言：

pì rú zhēn rú bù shēngmiè wú yǒu fāng suǒ wú néng jiàn
譬如真如不生灭 无有方所无能见

dà ráo yì zhě xíng rú shì chū guò sān shì bù kě liáng
大饶益者行如是 出过三世不可量

fǎ jiè fēi jiè fēi fēi jiè fēi shì yǒu liàng fēi wú liàng
法界非界非非界 非是有量非无量

dà gōng dé zhě xíng yì rán fēi liàng wú liàng wú shēn gù
大功德者行亦然 非量无量无身故

rú niǎo fēi xíng yì qiān suì qián hòu xū kōng děng wú bié
如鸟飞行亿千岁 前后虚空等无别

zhòng jié yǎnshuō rú lái xíng yǐ shuō wèi shuō bù kě liáng
众劫演说如来行 已说未说不可量

jīn chì zài kōngguān dà hǎi pì shuǐ bó qǔ lóng nán nǚ
金翅在空观大海 辟水搏取龙男女

shí lì néng bá shàngēn rén lìng chū yǒu hǎi chú zhòng huò
十力能拔善根人 令出有海除众惑

pì rú rì yuè yóu xū kōng zhào lín yī qiè bù fēn bié
譬如日月游虚空 照临一切不分别

shì zūn zhōu xíng yú fǎ jiè jiàohuàzhòngshēng wú dòngniàn
世尊周行于法界 教化众生无动念

fó zǐ zhū pú sà mó hē sà yīngyún hé zhī rú lái yīng
“佛子！诸菩萨摩诃萨应云何知如来、应、

zhèngděng jué chéngzhèng jué fó zǐ pú sà mó hē sà yīng zhī rú
正等觉成正觉？佛子！菩萨摩诃萨应知如

lái chéngzhèng jué yú yī qiè yì wú suǒguānchá yú fǎ píngděng wú
来成正觉，于一切义无所观察，于法平等无

suǒ yí huò wú èr wú xiàng wú xíng wú zhǐ wú liàng wú jì yuǎn
所疑惑，无二无相，无行无止，无量无际，远

lí èr biān zhù yú zhōngdào chūguò yī qiè wén zì yánshuō zhī yī
离二边，住于中道，出过一切文字言说，知一

qiè zhòngshēng xīn niàn suǒ xíng gēnxìng yù yào fán nǎo rǎn xí jǔ yào
切众生心念所行、根性欲乐、烦恼染习；举要

yán zhī yú yī niànzhōng xī zhī sān shì yī qiè zhū fǎ fó zǐ pì
言之，于一念中悉知三世一切诸法。佛子！譬

rú dà hǎi pǔ néng yìn xiàn sì tiān xià zhōng yī qiè zhòngshēng sè shēnxíng
如大海普能印现四天下中一切众生色身形

xiàng shì gù gòngshuō yǐ wéi dà hǎi zhū fó pú tí yì fù rú shì
像，是故共说以为大海；诸佛菩提亦复如是，

pǔ xiàn yī qiè zhòngshēng xīn niàn gēnxìngyào yù ér wú suǒxiàn shì gù
普现一切众生心念、根性乐欲而无所现，是故

shuōmíngzhū fó pú tí fó zǐ zhū fó pú tí yī qiè wén zì suǒ
说名诸佛菩提。佛子！诸佛菩提，一切文字所

bù néngxuān yī qiè yīn shēngsuǒ bù néng jí yī qiè yán yǔ suǒ bù
不能宣，一切音声所不能及，一切言语所不

néngshuō dàn suí suǒ yìngfāngbiàn kāi shì fó zǐ rú lái yīng
能说，但随所应方便开示。佛子！如来、应、

zhèngděng jué chéngzhèng jué shí dé yī qiè zhòngshēngliàngděngshēn
正 等觉 成 正 觉时，得一切 众 生 量 等 身，

dé yī qiè fǎ liàngděngshēn dé yī qiè chàliàngděngshēn dé yī qiè
得一切法量 等 身，得一切刹量 等 身，得一切

sān shì liàngděngshēn dé yī qiè fó liàngděngshēn dé yī qiè yǔ yán
三世量 等 身，得一切佛量 等 身，得一切语言

liàngděngshēn dé zhēn rú liàngděngshēn dé fǎ jiè liàngděngshēn
量 等 身，得真如量 等 身，得法界量 等 身，

dé xū kōng jiè liàngděngshēn dé wú ài jiè liángděngshēn dé yī qiè
得虚空界量 等 身，得无碍界量 等 身，得一切

yuànliàngděngshēn dé yī qiè xíngliàngděngshēn dé jì miè niè pán jiè
愿 量 等 身，得一切行量 等 身，得寂灭涅槃界

liàngděngshēn fó zǐ rú suǒ dé shēn yán yǔ jí xīn yì fù rú shì
量 等 身。佛子！如所得身，言语及心亦复如是，

dé rú shì děng wú liàng wú shù qīngjìng sān lún fó zǐ rú lái chéng
得如是等无量无数清净三轮。佛子！如来 成

zhèng jué shí yú qí shēnzhōng pǔ jiàn yī qiè zhòngshēngchéngzhèng jué
正 觉时，于其身 中 普见一切 众 生 成 正 觉，

nǎi zhì pǔ jiàn yī qiè zhòngshēng rù niè pán jiē tóng yī xìng suǒ wèi
乃至普见一切 众 生 入涅槃，皆同一性，所谓：

wú xìng wú hé děngxìng suǒ wèi wú xiàngxìng wú jìn xìng wú
无性。无何等性？所谓：无相性、无尽性、无

shēngxìng wú mièxìng wú wǒ xìng wú fēi wǒ xìng wú zhòngshēng
生 性、无灭性、无我性、无非我性、无 众 生

xìng wú fēi zhòngshēngxìng wú pú tí xìng wú fǎ jiè xìng wú xū
性、无非 众 生 性、无菩提性、无法界性、无虚

kōngxìng yì fù wú yǒu chéngzhèng jué xìng zhī yī qiè fǎ jiē wú xìng gù
空性，亦复无有 成 正 觉性。知一切法皆无性故，

dé yī qiè zhì dà bēi xiāng xù jiù dù zhòngshēng fó zǐ pì rú
得一切智，大悲相续，救度 众 生。佛子！譬如

xū kōng yī qiè shì jiè ruò chéng ruò huài cháng wú zēngjiǎn hé yǐ
虚空，一切世界若 成 若坏， 常 无增减。何以

gù xū kōng wú shēng gù zhū fó pú tí yì fù rú shì ruò chéng
故？虚空无 生 故。诸佛菩提亦复如是，若 成

zhèng jué bù chéngzhèng jué yì wú zēngjiǎn hé yǐ gù pú tí
正 觉、不 成 正 觉，亦无增减。何以故？菩提

wú xiàng wú fēi xiàng wú yī wú zhǒngzhǒng gù fó zǐ jiǎ
无 相、无非 相，无一、无 种 种 故。佛子！假

shǐ yǒu rén néng huà zuò héng hé shā děng xīn yī yī xīn fù huà zuò héng
使有人能化作恒河沙等心，一一心复化作恒
hé shā děng fó jiē wú sè wú xíng wú xiàng rú shì jìn héng hé
河沙等佛，皆无色、无形、无相，如是尽恒河
shā děng jié wú yǒu xiū xī fó zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ rén huà
沙等劫无有休息。佛子！于汝意云何？彼人化
xīn huà zuò rú lái fán yǒu jǐ hé rú lái xìng qǐ miào dé pú sà
心，化作如来，凡有几何？”如来性起妙德菩萨
yán rú wǒ jiě yú rén suǒ shuō yì huà yǔ bú huà děng wú yǒu bié
言：“如我解于仁所说义，化与不化等无有别，
yún hé wèn yán fán yǒu jǐ hé pǔ xián pú sà yán shàn zāi shàn
云何问言凡有几何？”普贤菩萨言：“善哉善
zāi fó zǐ rú rǔ suǒ shuō shè yī qiè zhòng shēng yú yī niàn
哉！佛子！如汝所说，设一切众生，于一念
zhōng xī chéng zhèng jué yǔ bù chéng zhèng jué děng wú yǒu yì hé yǐ
中悉成正觉，与不成正觉等无有异。何以
gù pú tí wú xiàng gù ruò wú yǒu xiàng zé wú zēng wú jiǎn fó
故？菩提无相故；若无有相，则无增无减。佛
zǐ pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī chéng děng zhèng jué tóng yú pú
子！菩萨摩诃萨应如是知成等正觉同于菩
tí yī xiàng wú xiàng rú lái chéng zhèng jué shí yǐ yī xiàng fāng biàn
提一相无相。如来成正觉时，以一相方便
rù shàn jué zhì sān mèi rù yǐ yú yī chéng zhèng jué guǎng dà shēn
入善觉智三昧；入已，于一成正觉广大身，
xiàn yī qiè zhòng shēng shù děng shēn zhù yú shēn zhōng rú yī chéng zhèng
现一切众生数等身住于身中。如一成正
jué guǎng dà shēn yī qiè chéng zhèng jué guǎng dà shēn xī yì rú shì
觉广大身，一切成正觉广大身悉亦如是。
fó zǐ rú lái yǒu rú shì děng wú liàng chéng zhèng jué mén shì gù yīng
佛子！如来有如是等无量成正觉门，是故应
zhī rú lái suǒ xiàn shēn wú yǒu liàng yǐ wú liàng gù shuō rú lái shēn wéi
知如来所现身无有量；以无量故，说如来身为
wú liàng jiè děng zhòng shēng jiè fó zǐ pú sà mó hē sà yīng zhī
无量界、等众生界。佛子！菩萨摩诃萨应知
rú lái shēn yī máo kǒng zhōng yǒu yī qiè zhòng shēng shù děng zhū fó shēn
如来身一毛孔中，有一切众生数等诸佛身。
hé yǐ gù rú lái chéng zhèng jué shēn jiū jìng wú shēng miè gù rú yī
何以故？如来成正觉身究竟无生灭故。如一

máokǒngbiàn fǎ jiè yī qiè máokǒng xī yì rú shì dāng zhī wú yǒu
毛孔遍法界，一切毛孔悉亦如是，当知无有

shǎo xǔ chùkōng wú fó shēn hé yǐ gù rú lái chéngzhèng jué wú
少许处空无佛身。何以故？如来成正觉，无

chù bú zhì gù suí qí suǒnéng suí qí shì lì yú dàochǎng pú tí
处不至故；随其所能，随其势力，于道场菩提

shù xià shī zǐ zuòshàng yǐ zhǒngzhǒngshēn chéngděngzhèng jué fó zǐ
树下师子座上，以种种身成等正觉。佛子！

pú sà mó hē sà yīng zhī zì xīn niànniàn chángyǒu fó chéngzhèng jué
菩萨摩诃萨应知自心念念常有佛成正觉。

hé yǐ gù zhū fó rú lái bù lí cǐ xīn chéngzhèng jué gù rú zì
何以故？诸佛如来不离此心成正觉故。如自

xīn yī qiè zhòngshēng xīn yì fù rú shì xī yǒu rú lái chéngděng
心，一切众生心亦复如是，悉有如来成等

zhèng jué guǎng dà zhōubiàn wú chù bù yǒu bù lí bú duàn wú
正觉，广大周遍，无处不有，不离不断，无

yǒu xiū xī rù bù sī yì fāngbiàn fǎ mén fó zǐ pú sà mó hē sà
有休息，入不思议方便法门。佛子！菩萨摩诃萨

yīng rú shì zhī rú lái chéngzhèng jué
应如是知如来成正觉。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà yù chóngmíng cǐ yì ér shuō
尔时，普贤菩萨摩诃萨欲重明此义而说

sòngyán
颂言：

zhèng jué liǎo zhī yī qiè fǎ wú èr lí èr xī píng děng
正觉了知一切法 无二离二悉平等

zì xìng qīng jìng rú xū kōng wǒ yǔ fēi wǒ bù fēn bié
自性清净如虚空 我与非我不分别

rú hǎi yìn xiàn zhòng shēng shēn yǐ cǐ shuō qí wéi dà hǎi
如海印现众生身 以此说其为大海

pú tí pǔ yìn zhū xīn xíng shì gù shuō míng wéi zhèng jué
菩提普印诸心行 是故说名为正觉

pì rú shì jiè yǒu chéng bài ér yú xū kōng bù zēng jiǎn
譬如世界有成败 而于虚空不增减

yī qiè zhū fó chū shì jiān pú tí yī xiàng héng wú xiàng
一切诸佛出世间 菩提一相恒无相

rú rén huà xīn huà zuò fó huà yǔ bú huà xìng wú yì
如人化心化作佛 化与不化性无异

yī qiè zhòng shēng chéng pú tí chéng yǔ bù chéng wú zēngjiǎn
一切众生成菩提成与不成无增减

fó yǒu sān mèi míng shàn jué pú tí shù xià rù cǐ dìng
佛有三昧名善觉菩提树下入此定

fàngzhòngshēngděng wú liàngguāng kāi wù qún pǐn rú lián fū
放众生等无量光开悟群品如莲敷

rú sān shì jié chà zhòng shēng suǒ yǒu xīn niàn jí gēn yù
如三世劫刹众生所有心念及根欲

rú shì shù děng shēn jiē xiàn shì gù zhèng jué míng wú liàng
如是数等身皆现是故正觉名无量

fó zǐ pú sà mó hē sà yīngyún hé zhī rú lái yīng zhèng
“佛子！菩萨摩诃萨应云何知如来、应、正

děng jué zhuàn fǎ lún fó zǐ pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī rú
等觉转法轮？佛子！菩萨摩诃萨应如是知如

lái yǐ xīn zì zài lì wú qǐ wú zhuàn ér zhuàn fǎ lún zhī yī qiè fǎ
来以心自在力无起无转而转法轮，知一切法

héng wú qǐ gù yǐ sānzhǒngzhuànduànsuǒ yīngduàn ér zhuàn fǎ lún
恒无起故；以三种转断所应断而转法轮，

zhī yī qiè fǎ lí biānjiàn gù lí yù jì fēi jì ér zhuàn fǎ lún
知一切法离边见故；离欲际、非际而转法轮，

rù yī qiè fǎ xū kōng jì gù wú yǒuyánshuō ér zhuàn fǎ lún zhī yī
入一切法虚空际故；无有言说而转法轮，知一

qiè fǎ bù kě shuō gù jiū jìng jì miè ér zhuàn fǎ lún zhī yī qiè fǎ
切法不可说故；究竟寂灭而转法轮，知一切法

niè pánxìng gù yǐ yī qiè wén zì yī qiè yán yǔ ér zhuàn fǎ lún
涅槃性故；以一切文字、一切言语而转法轮，

rú lái yīn shēng wú chù bú zhì gù zhī shēng rú xiǎng ér zhuàn fǎ lún
如来音声无处不至故；知声如响而转法轮，

liǎo yú zhū fǎ zhēn shí xìng gù yú yī yīn zhōngchū yī qiè yīn ér zhuàn
了于诸法真实性故；于一音中出一切音而转

fǎ lún bì jìng wú zhǔ gù wú yí wú jìn ér zhuàn fǎ lún nèi wài wú
法轮，毕竟无主故；无遗无尽而转法轮，内外无

zhuó gù fó zǐ pì rú yī qiè wén zì yǔ yán jìn wèi lái jié shuō
著故。佛子！譬如一切文字语言，尽未来劫说

bù kě jìn fó zhuàn fǎ lún yì fù rú shì yī qiè wén zì ān lì xiǎn
不可尽；佛转法轮亦复如是，一切文字安立显

shì wú yǒu xiū xī wú yǒuqióng jìn fó zǐ rú lái fǎ lún shěn rù
示，无有休息，无有穷尽。佛子！如来法轮悉入

yī qiè yǔ yánwén zì ér wú suǒ zhù pì rú shū zì pǔ rù yī qiè shì
一切语言文字而无所住。譬如书字，普入一切事、

yī qiè yǔ yī qiè suàn shù yī qiè shì jiān chū shì jiān chù ér wú suǒ zhù
一切语、一切算数、一切世间出世间处而无所住；

rú lái yīn shēng yì fù rú shì pǔ rù yī qiè chù yī qiè zhòngshēng
如来音声亦复如是，普入一切处、一切众生、

yī qiè fǎ yī qiè yè yī qiè bàozhōng ér wú suǒ zhù yī qiè zhòng
一切法、一切业、一切报中而无所住。一切众

shēngzhǒngzhǒng yǔ yán jiē xī bù lí rú lái fǎ lún hé yǐ gù
生种种语言，皆悉不离如来法轮。何以故？

yán yīn shí xiàng jí fǎ lún gù fó zǐ pú sà mó hē sà yú rú lái
言音实相即法轮故。佛子！菩萨摩诃萨于如来

zhuàn fǎ lún yīng rú shì zhī
转法轮应如是知。

fù cì fó zǐ pú sà mó hē sà yù zhī rú lái suǒzhuàn
“复次，佛子！菩萨摩诃萨欲知如来所转

fǎ lún yīng zhī rú lái fǎ lún suǒ chūshēngchù hé děngwéi rú lái fǎ
法轮，应知如来法轮所出生处。何等为如来法

lún suǒ chūshēngchù fó zǐ rú lái suí yī qiè zhòngshēng xīn xíng
轮所出生处？佛子！如来随一切众生心行

yù yào wú liàngchā bié chū ruò gān yīn shēng ér zhuàn fǎ lún fó zǐ
欲乐无量差别，出若干音声而转法轮。佛子！

rú lái yīng zhèngděng jué yǒu sān mèi míng jiū jìng wú ài wú wèi
如来、应、正等觉有三昧，名：究竟无碍无畏，

rù cǐ sān mèi yǐ yú chéngzhèng jué yī yī shēn yī yī kǒu gè chū
入此三昧已，于成正觉一一身、一一口，各出

yī qiè zhòngshēng shù děngyán yīn yī yī yīn zhōngzhòng yīn jù zú gè
一切众生数等言音，一一音中众音具足，各

gè chā bié ér zhuàn fǎ lún lìng yī qiè zhòngshēng jiē shēnghuān xǐ
各差别而转法轮，令一切众生皆生欢喜。

néng rú shì zhī zhuàn fǎ lún zhě dāng zhī cǐ rén zé wéi suí shùn yī qiè
能如是知转法轮者，当知此人则为随顺一切

fó fǎ bù rú shì zhī zé fēi suí shùn fó zǐ zhū pú sà mó hē
佛法；不如是知，则非随顺。佛子！诸菩萨摩诃

sà yīng rú shì zhī fó zhuàn fǎ lún pǔ rù wú liàngzhòngshēng jiè
萨应如是知佛转法轮，普入无量众生界

gù
故。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà yù chóngmíng cǐ yì ér shuō
尔时，普贤菩萨摩诃萨欲 重 明此义而说

sòngyán
颂言：

rú lái fǎ lún wú suǒ zhuàn sān shì wú qǐ yì wú dé
如来法轮无所 转 三世无起亦无得

pì rú wén zì wú jìn shí shí lì fǎ lún yì rú shì
譬如文字无尽时 十力法轮亦如是

rú zì pǔ rù ér wú zhì zhèng jué fǎ lún yì fù rán
如字普入而无至 正觉法轮亦复然

rù zhū yán yīn wú suǒ rù néng lìng zhòngshēng xī huān xǐ
入诸言音无所入 能令众生悉欢喜

fó yǒu sān mèi míng jiū jìng rù cǐ dìng yǐ nǎi shuō fǎ
佛有三昧名究竟 入此定已乃说法

yī qiè zhòngshēng wú yǒu biān pǔ chū qí yīn lìng wù jiě
一切众生无有边 普出其音令悟解

yī yī yīn zhōng fù gèng yǎn wú liàng yán yīn gè chā bié
一一音中复更演 无量言音各差别

yú shì zì zài wú fēn bié suí qí yù yào pǔ shǐ wén
于世自在无分别 随其欲乐普使闻

wén zì bù cóng nèi wài chū yì bù shī huài wú jī jù
文字不从内外出 亦不失坏无积聚

ér wèizhòngshēngzhuàn fǎ lún rú shì zì zài shèn qí tè
而为众生转法轮 如是自在甚奇特

fó zǐ pú sà mó hē sà yīngyún hé zhī rú lái yīng zhèng
“佛子！菩萨摩诃萨应云何知如来、应、正

děng jué bō niè pán fó zǐ pú sà mó hē sà yù zhī rú lái dà niè
等觉般涅槃？佛子！菩萨摩诃萨欲知如来大涅

pánzhě dāng xū liǎo zhī gēnběn zì xìng rú zhēn rú niè pán rú lái
槃者，当须了知根本自性。如真如涅槃，如来

niè pán yì rú shì rú shí jì niè pán rú lái niè pán yì rú shì rú
涅槃亦如是；如实际涅槃，如来涅槃亦如是；如

fǎ jiè niè pán rú lái niè pán yì rú shì rú xū kōng niè pán rú lái
法界涅槃，如来涅槃亦如是；如虚空涅槃，如来

niè pán yì rú shì rú fǎ xìng niè pán rú lái niè pán yì rú shì rú
涅槃亦如是；如法性涅槃，如来涅槃亦如是；如

lí yù jì niè pán rú lái niè pán yì rú shì rú wú xiàng jì niè pán
离欲际涅槃，如来涅槃亦如是；如无相际涅槃，

rú lái niè pán yì rú shì rú wǒ xìng jì niè pán rú lái niè pán yì rú
如来涅槃亦如是；如我性际涅槃，如来涅槃亦如
shì rú yī qiè fǎ xìng jì niè pán rú lái niè pán yì rú shì rú zhēn
是；如一切法性际涅槃，如来涅槃亦如是；如真
rú jì niè pán rú lái niè pán yì rú shì hé yǐ gù niè pán wú
如际涅槃，如来涅槃亦如是。何以故？涅槃无
shēng wú chū gù ruò fǎ wú shēng wú chū zé wú yǒu miè fó zǐ
生无出故；若法无生无出，则无有灭。佛子！
rú lái bú wèi pú sà shuō zhū rú lái jiū jìng niè pán yì bú wèi bǐ shì
如来不为菩萨说诸如来究竟涅槃，亦不为彼示
xiàn qí shì hé yǐ gù wèi yù lìng jiàn yī qiè rú lái cháng zhù qí qián
现其事。何以故？为欲令见一切如来常住其前，
yú yī niànzhōng jiàn guò qù wèi lái yī qiè zhū fó sè xiàng yuán mǎn jiē
于一念中见过去、未来一切诸佛色相圆满皆
rú xiàn zài yì bù qǐ èr bú èr xiǎng hé yǐ gù pú sà mó hē
如现在，亦不起二、不二想。何以故？菩萨摩诃
sà yǒng lí yī qiè zhū xiǎng zhuó gù fó zǐ zhū fó rú lái wèi lìng
萨永离一切诸想著故。佛子！诸佛如来为令
zhòng shēng shēng xīn lè gù chū xiàn yú shì yù lìng zhòng shēng shēng liàn
众生生欣乐故，出现于世；欲令众生生恋
mù gù shì xiàn niè pán ér shí rú lái wú yǒu chū shì yì wú niè pán
慕故，示现涅槃；而实如来无有出世，亦无涅槃。
hé yǐ gù rú lái cháng zhù qīng jìng fǎ jiè suí zhòng shēng xīn shì xiàn
何以故？如来常住清净法界，随众生心示现
niè pán fó zǐ pì rú rì chū pǔ zhào shì jiān yú yī qiè jìng shuǐ
涅槃。佛子！譬如日出，普照世间，于一切净水
qì zhōng yǐng wú bú xiàn pǔ biàn zhòng chù ér wú lái wǎng huò yī qì
器中影无不现，普遍众处而无来往，或一器
pò biàn bú xiàn yǐng fó zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ yǐng bú xiàn wéi rì
破便不现影。佛子！于汝意云何，彼影不现为日
jiù fǒu dá yán fú yě dàn yóu qì huài fēi rì yǒu jiù
咎不？”答言：“不也。但由器坏，非日有咎。”
fó zǐ rú lái zhì rì yì fù rú shì pǔ xiàn fǎ jiè wú qián wú
“佛子！如来智日亦复如是，普现法界无前无
hòu yī qiè zhòng shēng jìng xīn qì zhōng fó wú bú xiàn xīn qì cháng jìng
后，一切众生净心器中佛无不现，心器常净
cháng jiàn fó shēn ruò xīn zhuó qì pò zé bù dé jiàn fó zǐ ruò yǒu
常见佛身，若心浊器破则不得见。佛子！若有

zhòngshēngyīng yǐ niè pán ér dé dù zhě rú lái zé wèi shì xiàn niè pán
众 生 应以涅槃而得度者，如来则为示现涅槃，
ér shí rú lái wú shēng wú mò wú yǒumiè dù fó zǐ pì rú huǒ
而实如来无 生 、无殁、无有灭度。佛子！譬如火
dà yú yī qiè shì jiānnéngwéihuǒ shì huò shí yī chù qí huǒ xī miè
大，于一切世间能为火事，或时一处其火息灭。
yú yì yún hé qǐ yī qiè shì jiānhuǒ jiē miè yé dá yán fú
于意云何，岂一切世间火皆灭耶？”答言：“不
yě fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué yì fù rú shì
也。”“佛子！如来、应、正 等觉亦复如是，
yú yī qiè shì jiè shī zuò fó shì huò yú yī shì jiè néng shì yǐ bì shì
于一切世界施作佛事，或于一世界能事已毕示
rù niè pán qǐ yī qiè shì jiè zhū fó rú lái xī jiē miè dù fó zǐ
入涅槃，岂一切世界诸佛如来悉皆灭度？佛子！
pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī rú lái yīng zhèngděng jué dà bō niè
菩萨摩诃萨应如是知如来、应、正 等觉大般涅
pán
槃。

fù cì fó zǐ pì rú huàn shī shànmínghuànshù yǐ huàn
“复次，佛子！譬如幻师善 明 幻术，以幻
shù lì yú sānqiān dà qiān shì jiè yī qiè guó tǔ chéng yì jù luò
术力，于三千大千世界一切国土、城 邑、聚落
shì xiànhuànshēn yǐ huàn lì chí jīng jié ér zhù rán yú yú chù huàn
示现幻 身，以幻 力持经劫而住；然于余处，幻
shì yǐ qì yǐn shēn bú xiàn fó zǐ yú rǔ yì yún hé bǐ dà huàn
事已讫，隐身不现。佛子！于汝意云何，彼大幻
shī qǐ yú yī chù yǐn shēn bú xiàn biàn yī qiè chù jiē yǐn miè yé
师岂于一处隐身不现，便一切处皆隐灭耶？”
dá yán fú yě fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué
答言：“不也。”“佛子！如来、应、正 等觉
yì fù rú shì shàn zhī wú liàng zhì huì fāngbiànzhǒngzhǒnghuànshù yú
亦复如是，善 知无量智慧方便 种 种 幻术，于
yī qiè fǎ jiè pǔ xiàn qí shēn chí lìng chángzhù jìn wèi lái jì huò yú
一切法界普现其身，持令 常 住尽未来际；或于
yī chù suí zhòngshēng xīn suǒ zuò shì qì shì xiàn niè pán qǐ yǐ
一处，随 众 生 心，所作事讫，示现涅槃。岂以
yī chù shì rù niè pán biànwèi yī qiè xī jiē miè dù fó zǐ pú
一处示入涅槃，便谓一切悉皆灭度？佛子！菩

sà mó hē sà yīng rú shì zhī rú lái yīng zhèngděng jué dà bō niè
萨摩诃萨应如是知如来、应、正等觉大般涅
pán
槃。

fù cì fó zǐ rú lái yīng zhèngděng jué shì niè pán
“复次，佛子！如来、应、正等觉示涅槃
shí rù bú dòng sān mèi rù cǐ sān mèi yǐ yú yī yī shēn gè fàng
时，入不动三昧；入此三昧已，于一一身各放
wú liàng bǎi qiān yì nà yóu tā dà guāngmíng yī yī guāngmíng gè chū
无量百千亿那由他大光明，一一光明各出
ā sēng qí lián huā yī yī lián huā gè yǒu bù kě shuōmiàobǎohuā ruǐ
阿僧祇莲华，一一莲华各有不可说妙宝华蘂，
yī yī huā ruǐ yǒu shī zǐ zuò yī yī zuò shàng jiē yǒu rú lái jié jiā fū
一一华蘂有师子座，一一座上皆有如来结跏趺
zuò qí fó shēn shù zhèng yǔ yī qiè zhòngshēng shù děng jiē jù shàng
坐，其佛身数正与一切众生数等，皆具上
miàogōng dé zhuāngyán cóngběnyuàn lì zhī suǒ shēng qǐ ruò yǒuzhòng
妙功德庄严，从本愿力之所生起。若有众
shēngshàngēn shú zhě jiàn fó shēn yǐ zé jiē shòuhuà rán bǐ fó shēn
生善根熟者，见佛身已，则皆受化。然彼佛身，
jìn wèi lái jì jiū jìng ān zhù suí yí huà dù yī qiè zhòngshēng wèi céng
尽未来际究竟安住，随宜化度一切众生未曾
shī shí fó zǐ rú lái shēn zhě wú yǒufāngchù fēi shí fēi xū
失时。佛子！如来身者，无有方处，非实非虚，
dàn yǐ zhū fó běn shì yuàn lì zhòngshēngkān dù zé biànchūxiàn pú
但以诸佛本誓愿力，众生堪度则便出现。菩
sà mó hē sà yīng rú shì zhī rú lái yīng zhèngděng jué dà bō niè pán
萨摩诃萨应如是知如来、应、正等觉大般涅槃。
fó zǐ rú lái zhù yú wú liàng wú ài jiū jìng fǎ jiè xū kōng jiè
佛子！如来住于无量无碍究竟法界、虚空界，
zhēn rú fǎ xìng wú shēng wú miè jí yǐ shí jì wèi zhūzhòngshēng suí shí
真如法性无生无灭及以实际，为诸众生随时
shì xiàn běnyuàn chí gù wú yǒu xiū xī bù shě yī qiè zhòngshēng
示现；本愿持故，无有休息，不舍一切众生、
yī qiè chà yī qiè fǎ
一切刹、一切法。”

ěr shí pǔ xián pú sà mó hē sà yù chóngmíng cǐ yì ér shuō
尔时，普贤菩萨摩诃萨欲重明此义而说

sòngyán
颂言：

rú rì shū guāng zhào fǎ jiè qì huài shuǐ lòu yǐng suí miè
如日舒光照法界器坏水漏影随灭
zuì shèng zhì rì yì rú shì zhòng shēng wú xìn jiàn niè pán
最胜智日亦如是众生无信见涅槃
rú huǒ shì jiān zuò huǒ shì yú yī chéng yì huò shí xī
如火世间作火事于一城邑或时息
rén zhōng zuì shèng biàn fǎ jiè huà shì qì chù shì zhōng jìn
人中最胜遍法界化事讫处示终尽
huàn shī xiàn shēn yī qiè chà néng shì bì chù zé biàn xiè
幻师现身一切刹能事毕处则便谢
rú lái huà qì yì fù rán yú yú guó tǔ cháng jiàn fó
如来化讫亦复然于余国土常见佛
fó yǒu sān mèi míng bú dòng huà zhòng shēng qì rù cǐ dìng
佛有三昧名不动化众生讫入此定
yī niàn shēn fàng wú liàng guāng guāng chū lián huā huā yǒu fó
一念身放无量光光出莲华华有佛
fó shēn wú shù děng fǎ jiè yǒu fú zhòng shēng suǒ néng jiàn
佛身无数等法界有福众生所能见
rú shì wú shù yī yī shēn shòu mìng zhuāng yán jiē jù zú
如是无数一一身寿命庄严皆具足
rú wú shēng xìng fó chū xīng rú wú miè xìng fó niè pán
如无生性佛出兴如无灭性佛涅槃
yán cí pì yù xī jiē duàn yī qiè yì chéng wú yǔ děng
言辞譬喻[14]悉皆断一切义成无与等

fó zǐ pú sà mó hē sà yīng yún hé zhī yú rú lái yīng
“佛子！菩萨摩诃萨应云何知于如来、应、
zhèng děng jué jiàn wén qīn jìn suǒ zhòng shàn gēn fó zǐ pú sà mó
正等觉见闻亲近所种善根？佛子！菩萨摩
hē sà yīng zhī yú rú lái suǒ jiàn wén qīn jìn suǒ zhòng shàn gēn jiē xī bù
诃萨应知于如来所见闻亲近所种善根皆悉不
xū chū shēng wú jìn jué huì gù lí yú yī qiè zhàng nàn gù jué dìng
虚，出生无尽觉慧故，离于一切障难故，决定
zhì yú jiū jìng gù wú yǒu xū kuáng gù yī qiè yuàn mǎn gù bú jìn
至于究竟故，无有虚诳故，一切愿满故，不尽

[14] 大正藏：谕（后同）

yǒu wéi xíng gù suí shùn wú wéi zhì gù shēng zhū fó zhì gù jìn wèi
有为行故，随顺无为智故，生诸佛智故，尽未
lái jì gù chéng yī qiè zhǒng shèng xíng gù dào wú gōng yòng zhì dì gù
来际故，成一切种胜行故，到无功用智地故。
fó zǐ pì rú zhàng fū shí shǎo jīn gāng zhōng jìng bù xiāo yào
佛子！譬如丈夫，食少金刚，终竟不消，要
chuān qí shēn chū zài yú wài hé yǐ gù jīn gāng bù yǔ ròu shēn zá
穿其身，出在于外。何以故？金刚不与肉身杂
huì ér tóng zhǐ gù yú rú lái suǒ zhòng shǎo shàn gēn yì fù rú shì yào
秽而同止故。于如来所种少善根亦复如是，要
chuān yī qiè yǒu wéi zhū xíng fán nǎo shēn guò dào yú wú wéi jiū jìng zhì
穿一切有为诸行烦恼身过，到于无为究竟智
chù hé yǐ gù cǐ shǎo shàn gēn bù yǔ yǒu wéi zhū xíng fán nǎo ér gòng
处。何以故？此少善根不与有为诸行烦恼而共
zhù gù fó zǐ jiǎ shǐ gān cǎo zì tóng xū mí tóu huǒ yú zhōng rú
住故。佛子！假使干草藉同须弥，投火于中如
jiè zǐ xǔ bì jiē shāo jìn hé yǐ gù huǒ néng shāo gù yú rú
芥子许，必皆烧尽。何以故？火能烧故。于如
lái suǒ zhòng shǎo shàn gēn yì fù rú shì bì néng shāo jìn yī qiè fán nǎo
来所种少善根亦复如是，必能烧尽一切烦恼，
jiū jìng dé yú wú yú niè pán hé yǐ gù cǐ shǎo shàn gēn xìng jiū jìng
究竟得于无余涅槃。何以故？此少善根性究竟
gù fó zǐ pì rú xuě shān yǒu yào wáng shù míng yuē shàn jiàn
故。佛子！譬如雪山有药王树，名曰：善见。
ruò yǒu jiàn zhě yǎn dé qīng jìng ruò yǒu wén zhě ěr dé qīng jìng ruò
若有见者，眼得清净；若有闻者，耳得清净；若
yǒu xiù zhě bí dé qīng jìng ruò yǒu cháng zhě shé dé qīng jìng ruò
有嗅者，鼻得清净；若有尝者，舌得清净；若
yǒu chù zhě shēn dé qīng jìng ruò yǒu zhòng shēng qǔ bǐ dì tǔ yì néng
有触者，身得清净；若有众生取彼地土，亦能
wèi zuò chú bìng lì yì fó zǐ rú lái yīng zhèng děng jué wú shàng
为作除病利益。佛子！如来、应、正等觉无上
yào wáng yì fù rú shì néng zuò yī qiè ráo yì zhòng shēng ruò yǒu dé
药王亦复如是，能作一切饶益众生。若有得
jiàn rú lái sè shēn yǎn dé qīng jìng ruò yǒu dé wén rú lái míng hào
见如来色身，眼得清净；若有得闻如来名号，
ěr dé qīng jìng ruò yǒu dé xiù rú lái jiè xiāng bí dé qīng jìng ruò yǒu
耳得清净；若有得嗅如来戒香，鼻得清净；若有

dé cháng rú lái fǎ wèi shé dé qīngjìng jù guǎngchángshé jiě yǔ
得 尝 如来法味，舌得清净，具 广 长 舌，解语

yán fǎ ruòyǒu dé chù rú lái guāngzhě shēn dé qīngjìng jiū jìnghuò
言法；若有得触如来 光 者，身得清净，究竟获

dé wú shàng fǎ shēn ruò yú rú lái shēng yì niànzhě zé dé niàn fó sān
得无 上 法身；若于如来 生 忆念者，则得念佛三

mèiqīngjìng ruòyǒuzhòngshēnggòngyǎng rú lái suǒ jīng tǔ dì jí tǎ
昧清净；若有 众 生 供 养如来所经土地及塔

miàozhě yì jù shàngēn miè chú yī qiè zhū fán nǎohuàn dé xiánshèng
庙 者，亦具善根，灭除一切诸烦恼 患，得贤 圣

lè fó zǐ wǒ jīn gào rǔ shèyǒuzhòngshēngjiànwén yú fó yè
乐。佛子！我今告汝，设有 众 生 见闻于佛，业

zhàngchán fù bù shēng xìn yào yì zhòngshàngēn wú kōngguòzhě nǎi zhì
障 缠 覆不 生 信乐，亦 种 善根无空过者，乃至

jiū jìng rù yú niè pán fó zǐ pú sà mó hē sà yīng rú shì zhī yú rú
究竟入于涅槃。佛子！菩萨摩诃萨应如是知于如

lái suǒ jiànwén qīn jìn suǒ zhòngshàngēn xī lí yī qiè zhū bú shàn fǎ
来所见闻亲近所 种 善根，悉离一切诸不善法，

jù zú shàn fǎ
具足善法。

fó zǐ rú lái yǐ yī qiè pì yù shuōzhǒngzhǒng shì wú
“佛子！如来以一切譬喻说 种 种 事，无

yǒu pì yù néngshuō cǐ fǎ hé yǐ gù xīn zhì lù jué bù sī yì gù
有譬喻能 说此法。何以故？心智路绝，不思议故。

zhū fó pú sà dàn suí zhòngshēng xīn lìng qí huān xǐ wèishuō pì yù
诸佛菩萨但随 众 生 心，令其欢 喜，为说譬喻，

fēi shì jiū jìng fó zǐ cǐ fǎ ménmíngwéi rú lái mì mì zhī chù
非是究竟。佛子！此法门名为：如来秘密之处，

míng yī qiè shì jiān suǒ bù néng zhī míng rù rú lái yìn míng
名：一切世间所不能知，名：入如来印，名：

kāi dà zhì mén míng shì xiàn rú lái zhǒngxìng míng chéng jiù yī
开大智门，名：示现如来种性，名：成就一

qiè pú sà míng yī qiè shì jiān suǒ bù nénghuài míng yī xiàng suí
切菩萨，名：一切世间所不能坏，名：一向随

shùn rú lái jìng jiè míng néng jìng yī qiè zhūzhòngshēng jiè míng
顺如来境界，名：能净一切诸 众 生 界，名：

yǎnshuō rú lái gēnběn shí xìng bù sī yì jiū jìng fǎ fó zǐ cǐ fǎ
演说如来根本实性不思议究竟法。佛子！此法

mén rú lái bú wèi yú zhòngshēngshuō wéiwèi qù xiàng dà shèng pú sà
门，如来不为余众生说，唯为趣向大乘菩萨
shuō wéiwèichéng bù sī yì shèng pú sà shuō cǐ fǎ mén bú rù yī
说，唯为乘不思议乘菩萨说；此法门不入一
qiè yú zhòngshēngshǒu wéichúzhū pú sà mó hē sà fó zǐ pì rú
切余众生手，唯除诸菩萨摩诃萨。佛子！譬如
zhuàn lún shèngwángsuǒyǒu qī bǎo yīn cǐ bǎo gù xiǎn shì lún wáng cǐ
转轮圣王所有七宝，因此宝故显示轮王，此
bǎo bú rù yú zhòngshēngshǒu wéichú dì yī fū rén suǒshēng tài zǐ
宝不入余众生手，唯除第一夫人所生太子，
jù zú chéng jiù shèngwángxiàngzhě ruòzhuàn lún wáng wú cǐ tài zǐ jù
具足成就圣王相者。若转轮王无此太子具
zhòng dé zhě wángmìngzhōnghòu cǐ zhūbǎoděng yú qī rì zhōng xī
众德者，王命终后，此诸宝等于七日中悉
jiē sànmiè fó zǐ cǐ jīngzhēnbǎo yì fù rú shì bú rù yī qiè yú
皆散灭。佛子！此经珍宝亦复如是，不入一切余
zhòngshēngshǒu wéichú rú lái fǎ wángzhēn zǐ shēng rú lái jiā
众生手，唯除如来法王真子，生如来家，
zhòng rú lái xiàngzhūshàngēnzhě fó zǐ ruò wú cǐ děng fó zhī zhēn
种如来相诸善根者。佛子！若无此等佛之真
zǐ rú shì fǎ mén bù jiǔ sànmiè hé yǐ gù yī qiè èr shèng bù
子，如是法门不久散灭。何以故？一切二乘不
wén cǐ jīng hé kuàngshòu chí dú sòng shū xiě fēn bié jiě shuō
闻此经，何况受持、读诵、书写、分别解说！
wéizhū pú sà nǎi néng rú shì shì gù pú sà mó hē sà wén cǐ fǎ
唯诸菩萨乃能如是。是故，菩萨摩诃萨闻此法
ménying dà huān xǐ yǐ zūnzhòng xīn gōngjìngdǐngshòu hé yǐ gù
门应大欢喜，以尊重心恭敬顶受。何以故？
pú sà mó hē sà xìn yào cǐ jīng jí dé ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
菩萨摩诃萨信乐此经，疾得阿耨多罗三藐三菩
tí gù fó zǐ shèyǒu pú sà yú wú liàngbǎiqiān yì nà yóu tā jié
提故。佛子！设有菩萨于无量百千亿那由他劫
xíng liù bō luó mì xiū xí zhǒngzhǒng pú tí fēn fǎ ruò wèiwén cǐ rú
行六波罗蜜，修习种种菩提分法。若未闻此如
lái bù sī yì dà wēi dé fǎ mén huò shí wén yǐ bú xìn bù jiě bú
来不思议大威德法门，或时闻已不信、不解、不
shùn bú rù bù dé míngwéizhēn shí pú sà yǐ bù néngshēng rú lái
顺、不入，不得名为真实菩萨，以不能生如来

jiā gù ruò dé wén cǐ rú lái wú liàng bù kě sī yì wú zhàng wú ài zhì
家故。若得闻此如来无量不可思议无障无碍智
huì fǎ mén wén yǐ xìn jiě suí shùn wù rù dāng zhī cǐ rén shēng rú
慧法门，闻已信解，随顺悟入，当知此人生如
lái jiā suí shùn yī qiè rú lái jìng jiè jù zú yī qiè zhū pú sà fǎ
来家，随顺一切如来境界，具足一切诸菩萨法，
ān zhù yī qiè zhǒng zhì jìng jiè yuǎn lí yī qiè zhū shì jiān fǎ chūshēng
安住一切种智境界，远离一切诸世间法，出生
yī qiè rú lái suǒ xíng tōng dá yī qiè pú sà fǎ xìng yú fó zì zài xīn
一切如来所行，通达一切菩萨法性，于佛自在心
wú yí huò zhù wú shī fǎ shēn rù rú lái wú ài jìng jiè fó zǐ
无疑惑，住无师法，深入如来无碍境界。佛子！
pú sà mó hē sà wén cǐ fǎ yǐ zé néng yǐ píngděng zhì zhī wú liàng
菩萨摩诃萨闻此法已，则能以平等智知无量
fǎ zé néng yǐ zhèng zhí xīn lí zhū fēn bié zé néng yǐ shèng yù yào
法，则能以正直心离诸分别，则能以胜欲乐
xiànjiàn zhū fó zé néng yǐ zuò yì lì rù píngděng xū kōng jiè zé néng
现见诸佛，则能以作意力入平等虚空界，则能
yǐ zì zài niànxíng wú biān fǎ jiè zé néng yǐ zhì huì lì jù yī qiè gōng
以自在念行无边法界，则能以智慧力具一切功
dé zé néng yǐ zì rán zhì lí yī qiè shì jiāngòu zé néng yǐ pú tí
德，则能以自然智离一切世间垢，则能以菩提
xīn rù yī qiè shí fāngwǎng zé néng yǐ dà guānchá zhī sān shì zhū fó
心入一切十方网，则能以大观察知三世诸佛
tóng yī tǐ xìng zé néng yǐ shàngēn huí xiàng zhì pǔ rù rú shì fǎ bú
同一体性，则能以善根回向智普入如是法，不
rù ér rù bú yú yī fǎ ér yǒupānyuán héng yǐ yī fǎ guān yī qiè
入而入；不于一法而有攀缘，恒以一法观一切
fǎ fó zǐ pú sà mó hē sà chéng jiù rú shì gōng dé shǎozuògōng
法。佛子！菩萨摩诃萨成就如是功德，少作功
lì dé wú shī zì rán zhì。”

ěr shí pǔ xián pú sà yù chóngmíng cǐ yì ér shuōsòngyán
尔时，普贤菩萨欲重明此义而说颂言：

jiàn wén gòng yǎng zhū rú lái suǒ dé gōng dé bù kě liáng
见闻供养诸如来 所得功德不可量
yú yǒu wéi zhōngzhōng bú jìn yào miè fán nǎo lí zhòng kǔ
于有为中终不尽 要灭烦恼离众苦

pì rén tūn fú shǎo jīn gāng zhōng jìng bù xiāo yào dāng chū
譬人吞服少金刚 终竟不消要当出

gòng yǎng shí lì zhū gōng dé miè huò bì zhì jīn gāng zhì
供养十力诸功德 灭惑必至金刚智

rú gān cǎo zì děng xū mí tóu jiè zǐ huǒ xī shāo jìn
如干草耔等须弥 投芥子火悉烧尽

gòng yǎng zhū fó shǎo gōng dé bì duàn fán nǎo zhì niè pán
供养诸佛少功德 必断烦恼至涅槃

xuě shān yǒu yào míng shàn jiàn jiàn wén xiù chù xiāo zhòng jí
雪山有药名善见 见闻嗅触消众疾

ruò yǒu jiàn wén yú shí lì dé shèng gōng dé dào fó zhì
若有见闻于十力 得胜功德到佛智

ěr shí fó shén lì gù fǎ rú shì gù shí fāng gè yǒu shí bù
尔时，佛神力故，法如是故，十方各有十不

kě shuō bǎi qiān yì nà yóu tā shì jiè liù zhǒng zhèn dòng suǒ wèi dōng
可说百千亿那由他世界六种震动，所谓：东

yǒng xī mò xī yǒng dōng mò nán yǒng běi mò běi yǒng nán mò
踊[15]西没，西踊东没，南踊北没，北踊南没，

biān yǒng zhōng mò zhōng yǒng biān mò shí bā xiàng dòng suǒ wèi
边踊中没，中踊边没。十八相动，所谓：

dòng biàn dòng děng biàn dòng qǐ biàn qǐ děng biàn qǐ yǒng
动、遍动、等遍动，起、遍起、等遍起，踊、

biàn yǒng děng biàn yǒng zhèn biàn zhèn děng biàn zhèn hǒu
遍踊、等遍踊，震、遍震、等遍震，吼、

biàn hǒu děng biàn hǒu jī biàn jī děng biàn jī yù chū guò zhū
遍吼、等遍吼，击、遍击、等遍击。雨出过诸

tiān yī qiè huā yún yī qiè gài yún chuáng yún fān yún xiāng yún
天一切华云、一切盖云、幢云、幡云、香云、

mán yún tú xiāng yún zhuāng yán jù yún dà guāng míng mó ní bǎo yún
鬘云、涂香云、庄严具云、大光明摩尼宝云、

zhū pú sà zàn tàn yún bù kě shuō pú sà gè chā bié shēn yún yù chéng
诸菩萨赞叹云、不可说菩萨各差别身云，雨成

zhèng jué yún yán jìng bù sī yì shì jiè yún yù rú lái yán yǔ yīn shēng
正觉云、严净不思议世界云，雨如来言语音声

yún chōng mǎn wú biān fǎ jiè rú cǐ sì tiān xià rú lái shén lì rú
云，充满无边法界。如此四天下，如来神力如

[15] 大正藏：涌

shì shì xiàn lìng zhū pú sà jiē dà huān xǐ zhōubiàn shí fāng yī qiè shì
是示现，令诸菩萨皆大欢喜；周遍十方一切世
jiè xī yì rú shì
界，悉亦如是。

shì shí shí fāng gè guò bā shí bù kě shuō bǎi qiān yì nà yóu tā
是时，十方各过八十不可说百千亿那由他
fó chà wēi chén shù shì jiè wài gè yǒu bā shí bù kě shuō bǎi qiān yì nà
佛刹微尘数世界外，各有八十不可说百千亿那
yóu tā fó chà wēi chén shù rú lái tóngmíng pǔ xián jiē xiàn qí qián
由他佛刹微尘数如来，同名：普贤，皆现其前
ér zuò shì yán
而作是言：

shàn zāi fó zǐ nǎi néng chéng fó wēi lì suí shùn fǎ
“善哉！佛子！乃能承佛威力，随顺法
xìng yǎn shuō rú lái chū xiàn bù sī yì fǎ fó zǐ wǒ děng shí fāng
性，演说如来出现不思议法。佛子！我等十方
bā shí bù kě shuō bǎi qiān yì nà yóu tā fó chà wēi chén shù tóngmíng zhū
八十不可说百千亿那由他佛刹微尘数同名诸
fó jiē shuō cǐ fǎ rú wǒ suǒ shuō shí fāng shì jiè yī qiè zhū fó yì
佛皆说此法；如我所说，十方世界一切诸佛亦
rú shì shuō fó zǐ jīn cǐ huì zhōng shí wàn fó chà wēi chén shù pú
如是说。佛子！今此会中，十万佛刹微尘数菩
sà mó hē sà dé yī qiè pú sà shén tōng sān mèi wǒ děng jiē yǔ shòu
萨摩诃萨，得一切菩萨神通三昧；我等皆与授
jì yī shēng dāng dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí fó chà wēi
记，一生当得阿耨多罗三藐三菩提。佛刹微
chén shù zhòng shēng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn wǒ děng
尘数众生，发阿耨多罗三藐三菩提心；我等
yì yǔ shòu jì yú dāng lái shì jīng bù kě shuō fó chà wēi chén shù jié
亦与授记，于当来世经不可说佛刹微尘数劫，
jiē dé chéng fó tónghào fó shū shèng jìng jiè wǒ děng wèi lìng wèi
皆得成佛，同号：佛殊胜境界。我等为令未
lái zhū pú sà wén cǐ fǎ gù jiē gòng hù chí rú cǐ sì tiān xià suǒ dù
来诸菩萨闻此法故，皆共护持。如此四天下所度
zhòng shēng shí fāng bǎi qiān yì nà yóu tā wú shù wú liàng nǎi zhì bù
众生，十方百千亿那由他无数无量，乃至不
kě shuō bù kě shuō fǎ jiè xū kōng děng yī qiè shì jiè zhōng suǒ dù zhòng
可说不可说法界虚空等一切世界中所度众

shēng jiē yì rú shì
生，皆亦如是。”

ěr shí shí fāngzhū fó wēishén lì gù pí lú zhē nà běnyuàn
尔时，十方诸佛威神力故，毗卢遮那本愿

lì gù fǎ rú shì gù shàngēn lì gù rú lái qǐ zhì bú yuènián gù
力故，法如是故，善根力故，如来起智不越念故，

rú lái yìngyuán bù shī shí gù suí shí jué wù zhū pú sà gù wǎng xī
如来应缘不失时故，随时觉悟诸菩萨故，往昔

suǒ zuò wú shī huài gù lìng dé pǔ xiánguǎng dà xíng gù xiǎnxiàn yī qiè
所作无失坏故，令得普贤广大行故，显现一切

zhì zì zài gù shí fāng gè guò shí bù kě shuō bǎi qiān yì nà yóu tā fó
智自在故，十方各过十不可说百千亿那由他佛

chàwēi chén shù shì jiè wài gè yǒu shí bù kě shuō bǎi qiān yì nà yóu tā
刹微尘数世界外，各有十不可说百千亿那由他

fó chàwēi chén shù pú sà lái yì yú cǐ chōngmǎn shí fāng yī qiè fǎ
佛刹微尘数菩萨来诣于此，充满十方一切法

jiè shì xiàn pú sà guǎng dà zhuāngyán fàng dà guāngmíngwǎng zhèn
界，示现菩萨广大庄严，放大光明网，震

dòng yī qiè shí fāng shì jiè huàisàn yī qiè zhū mó gōngdiàn xiāomiè yī
动一切十方世界，坏散一切诸魔宫殿，消灭一

qiè zhū è dào kǔ xiǎnxiàn yī qiè rú lái wēi dé gē yǒngzàn tàn rú lái
切诸恶道苦，显现一切如来威德，歌咏赞叹如来

wú liàngchā bié gōng dé fǎ pǔ yù yī qiè zhǒngzhǒng yǔ shì xiàn wú
无量差别功德法，普雨一切种种雨，示现无

liàngchā bié shēn lǐng shòu wú liàngzhū fó fǎ yǐ fó shén lì gè zuò shì
量差别身，领受无量诸佛法，以佛神力各作是

yán
言：

shàn zāi fó zǐ nǎi néngshuō cǐ rú lái bù kě huài fǎ
“善哉！佛子！乃能说此如来不可坏法。

fó zǐ wǒ děng yī qiè jiē míng pǔ xián gè cóng pǔ guāngmíng shì
佛子！我等一切皆名：普贤，各从普光明世

jiè pǔ chuáng zì zài rú lái suǒ ér lái yú cǐ bǐ yī qiè chù yì shuō
界普幢自在如来所而来于此，彼一切处亦说

shì fǎ rú shì wén jù rú shì yì lǐ rú shì xuānshuō rú shì
是法，如是文句，如是义理，如是宣说，如是

jué dìng jiē tóng yú cǐ bù zēng bù jiǎn wǒ děng jiē yǐ fó shén lì
决定，皆同于此，不增不减。我等皆以佛神力

gù dé rú lái fǎ gù lái yì cǐ chùwèi rǔ zuòzhèng rú wǒ lái cǐ
故，得如来法故，来诣此处为汝作证。如我来此，
shí fāngděng xū kōngbiàn fǎ jiè yī qiè shì jiè zhū sì tiān xià yì fù rú
十方等虚空遍法界一切世界诸四天下亦复如
shì
是。”

ěr shí pǔ xián pú sà chéng fó shén lì guānchá yī qiè pú sà
尔时，普贤菩萨承佛神力，观察一切菩萨
dà zhòng yù chóngmíng rú lái chūxiànguǎng dà wēi dé rú lái zhèng
大众，欲重明如来出现广大威德，如来正
fǎ bù kě jǔ huài wú liàngshàngēn jiē xī bù kōng zhū fó chū shì bì
法不可沮坏，无量善根皆悉不空，诸佛出世必
jù yī qiè zuì shèng zhī fǎ shànnéngguānchá zhū zhòngshēng xīn suí yìng
具一切最胜之法，善能观察诸众生心，随应
shuō fǎ wèi céng shī shí shēngzhū pú sà wú liàng fǎ guāng yī qiè zhū
说法未曾失时，生诸菩萨无量法光，一切诸
fó zì zài zhuāngyán yī qiè rú lái yī shēn wú yì cóngběn dà xíng zhī
佛自在庄严，一切如来一身无异，从本大行之
suǒshēng qǐ ér shuōsòngyán
所生起，而说颂言：

yī qiè rú lái zhū suǒ zuò shì jiān pì yù wú néng jí
一切如来诸所作　世间譬喻无能及
wèi lìngzhòngshēng dé wù jiě fēi yù wéi yù ér xiǎn shì
为令众生得悟解　非喻为喻而显示
rú shì wēi mì shèn shēn fǎ bǎi qiān wàn jié nán kě wén
如是微密甚深法　百千万劫难可闻
jīng jìn zhì huì tiáo fú zhě nǎi dé wén cǐ mì ào yì
精进智慧调伏者　乃得闻此秘奥义
ruò wén cǐ fǎ shēng xīn qìng bǐ cénggòngyǎng wú liàng fó
若闻此法生欣庆　彼曾供养无量佛
wéi fó jiā chí suǒ shè shòu rén tiānzàn tàn chánggòngyǎng
为佛加持所摄受　人天赞叹常供养
cǐ wéi chāo shì dì yī cái cǐ néng jiù dù zhū qún pǐn
此为超世第一财　此能救度诸群品
cǐ néngchūshēngqīngjìngdào rǔ děngdāng chí mò fàng yì
此能出生清净道　汝等当持莫放逸

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó sānmǎnduō mò tuó nán ā bō là dì hē duōzhé zhé nà

南无三满哆.没驮喃.阿钵啰帝.喝多折.折捺

mí ǎn jī mí jī mí dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ shān dìng bō là dì

弥.唵.鸡弥鸡弥.怛塔葛塔喃.末瓦山.矴钵啰帝.

wū dá mó dá mó dá tǎ gě tǎ nán mò wǎ hòng pō suō hē

乌怛摩怛摩.怛塔葛塔喃.末瓦吽.婆莎诃.

jǔ zàn

举赞

pǔ guāng zài huì dà fǎ chóngxuān gāochāo shí shèng yǔ sān

普光再会.大法重宣.高超十圣与三

xián děng jué yì yōuxuán xīn yuè gū yuán jiū jìng lí yánquán

贤.等觉义幽玄.心月孤圆.究竟离言诠.

jǔ zì mǔzàn

举字母赞

（一遍）

huāyán zì mǔ zhòng yì qīnxuān shàn cái tóng zǐ dé zhēnchuán

华严字母.众艺亲宣.善财童子得真传.

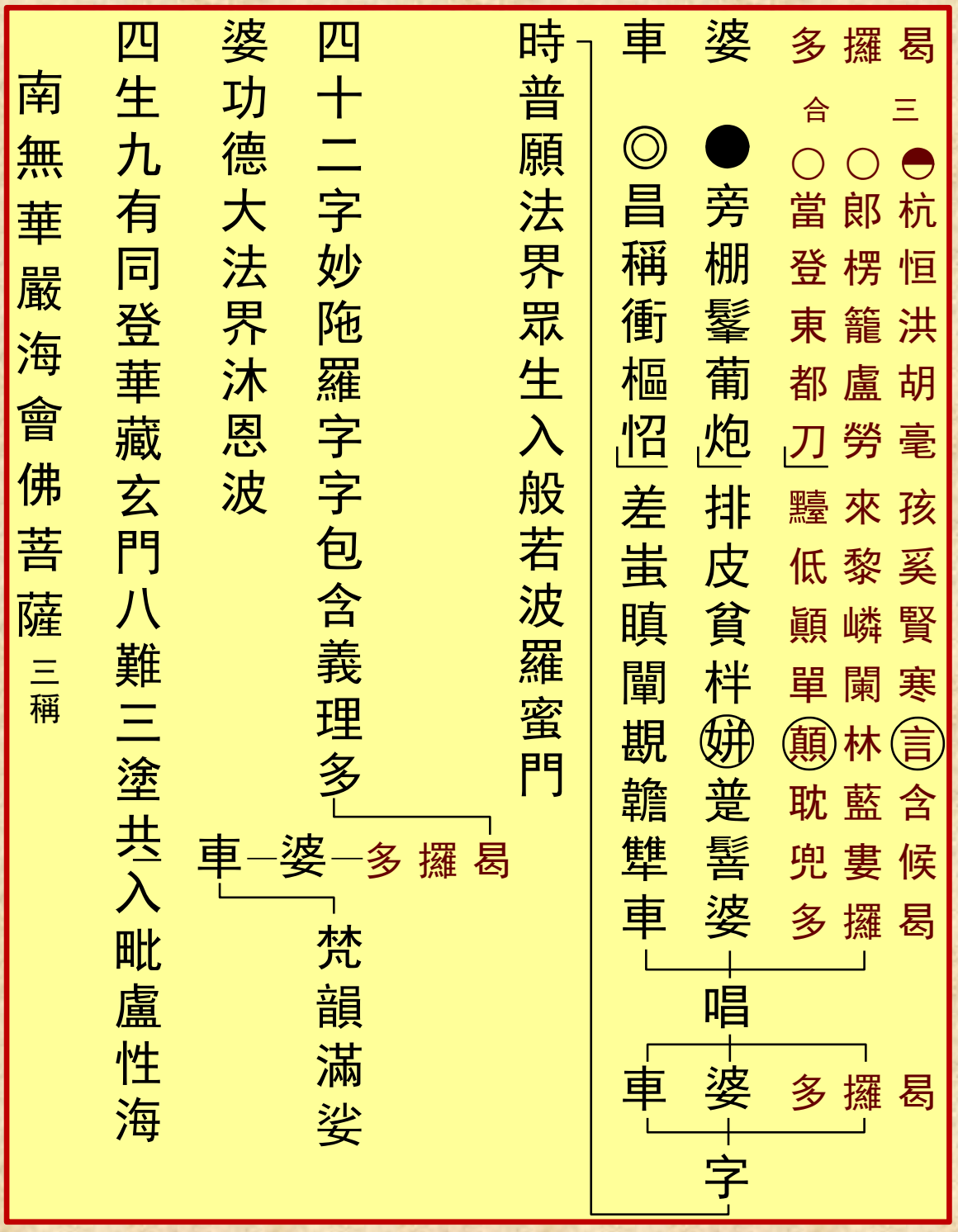
mì mì yì yōuxuán gōng dé wú biān chàngsòng lì rén tiān

秘密义幽玄.功德无边.唱诵利人天.

huāyán zì mǔ

华严字母

（一遍）

hao lao dao

28. 曷攞多（三合）

hanglangdang henglengdeng honglong

杭郎當.恒楞登.洪籠

dong hu lu du hao lao dao hai lai dai hi li di hin lin din han

東.胡盧都.毫勞刀.孩來驇.奚黎低.賢嶙顛.寒

lan dan hin lin din han lan dan hou lou dou hao lao dao

闌單.言林顛.含藍耽.候婁兜.曷攞多

chànghao lao dao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó
唱 曷攞多字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗

mì mén
蜜门.

pao pang peng pong pu pao pai pi pin pan pinpanpoupao
29. 婆 旁 棚 鬅 葡炮排皮貧柈姘蹩髻婆

chàngpao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě bō luó mì
唱 婆字时. 普愿法界众 生. 入般若波罗蜜

mén
门.

chao chang cheng chong chu chao chai chi chin chanchin chan
30. 車 昌 稱 衝 樞 怊 差 蚩 瞋 闡 覿 韉

chouchao chàngchao zì shí pǔ yuàn fǎ jiè zhòngshēng rù bō rě
雙 車 唱 車字时. 普愿法界众 生. 入般若

bō luó mì mén
波罗蜜门.

sì shí èr zì miào tuó luó zì zì bāohán yì lǐ duō hao lao
四十二字妙陀罗. 字字包含义理多. 曷攞

dao pao chao fàn yùn mǎn suō pó gōng dé dà fǎ jiè mù ēn bō
多. 婆. 車. 梵韵满娑婆. 功德大.法界沐恩波.

sì shēng jiǔ yǒu tóngdēnghuāzàngxuánmén bā nànsān tú
四 生 九有. 同 登 华藏 玄门. 八难三途.

gòng rù pí lú xìng hǎi
共入毗卢性海.

ná mó huāyán hǎi huì fó pú sà
南无华严海会佛菩萨（合掌三称）

huí xiàng jì
回 向 偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé pǔ jí yú yī qiè
愿 以 此 功 德 普 及 于 一 切

wǒ děng yǔ zhòngshēng jiē gòngchéng fó dào
我 等 与 众 生 皆 共 成 佛 道

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪